

UNIVERZITA KARLOVA
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Ústav dějin křesťanského umění

Daniela Filipová

**Milešov nad Vltavou – namlouvání,
svatební obřady z pohledu
původních tradic a zvyků od konce 19.
století do roku 1940**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. PhDr. Miloš Sládek Ph.D.

Praha 2019

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 6. 5. 2019

Daniela Filipová

Bibliografická citace

Milešov nad Vltavou – namlouvání, svatební obřady z pohledu původních tradic a zvyků od konce 19. století do roku 1940 : Bakalářská práce / Daniela Filipová; vedoucí práce: doc. PhDr. Miloš Sládek Ph.D., -- Praha, 2019. -- 110.s

Anotace

Cílem práce je poznání svatebních tradic a hodnot, které určovaly výběr partnerů našich předků, budu se v ní zabývat způsobem života se zaměřením na hodnoty mezilidských vztahů, především si budu všimnout způsobu namlouvání, průběhu svateb a dodržování tradic a zvyků s nimi spojených v obci Milešov nad Vltavou. Práce bude hledat původ těchto tradic, zvyků a porovná je s ostatními regiony v Čechách, bude se zabývat sociální strukturou tehdejší společnosti a hledat rozdíly ve zvycích spojenými s obřadem svatby.

Klíčová slova

láska; Milešov nad Vltavou; namlouvání; svatba; tradice; zvyky

Abstract

Milešov nad Vltavou – dating, wedding ceremonies from the point of view of the original traditions and customs from the end of 19 century till 1940

Preliminary content: The aim of the work is attaining the knowledge of our ancestors traditions and values. From the point of view of our ancestors values the work is going to deal with the style of life with focusing on the interpersonal relationship values, where dating, the course of weddings and following the traditions and customs connected with it is going to be elaborated in village Milešov nad Vltavou. The work is going to find the origin of the traditions and customs and it is going to compare them with other willages of the Czech Republic. It is going to deal with the then society, its social structure and it is going to find the difference in the connection with customs related with the wedding ceremony.

Keywords

dating; customs; love; Milešov nad Vltavou; tradition; wedding

Počet znaků (včetně mezer): 81 172

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala doc. PhDr. Milošovi Sládkovi, PhD., vedoucímu své práce, za cenné rady k danému tématu a za čas, který mi věnoval při konzultacích. Pracovníkům na obecním úřadě v Kovářově, za možnost nahlédnout do další knihy lašovické matriky. Panu RNDr. Tomášovi Grimovi, Ph.D za vyhledání historických map Milevského kraje. Dále panu Mgr. Janovi Matyskovi, za zpřístupnění rybnické matriky.

Děkuji, za rodinné fotky z obce Milešov našemu starostovi, panu Vokrouhlíkovi. Také bych poděkovala své rodině a přátelům za laskavost, podporu a pomoc při psaní mé závěrečné práce.

Práce je věnována památce mé babičky a dědečka.

Obsah

Úvod.....	8
1. Milešov nad Vltavou.....	10
2. Tradice a zvyky namlouvání.....	13
2.1. Námluvy, dohazovači, výběr partnera, svatební smlouvy, ohlášky.....	13
2.2. Příprava na svatbu, zvaní hostů, svatební jídlo a rozlučka se svobodou.....	17
2.3. Ženich si jede pro nevěstu, svatební obřad, dary, svatební hostina, zábava a čepení.....	20
2.4. Role manželů po svatbě.....	28
3. Povltavské zvyky.....	31
4. Matrika.....	36
4.1. Matrika obecně.....	36
4.2. Přespolní lásky.....	37
4.3. Sňatečný věk a věkové rozdíly.....	39
4.4. Profese.....	45
4.5. Náboženství.....	48
Závěr.....	51
Seznam použitých zkratk.....	54
Seznam literatury.....	55
Přílohy.....	57

Úvod

Jedním z důvodů pro výběr tohoto tématu byla láska k místu, kde jsem vyrůstala. Zajímavou se mi zdála i možnost nahlédnout do svatebního období našich předků. Ve své práci bych ráda věnovala pozornost proměnám tradic souvisejícím se svatebním obdobím.

Když jsem byla malá, ráda jsem poslouchala babiččiny vzpomínky. Mám raději veselejší příběhy než ty smutné, a tak jsem babičku poprosila, aby mi vyprávěla, jak poznala dědečka. Moje babička, vlastním jménem Věra Stupková, narozena 10. 9. 1922, a dědeček Jaroslav Filip, 30. 8. 1923, se poznali na tancovačce. Babička vyprávěla, jak uviděla dědu hrát na harmoniku a věděla, že to je ten pravý. Líbilo se jí, jak hrál. Svatební obřad měli v kostele ve vesnici Nová Ves u Mladé Vožice dne 12. 1. 1946. Před svatbou od sebe bydleli jeden kilometr, babička žila v Horní Střítěži a dědeček v Muticích. Na svatební obřad do kostela přijeli na žebřinovém voze taženém dvěma koňmi, jejichž uzdy byly zdobené květinami. Dědeček a babička se o několik let později rozvedli a babička si do své smrti už nikoho nenašla. V té chvíli mě napadlo, že bych ráda blíže poznala tradice a svatební zvyky, které lidé dodržovali na konci devatenáctého a přelomu dvacátého století.

Vycházet budu z digitalizované lašovické matriky oddaných od roku 1880 do roku 1921, dále z lašovické matriky od roku 1921, dnes uložené v obci Kovářov, a evangelické matriky z let 1880 – 1940, dnes uložené ve Státním oblastním archívu v Praze.

V práci budu popisovat stručnou historii Milešova nad Vltavou, průběh namlouvání a svatebních obřadů a uvedu i některé z demografických údajů, které se pojí k obci Milešov nad Vltavou v letech 1880 – 1940. Toto období jsem pro své zkoumání rozdělila na tři úseky po 20 letech tj. 1880 – 1900, 1901 – 1920, 1921 – 1940.

Zaměřím se, z jakých vesnic pocházeli partneři, zda měli svatbu v rámci farního obvodu, popřípadě z jak vzdálených obcí či měst pocházeli, vzdálenosti rozdělím do následujících skupin - do 10 km, do 20 km, do 30 km, do 40 km, do 50 km, do 69 km, 70 až 80 km a na závěr větší než 80 km od Milešova. Dále se zaměřím na partnery, kteří

pocházeli oba z Milešova, a uvedu procentuální zastoupení. Dále se budu zajímat o věkové rozdíly manželů, první svatby svobodných i další svatební obřady ovdovělých lidí. Věkové rozdíly budou popsány do 5 let, od 6 – 10 let, dále 11 – 15, 16 – 20 a nakonec rozdíly nad dvacet let.

Zkoumat budu profese mužů a otců žen, popřípadě ženská povolání a také nejčastější zaměstnání v různém časovém období. Uvedu nejčastěji se vyskytující profese, počty žen, které si vzaly muže stejné profese, jakou měl jejich otec. Vyhledám i povolání svědků.

Rovněž vyhledám náboženské vyznání snoubenců, místa konání svatebních obřadů a oddávající osobu a podíl katolických svateb a svatebních obřadů jiného vyznání. Vyhledané informace z matriky porovnáám s vývojem v českých zemích od konce 19. století do čtyřicátých let 20. století.

1. Milešov nad Vltavou

Obec Milešov nad Vltavou se dnes nachází ve Středočeském kraji. Jako obec s rozšířenou působností patří pod Sedlčany, od kterých je vzdálena necelých 20 km.¹

V minulosti patřil Milešov do Vltavského kraje a z církevního hlediska náležel pod farnost v Lašovicích. Po roce 1848 byl Milešov součástí Mirovického okresu, avšak pro špatně dostupnou cestu přes Vltavu se později stal součástí Milevského okresu.² Z matriky je patrné, že od roku 1880 do roku 1940 patřil Milešov do okresu Milevského. Z mapy z roku 1830 lze vyčíst, že Mileschau (Milešov) patřil pod panství Orlík a Zvíkov.³ K obci náleží osady Klenovice a Přední Chlum.

První zmínky osídlení ve středním Povltaví řadíme do střední doby bronzové, ze které byly nalezeny mohyly, odtud pochází i pojmenování města Hradiště v blízkosti obce Milešova. Další nález byl určen archeology z doby husitské, kdy byly nalezeny černošedé úlomky z pálené hlíny. Mezi historické zajímavosti patří těžba zlata a antimonu. První doly na těžbu zlata zde vznikly již počátkem 14. století. Ze zlata milešovských dolů byly raženy první zlaté mince v době Jana Lucemburského. Jeho manželka, královna Eliška Přemyslovna, *postoupila své právo v Krásné Hoře v dědičný nájem všem havířům i jiným občanům, kteří by se zde chtěli usaditi.*⁴ Z dřívějších kamenolomů v okolí Vltavy byla do Prahy přivážena kvalitní žula, která se používala na kamenické výrobky, mimo jiné na obrubníky a dlažební kostky.

Místní krajina je kopcovitá, najdeme tu lučiny, pastviny, pole a velká polesí při toku Vltavy.⁵ Vesnice Milešov je obklopená ze dvou stran hřebeny. Na jednom z nich, zvaném Kolečko, byl postaven roku 1902 katolický filiální kostel Navštívení Panny Marie, jenž spadá pod Lašovice. Druhý hřeben nese název Bešovka. Oba mají nadmořskou výšku přibližně 450 metrů nad mořem.

Název místa Na Hrobech nebo podle některých nazývaného dokonce i Boží muka byl údajně odvozen od historických událostí, kdy zde byli v období moru pohřbíváni

¹ www.czso.cz/csu/xs/pribram_s_nazvy_obci, vyhledáno dne 10.2.2019

² KYTKA 1940, 125

³ <http://chartae-antiquae.cz/cs/maps/16535>, vyhledáno dne 10.2.2019

⁴ KYTKA 1940, 125

⁵ HEJRA 2002, 13

lidé, nepřeživší morové epidemie. Vesnice Milešov byla z větší části katolická. *Bývalo zde velmi mnoho evangelíků, mezi nimi četné rodiny Květů*⁶. Nejúrodnější pozemek zvaný Odměna náležel Pavlu Květovi, který první po vydání tolerančního patentu prohlásil faráři v Lašovicích, že jeho rodina je vyznání helvetského, a který se pak obrátil k víře katolické. Na paměť toho nechal tak před svým statkem postaviti r. 1860 kříž, který dosud zde stojí⁷. Podle matriky je známo, že kromě rodiny Květových byly další dvě rodiny jiného vyznání, a to Hodoušovi a Holanovi.

Vsí protéká Milešovský potok skrz rybník až do severního toku Vltavy, vzdálené dva a půl kilometru.⁸ Nejrychlejší způsob dopravy v dřívějších dobách byl po Vltavě na vorech. Lidé tuto cestu využívali pro cestu na trh do Prahy, kde prodávali drůbež, maso nebo vejce.⁹ Podle Ottova naučného slovníku žilo v roce 1890 v Milešově 476 obyvatel v 68 domech. Roku 1930 se snížil počet obyvatel na 409, zvýšil se ale počet obydlí na 86 domů. O deset let později přibyla další dvě obydlí a počet obyvatel se navýšil na 460 obyvatel.¹⁰

Pozemní komunikace z Milevska do Milešova byla zbudována roku 1890 a do Krásné Hory až roku 1908. Velmi pozdní výstavba silnic zabránila rozvozu žuly z vltavských kamenolomů do okolních regionů. Své pravidelné trasy zde měly autobusy společnosti JAS, a to z Milevska před Milešov až do Krásné Hory.¹¹

Roku 1871 zde vybudoval hornický podnik Emanuel Kittl, otec Emy Destinnové. (Tato známá operní pěvkyně v tomto místě prožila své dětství.)

Po roce 1850 zde byl spolu s těžbou zlata těžen i antimon. Obě tyto suroviny byly vyváženy do zahraničí. V dolech pracovali horníci až do druhé světové války, kdy byly doly uzavřeny pro vyčerpání. Těžba zlata ovlivnila i pojmenování okolních vesnic - Orlické i Zbenické „Zlatovice“, časem se jejich název zkomolil na Zlakovice.

⁶ KYTKA 1940, 125

⁷ KYTKA 1940, 124–125

⁸ KYTKA 1940, 124–125

⁹ KYTKA 1940, 77

¹⁰<http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:12355ca0-e6df-11e4-a794-5ef3fc9bb22f?page=uuid:6c360460-04d6-11e5-97f4-5ef3fc9ae867> strana 356, vyhledáno dne 20.2.2019

další informace byly nalezeny v knize KYTKA 1940, 128

¹¹ KYTKA 1940, 127

Tyto dvě vesnice byly zatopeny při stavbě Orlické přehrady, jejíž stavba započala roku 1957 a dokončena byla roku 1962 s naplněnou hrází.¹²

O práci na konci 19 století byla nouze, lidé pracovali v dolech, kamenolomech nebo se plavili po Vltavě na vorech. Možnost přivýdělku během roku např. při sběru chmelu se účastnila stále stejná skupina lidí. Jelikož práce bylo málo, lidé si tuto možnost zlepšit svou finanční situaci velmi hlídali. V Milešově se nacházela pošta, četnická stanice a obecná škola, která měla tři třídy. Hasičský sbor byl založen roku 1890 a rok po ukončení první světové války zde vznikla i jednota Sokola.¹³

Ve dvacátém století v Milešově nastal rozvoj zemědělství. Obec se i nadále nachází od hlavních komunikací, dodnes zde nevede ani železniční trať.

¹² HEJRA 2002, 15–16

¹³ HEJRA 2002, 14 další informace k řemeslům a stavbám KYTKA 1940, 127

2. Tradice a zvyky namlouvání

2.1. Námluvy, dohazovači, výběr partnera, svatební smlouvy, ohlášky

Výběr partnera do poloviny 19. století nebyl vůbec jednoduchý, hlavní roli mělo věno nevěsty, a tak se stávalo, že partnery pro své děti vybírali většinou rodiče. Při výběru se hledělo na majetek, náboženství, společenské a profesní postavení.¹⁴ Rodiče si mohli pozvat tzv. dohazovače. Ten pomohl při výběru ženicha nebo nevěsty v širokém okolí. Dohazovač mohl být někdo ze širšího příbuzenstva, ale někteří lidé se touto činností zabývali i profesionálně. V Milešově na přelomu devatenáctého a dvacátého století byl dohazovačem pan Václav Pinta, jehož jméno nalezneme u velké části svatebních obřadů i jako jméno svědka. Dohazovačem býval člověk velice výřečný. Musel tzv. mít v hlavě seznam nezadaných lidí. Zabýval se velikostí věna, které by mělo být přineseno do manželství ze strany nevěsty. On jako první chodil vyřizovat výši věna, výbavu a finanční podmínky, ještě než se domluvili na oficiální návštěvě rodiče nevěsty a ženicha. Muž se mohl vyslovit i sám, potom šli rodiče ženicha navštívit rodiče dívky a byla domlouvána výše věna. *Pamětníci vzpomínají, že když si zástupci ženicha nebyli jistí, jak budou v rodině nevěsty přijati, tvářili se, že jdou „kupovat jalovici“. Teprve když se setkali s přívětivým přijetím, mohli hovor stočit na svatbu.*¹⁵

V 19. století i na přelomu 20. století se mladí nezadaní lidé mohli scházet a poznávat například po týdenní práci na zábavě. Vedle církevních slavností nejčastěji chodili na výroční trhy a poutě, posvícení nebo jarmarky, kde mohli být vzácně i chvíli o samotě. Jeden z kazatelů dokonce podezřívá mladé muže, že se chodí dívat do kostela více na děvčata, než aby dávali pozor při kázání.¹⁶

Co se týče děvčat, ta věřila, že jim pomůžou dozvědět se více o své nadcházejícím partnerovi zvyky k danému svátku. V předvečer sv. Ondřeje dívky položily kousek

¹⁴ LENDEROVÁ a spol. 2009, 146

¹⁵ VONDRUŠKOVÁ 2010, 171–172

¹⁶ ZBÍRT 1889, 137–139

chleba na lopatu. Ta dívka, jejíž sousto snědl pes nejdříve, se měla vdát jako první. Dalším zvykem v tento den bylo odlévání olova. Dívky poté podle tvaru odlitku zkoumaly, jakou profesi bude mít jejich budoucí muž. O sv. Barboře dívky trhaly větvičky třešně nebo višně. O ty se staraly až do Vánoc. O půlnoční mši si větvičku daly „za šněrovačku“ a chlapec, který jim ji sebral jako první, měl být tím vyvoleným. O další větvičku višně se staraly dívky až do Nového roku. Dívka, které větvička vykvetla, se měla do roka vdát.

*Děvčata nosíce o štědrém večeru dříví, vezmou několik polínek a pak počítají: Je-li sudá, brzy se vdají, je-li lichá, má děvče po naději, že se příští rok vdá. Chodívají se také dívat do studny, aby budoucího ženicha tam spatřily. Třesou plotem, až se ozve pes, na které straně pes zaštěká, odtud přijde ženich. Při tom soudí také po jemnosti či hrubosti hlasu psova o stavu téhož ženicha.*¹⁷ Lidé předpovídali budoucnost v předvečer sv. Ondřeje, protože byl partonem šťastných svateb a dokonce i nevěst.¹⁸

Na počátku 20. století byl již způsob výběru partnera ve městech odlišný, na vesnici stále přetrvávaly dané tradice. K nalezení vhodného partnera mohly napomáhat i inzeráty v časopise EROS, tato inzerce však byla využívána spíše ve městech. Doba byla ovšem příliš konzervativní a časopis tak brzy zanikl.

Už v 19. století přibývalo nerovných sňatků, což by mohlo dokazovat, že si mladí lidé prosazovali svůj výběr partnera i přes autoritu rodičů. Stále platilo, že žena si sňatkem měla společensky polepšit. To byl důvod, proč některé výše společensky postavené dámy volily celibát, než aby společensky poklesly výběrem partnera. Při výběru muže se hledělo i na jeho charakter, hledělo se, jestli dokáže být svědomitý, cílevědomý, zda umí šetřit a jestli je uvážlivý.¹⁹

Ve 20. století se mladí lidé byli již schopni domluvit a rozhodnout bez „cizí pomoci“, zda se chtějí vzít. Následně se zašli představit do rodin muže a ženy, pokud tyto neznali.

¹⁷ ZÍBRT 1889, 187–189, 259

¹⁸ VONDRUŠKOVÁ 2015, 23, více věštění v předvečer sv. Ondřeje na straně 23–25

¹⁹ LENDEROVÁ a spol. 2009, 114–115

Když se muž zamiloval, měl svoji lásku vyznat, ale žena musela svoji lásku k muži tajit a vyčkat, zda se muž vysloví. Po vyznání lásky si muž domluvil s rodiči své vyvolené určitý den a hodinu, kdy přijde požádat o nevěstinu ruku. Nevěsta u toho nebyla. Bylo zvykem, že ženich nechodil sám, vždy měl jako doprovod svého otce nebo někoho ze staršího příbuzenstva. Muž byl slavnostně oblečen. Při této návštěvě se řešil podíl věna a příjem ženicha.²⁰ *Věno přinášela manželka manželovi, aby „se ulehčil náklad, jenž společnost manželská s sebou přináší“, protože, jak už bylo zmíněno, byl to manžel, který byl ze zákona povinen manželku živit.*²¹

Třetí nebo čtvrtý den se konala navečer zasnubní hostina v rodinném kruhu nevěsty a ženicha. Muž mohl poslat v ten den ráno květiny do nevěstina domu, kytice měla být bílá, s bílou stužkou. Pokud ženichovi rodiče nebyli na hostině přítomni, bývalo zvykem je do týdne navštívit i s rodiči nevěsty. Ženich na zasnubní hostinu donesl prstýnky s vyrytým datem svatby. Po nasazení prstýnku se dovolil matky nevěsty, zda může svou milou políbit.²² I dívka mohla věnovat svému milému malý dárek k zasnubám. Většinou darovala prstýnek nebo řetízek se svou fotografií.

Od zasnub se ukazovali snoubenci na různých zábavných akcích i jinde společně, popřípadě s dívčinou matkou nebo služebnou.²³ Zásnuby trvaly nejčastěji od tří týdnů po několik měsíců, za nejpříhodnější dobu byly považovány dva měsíce, kdy se rodiny mohly ohledně svatby na všem potřebném domluvit.²⁴

Odstoupení od zasnub nebylo trestné, mohla se pouze požadovat náhrada, například za občerstvení, už ne náhrada za poškození na cizím jméně. Dalším důvodem pro zrušení smlouvy mohlo být, byla-li jedna strana oklamána, ta to ale musela náležitě doložit.²⁵

Minimální třítydenní lhůta zasnub byla zejména pro nadcházející ohlášky. Ohlášky byly předčítány tři neděle nebo tři církevní svátky po sobě jdoucí v kostele, kde je četl farář po mši. Sloužily hlavně k zjištění případných překážek budoucího sňatku.

²⁰ FASTROVÁ 1926³, 55–58

²¹ FIALOVÁ a spol. 2007, 71

²² FASTROVÁ 1926³, 59–60

²³ LENDEROVÁ a spol. 2009, 117

²⁴ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 146

²⁵ FIALOVÁ a spol. 2007, 68–70

Konaly ve farním kostele, kde bydlela nevěsta a ženich. Pokud nebydleli na stejném místě alespoň šest týdnů, ohlašovalo se ve stejné dny i v místě bydliště toho druhého. Na konci 19. století byly z kazatelny ohlašovány tyto informace - *křestní a rodná jména snoubenců, jména rodičů, místo narození snoubenců, jejich bydliště, stav, zaměstnání a věk.*²⁶

Pokud byli snoubenci různého vyznání, docházelo již před svatbou k určení vyznání víry jejich dětí. Nejčastěji podle pohlaví, např. katolická matka vychovávala dívku ke katolické víře a otec svého syna ve své víře.²⁷ Ohlášky se konaly veřejně v kostele při bohoslužbě. Tam se scházela většina lidí a tak byla možnost odhalení tajných sňatků proti rodičovské vůli, případně dalších překážek – incestu či švagrovství. Při čtení ohlášek se říkávalo, že nevěsta a ženich „spadli z kazatelny“. Lidé věřili, že snoubenci by neměli poslouchat vlastní ohlášky, jinak brzy zemřou nebo se jim nebude dařit v hospodářství. Pokud byla nevěsta v požehnaném stavu, nebo byla potřebná při práci v hospodářství, mohly být ohlášky tzv. „jednou za třikrát“. Za toto zkrácení bylo třeba zaplatit.²⁸ Platnost ohlášek byla 6 měsíců. Pokud se do té doby nekonala svatba, bylo třeba je zopakovat. Prominutí bylo možné žádat při blízké smrti jednoho ze snoubenců *nebo v případě hrozícího pohoršení, tj. že snoubenci žili dlouho v konkubinátu.*²⁹

Od roku 1784 nařídil Josef II. sepisování snubních protokolů, které by napomohlo při zjištění manželských překážek. Koncem 19. století se promijely ohlášky u většiny snoubenců. Ti je brali pouze jako „úřední formalitu“.³⁰ V Československu roku 1919 umožnil zákon církevní i civilní sňatek. U civilního sňatku se ohlášky nekonaly, na úřední desce byly pouze informace k budoucímu soužití nevěsty a ženicha. Katolická církev tyto sňatky neuznávala.³¹ Snoubenci tuto možnost civilní svatby nejdříve uvítali, avšak časem jim chyběla okázalost a atmosféra církevních svateb. Proto se k těmto začali opět částečně vracet.

²⁶STOKLASOVÁ 2017, 181

²⁷LENDEROVÁ a spol. 2009, 113–114

²⁸NAVRÁTILOVÁ 2012, 232

²⁹STOKLASOVÁ 2017, 182

³⁰STOKLASOVÁ 2017, 173–182

³¹LENDEROVÁ a spol. 2009, 110

Po roce 1950 ženich s nevěstou mohly uzavřít sňatek na úřadě před svědky a po několika dnech uspořádat i okázalou svatbu v kostele se svatebními zvyklostmi a hostinou. Zde potvrdili své slovo před Bohem.

2.2. Příprava na svatbu, zvaní hostů, svatební jídlo a rozlučka se svobodou

S ohláškami začínalo být připravováno vše potřebné ke svatbě. Budoucí manželé byli zkoušeni z náboženství a museli vyplnit snubní protokol, který napomohl při hledání překážek ve vztahu.³² Na svůj velký den si některé ženy nechaly ušít svatební šaty, byl sestavován seznam hostů a svatebního jídla. Dále byl důležitý výběr květin, prstýnků a datum svatby. Ten byl určován s ohledem na mnoho různých hledisek. Budoucí manželé se řídili zemědělským rokem a respektovali církevní nařízení. Svatba se nesměla konat v době půstu, Adventu nebo o Velikonocích. V případě smutku z úmrtí v rodině se svatba oddálila.³³ V tyto dny vyžadovala církev upřednostnit střídmost v jídle a rozjímání o Bohu před zábavou. Nejoblíbenějšími měsíci pro svatbu byly ty jarní a podzimní. Velmi oblíbeným na vsi byl masopust. Lidé připravovali hostiny a tancovačky, v tomto období se veselili, proto se do této doby hodilo i konání svatby. Další výhodou bylo, že se v chladných měsících nekazilo maso.³⁴

Další oblíbený termín svatby býval v období kolem svátku sv. Kateřiny (25. listopadu). Pokud se s vdavkami spěchalo, mohla se konat i v době půstu tzv. tichá svatba. Při té se lidé neveselili, nemohli si pozvat muzikanty ani mnoho hostů. Svatba byla chudší i na svatební pokrmy.³⁵

Povinnosti s uspořádáním svatby měli rodiče nevěsty a ženicha rozděleny. Rodina ženicha zajišťovala dopravu a pití. Rodina nevěsty připravovala domácnost pro hostinu a oficiálně zvala svatební hosty. Zvaní hostů obstarával družba, toto zvaní

³² STOKLASOVÁ 2017, 173

³³ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 150

³⁴ VONDRUŠKOVÁ 2010, 192

³⁵ SKOPOVÁ 2010, 45

mělo svá pravidla, která bylo nutno dodržovat.³⁶ Z 19. století je dochována informace, jakým způsobem družba s mládenci hosty zvali. „*Vzkazuje ženich, nevěsta a rodiče z obou stran, abyste se za ně nestyděli a je do chrámu Páně doprovodili.*“³⁷ Na vesnici bylo zvaní velkou událostí. Lidé viděli, ke kterým dveřím družba s mládenci jdou a koho zvou. Bohužel nemohli být pozváni obyvatelé celé vesnice a výběr byl těžkou záležitostí. Zpravidla byli jako první zvaní kmotři.³⁸ Pro některé svatebčany mohlo být posláni příspěvků na svatbu, jak bývalo zvykem, jistou přítěží. Většina lidí se však snažila určitý příspěvek poslat předem, aby se s nimi na svatbě počítalo. Nezadaní mládenci a svobodná děvčata měli možnost se s určitým předstihem na svatbu pěkně nastrojít. V 19. století bylo zvykem napéct tzv. zvací koláčky pro ty, kteří se zúčastní svatby, ale i pro přihlížející vesničany, kteří pozváni nebyli. Koláčky - tzv. metáčky byly potom házeny přihlížejícím cestou na obřad a z kostela.³⁹

Z Paměti Františka Dědiny, který popisoval svatbu svého tatínka a maminky v druhé polovině 19. století, můžeme nahlédnout do kultury a myšlení lidí na vesnici. Velice hezky je zde popsáno zvaní hostů na svatbu. Družba - většinou s mládenci - zvali na svatbu příbuzné nevěsty i ženicha. Dědina vzpomíná, jak družbové za některými ze svatebčanů jeli údajně až čtyři hodiny. Pokud zvaní lidé bydleli v blízkosti, chodívalo se zvat pěšky. Na delší vzdálenosti byla využívána koňská spřežení. Pokud bylo pozvání hostů vyřizováno na koni, tak i v případě, kdy byli zvaní lidé z blízkého okolí, aby se tito neurazili, že jsou zvaní pouze pěšky. Družba s mládenci dostali většinou sklenku alkoholu jako poděkování za pozvání. Každý pozvaný něco poslal na důkaz, že se svatby zúčastní. Nejčastěji chléb, mléko, máslo, maso nebo peníze. Někdy družba s mládenci vyžadovali i zápis těch, kteří se svatby zúčastní, aby je mohli v den svatby svolat.⁴⁰

Organizátoři svateb - nejčastěji družba (neboli: smluvčí, řečník, kecal či tlampač) si předávali v opisech nebo na natištěných letáčích proslov. Na rozdíl od kněze, který

³⁶ MOTLOVÁ 2016, 123

³⁷ SKOPOVÁ 2010, 45

³⁸ NAVRÁTILOVÁ 2012, 248, 249

³⁹ SKOPOVÁ 2010, 57

⁴⁰ DĚDINA 1942, 131–137

mluvil latinsky, družba vždy mluvil v národním jazyce.⁴¹ Podle Vondruškové se organizátoři svateb nazývali i starosvat či starosta.⁴² Domnívám se, že v Milešově byl organizátorem při některých svatbách na přelomu 19. a 20. století Antonín Kolka, který uvedl do kolonky profese svědka „starosta“.

Později bylo nahrazeno ústní zvaní tištěnými pozvánkami, čemuž napomohly poštovní služby a tisk. Ve městech vycházela oznámení svatebních obřadů v novinách. Ve šlechtickém prostředí tomu tak bylo už od konce 18. století a postupně tento zvyk pronikal i do měšťanské vrstvy.⁴³ Zvaní probíhalo přibližně měsíc před svatbou zvacím dopisem, na který bylo slušné odpovědět. *Oznámení předem rozesílají se, je-li svatba tak zvaně slavná. Koná-li se obřad bez okázalosti, skromně, je-li svatba tak zvaně „tichá“, rozesílají se oznámení až dodatečně, do 14 dnů po svatbě.* V tomto dopise vždy měla být uvedena zpětná adresa, aby příjemce mohl zaslat blahopřání.⁴⁴

Rozlučka se svobodou se konala většinou den před svatbou. Ženy a muži oslavovali zvlášť se svými vrstevníky. Nevěsta s družičkami pletly věnečky z myrty nebo rozmarýnu pro svatební hosty a u toho zpívaly smutné písně. Očekávalo se, že nevěsta bude při rozlučce se svobodou smutná. Muži většinou popíjeli v hospodě a bavili se. Večer pak uspořádali hudební „zastaveníčko“ u nevěsty pod okny a poté vešli dovnitř, aby děvčata rozveselili.⁴⁵

Rčení „V máji na máry“ souviselo s pověrou, že jeden z manželů do roka zemře, pokud bude svatba v květnu. *Je pravděpodobné, že pověra souvisela s načasováním porodu. Většina nevěst hned po svatbě otěhotněla, a porod připadl na studený únor, kdy ubývalo zásob...*⁴⁶ Nejčastějším dnem svatby bylo úterý, v poslední třetině devatenáctého století se začínaly konat svatby o víkendu. Důvodem bylo, že obzvlášť

⁴¹ FIALOVÁ a spol. 2007, 135

⁴² VONDRUŠKOVÁ 2010, 199

⁴³ FIALOVÁ a spol. 2007, 106

⁴⁴ FASTROVÁ 1926³, 62, 63

⁴⁵ MOTLOVÁ 2016, 125

⁴⁶ VONDRUŠKOVÁ 2010, 192

ve městech v sobotu lidé dostávali výplatu. V neděli měli den volna a mohli dále oslavovat a veselit se. Svatby se nekonaly v pátek, to byl den půstu.⁴⁷

Můj výzkum však tyto obecné předpoklady o termínech konání svateb potvrdil jen částečně. Ze všech svateb uvedených v matrikách v Lašovicích a Rybníkách mohu potvrdit, že nejčastějším dnem svateb bylo úterý, a to ve všech zkoumaných úsecích tj. v letech 1880 – 1900, 1901 – 1920, 1921 – 1940. Pouze v letech 1880 – 1900 můžeme najít dvě svatby konané ve středu. A pouze jednu svatbu evangelíků uskutečněnou v pátek. V dalších 40 letech se svatby v tyto dny nekonaly. Velký vzestup svatebních obřadů o víkendu přišlo až v letech 1921 – 1940 (viz. příloha 1).

Nejčastěji volenými měsíci pro svatbu byli listopad a únor v celkovém období - tj. 1880 – 1940. Rčení o květnu se výrazně projevilo až v letech 1921 – 1940, kdy byly pouze dva sňatky. V letech 1880 – 1900 byl květen dokonce druhým nejčastějším měsícem pro uzavírání sňatků, celkem 17 svateb. V letech 1901 – 1940 počet svateb v květnu klesl na 6. Domnívám se, že obliba měsíce května může mít souvislost s volnější prací, lidé měli více času se bavit, jelikož žně a sklizeň další úrody se konaly až od června do září. Svatby se nekonaly v březnu, s výjimkou jedné svatby v letech 1880 – 1900. Toho měsíce začínal čtyřicetidenní půst před Velikonočním pondělím a tento zvyk byl na vesnici striktně dodržován. Dalším měsícem, kdy se svatební obřady nekonaly, byl prosinec. V Milešově se od roku 1880 do roku 1920 nekonaly žádné svatby v prosinci. Pouze dvě svatby se konaly v letech 1921 – 1940 v prosinci. Celkový přehled měsíců naleznete v příloze (viz. příloha 2).

2.3. Ženich si jede pro nevěstu, svatební obřad, dary, svatební hostina, zábava a čepení

Ve svatební den, než ženich jel pro nevěstu, děkoval svým rodičům za vychování. *Po tom se obracel k rodičům s žádostí o požehnání, syn poklekl, rodiče ho přežehnali*

⁴⁷ STOKLASOVÁ 2017, 188

křížem a matka ho s pláčem objala se slovy: Aby ti, hochu, Pán Bůh v tom novém stavu požehnal a všechno dobré ti dal. Družba pak požádal i přítomné hosty, kteří se sešli v domě ženicha, aby mu požehnali.⁴⁸ Ženich s družbou šel nebo jel za nevěstou do jejího domu s muzikanty. Nevěsta s družičkami již na příjezd ženicha čekaly. Pro pobavení mohly být zamčené v komoře, aby je ženich vykoupil. Jindy převlékly družičky jednu ze starých dam za nevěstu a ženich si musel vykoupit svoji pravou nevěstu. Nevěsta darovala svému budoucímu manželovi vyšíváný kapesník a větvíčku rozmarýnu nebo myrty, který se dával za klobouk.⁴⁹ Než odjeli do kostela, nevěsta se loučila s rodiči. Velice často se až přeháněly projevené emoce s opravdovým pláčem, kdy nevěsta líbala ruce a nohy rodičům. Toto loučení mohlo vycházet z církevního projevu úcty. Rodiče snoubencům požehnali. Církev na toto rodičovské požehnání velmi dbala. Nevěsta se mnohdy loučila se svými rodiči na dlouhou dobu, jelikož po svatbě se stěhovala do nového obydlí.⁵⁰

Svatba trvala až tři dny a vyvrcholila oddavkami. Pokud se nacházel kostel ve vsi, šel průvod pěšky, při delších vzdálenostech se jezdilo na žebřinových vozech, později na kočárech. Bylo dodržováno i pořadí svatebního průvodu. Nejdříve šli muzikanti, dále nevěsta s družbou a za nimi ženich s družičkou.⁵¹

Nevěsta byla středem pozornosti, a proto není divu, že chtěla vypadat krásně. Až od 19. století se začaly ženy strojit na svatbu do bílé barvy, do té doby to byla barva smutku. Nevěsta měla vyčesané upravené vlasy s červenými pentlemi, které byly symbolem ochrany a štěstí, dále věnec s korálky, kvítky z textilu, foukanými perlami nebo malými zrcátky. Důležitá byla větvíčka rozmarýnu, později myrta jako symbol zeleného panenského věnce.⁵² Až od 20. století držela nevěsta v ruce svatební kytici, nejoblíbenější byla kala. Vesnické nevěsty si natrhaly polní květiny. Do začátku dvacátého století, místy až do jeho poloviny, držely nevěsty místo květin modlitební knihu nebo Bibli.⁵³

⁴⁸ NAVRÁTILOVÁ 2012, 277

⁴⁹ MOTLOVÁ 2016, 125

⁵⁰ VONDRUŠKOVÁ 2010, 202, 203

⁵¹ MOTLOVÁ 2016, 123–125

⁵² SKOPOVÁ 2010, 47–48

⁵³ VONDRUŠKOVÁ 2010, 215–216

Pořadí příchodu do kostela ke svatebnímu obřadu, jak je známo dnes, zaznamenávají i Lenderová a Stoklasová již v kultuře 19. století. Ženich vchází do kostela se svojí matkou a nevěstu vede její otec jako poslední. Matka nevěsty jde s otcem ženicha.⁵⁴

V 19. století družičky bývaly podobně oblečené jako nevěsta, údajně aby je zlí duchové od sebe nerozeznali. Měly různé cinkající a blýskavé ozdoby, které zlé duchy od nevěsty odháněly hlukem.⁵⁵

Před svatebním obřadem kněz vyzpovídal snoubence, potom jim požehnal a přijali eucharistii. Církev považovala předsvatební zpověď za velmi důležitou, a proto pokud snoubenci odmítli zpověď, musel kněz uvědomit biskupa. Někteří kněží doporučovali snoubencům jít ke zpovědi dvakrát. Dva týdny před oddavkami se konalo tzv. generální vyzpovídání a poté další v den svatby. Od roku 1870 se snažili někteří snoubenci zpovědi vyhnout s odůvodněním, že není povinná. Ve velkých městech začali platit úplatky za zpovědní lístek.

Svatební obřad se konal při mši. Na budoucí manžele čekal kněz v kostele. Tam uvítal nevěstu, ženicha a svědky. Kněz byl oblečen do kněžského oděvu se štolou, kterou později propojil snoubencům ruce. Nevěsta a ženich klečeli před knězem, který jim pokládal otázky.⁵⁶ Kněz oslovoval nevěstu, pokud měla na hlavě věnec, jako „pannu poctivou“, pokud ho neměla, jako „pannu uctivou“. Jestliže přišla k oltáři dívka, která nebyla zdrženlivá a měla i tak věneček, mohl jí ho kdokoliv strhnout.⁵⁷ Dále se kněz ptal, zda vstupují do manželství dobrovolně a neznají žádné překážky, které by měly bránit jejich svazku. *Po případném souhlasu si snoubenci podali ruce a pronesli slova: „Přijímám tě za svou ženu (muže).“ Přes jejich spojené ruce přeložil kněz štolu a pronesl: „Já vás spojuji ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého.“ Následovala výměna posvěcených prstenů a mše pokračovala modlitbou věřících.*⁵⁸ Ženich měl připravené snubní prstýnky, do kterých bylo vyryto datum svatby a

⁵⁴ FASTROVÁ 1926³, 65

⁵⁵ SKOPOVÁ 2010, 48–49

⁵⁶ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 151

⁵⁷ MOTLOVÁ 2016, 125

⁵⁸ STOKLASOVÁ 2017, 158

počáteční písmena jmen snoubenců. Ženich měl na prstýnku počáteční písmeno jména nevěsty a nevěsta ženicha.⁵⁹

Dnes známe zvyk pohazování rýže na novomanžele pro hojnost a štěstí po skončení svatebního obřadu při východu z kostela. V 19. století lidé házeli hrách. Velké množství obilovin mohlo symbolizovat velký počet narozených dětí. Hrách svatebčané na snoubence házeli, když tito opouštěli dům nevěsty.⁶⁰

Dalším oblíbeným zvykem bylo tzv. zatahování, kdy byla na cestu připravena překážka, většinou provázek nebo stuha tak, aby nemohly projet svatební vozy. Pokud svatebčané chtěli pokračovat v cestě, museli se vykoupit. Jelo-li se na vozech, mohl ukázat kočí svojí zručnost a přetrhout provázek při cvalu s koňmi. Peníze, které by svatebčané jinak zaplatili, tak propili v hospodě, darovali nebo koupili novomanželům dar.⁶¹

Cestou z kostela následovala svatební hostina. Ta se konala nejčastěji v domě nevěsty. Velikost hostiny byla posuzována podle počtu nastrojených stolů. Na svatbě se nikdy nešetřilo. Vždy bylo důležité, aby se všichni hosté dosyta najedli a napili a nešířily se tak pomluvy. Celá svatba trvala tři až čtyři dny, proto musel být zajištěn dostatek jídla. Pro tuto příležitost posílali hosté tzv. „pomoc“ v podobě naturálií. Kuchařkám byla *prokazována náležitá úcta. Nevěsta s ženichem jim poděkovali za přípravu hostiny a někde bylo zvykem, že druhý den je oba u stolu obsluhovali, aby jim oplatili jejich práce.*⁶²

Pro svatební oběd byl dán určitý zasedací pořádek. U hlavního stolu, který byl většinou uprostřed, seděli novomanželé, družba, později rodiče, svědkové, družičky a hlavní hosté.⁶³ Družba byl po celou dobu svatby důležitou osobou, dohlížel na její chod, plnění zvyků, bavil lidi, komentoval jídlo, dělal si legraci z ostatních a mezi pokrmy pronášel sliby, proslovy a modlitbu.⁶⁴

⁵⁹ FASTROVÁ 1926³, 65

⁶⁰ SKOPOVÁ 2010, 51

⁶¹ VONDRUŠKOVÁ 2010, 232

⁶² VONDRUŠKOVÁ 2010, 222

⁶³ MOTLOVÁ 2016, 125

⁶⁴ JIROUŠKOVÁ (ed) 2012, 46

Mezi svatební jídla patřila hovězí nebo slepičí polévka, pečená masa s přílohami (např.: hovězí s křenovou omáčkou, pečeně s knedlíky a se zelím, pečená kuřata a slepice.) Po hlavních jídlech bývala na stůl podávána jáhlová nebo krupicová kaše s medem, rozinkami a místo svatebního dortu svatební koláč.⁶⁵ Během hostiny bylo servírováno na stůl sladké pečivo - svatební koláčky, vočepák a veliký svatební koláč. Již zmiňovaný vočepák byl velký kulatý koláč s dírou uprostřed. Díra uprostřed sloužila k vybírání peněz, někdy se do ní postavila pálenka a peníze se vybíraly po jejím vypití. Svatební koláč byl vysoký 15 - 20 cm, svázaný pruty se stuhami nahoře, dolů visely perníčky. Nejzajímavější byly menší svatební stromky nebo větvičky, na kterých byly zavěšeny perníčky různého významu. Těmito stromky novomanželé trásli. Nevěsta, která trásla jako první, se snažila, aby jí do klína spadla perníková kolébka nebo miminko.⁶⁶

V chudších oblastech a na vesnici často jedli hosté z jednoho talíře a pili z jedné skleničky. Hosté si nosili vlastní nůž, ale dřevěnou lžici dostali od svatebčanů. Důležitým momentem bylo i jedení svatebního pokrmu, který ženich a nevěsta jedli společně poprvé jako manželé. Při jídle mělo být poznáno i jejich sladění do budoucna. Svatební jídla bývala podobná napříč krajem, např. zelí, vývar, pečená masa a nakonec sladká kaše.⁶⁷

Lidem, kteří na svatbu nepřispěli, bylo házeno jídlo alespoň z okna. Po polovině 19. století bylo také zvykem, že nevěsta měla smutnit nebo alespoň předstírat, že je smutná. Jinak jí „starší babky“ pomlouvaly, že se snad ráda vdává. Existovala také pověra, že pokud nevěsta nepláče, bude jí kráva dávat málo mléka.⁶⁸ *Záznamy z přelomu 19. a 20. století však již většinou uvádějí, že novomanželé seděli vedle sebe – zpravidla zaujímali čestné místo v rohu stolu pod obrazy svatých. Chovali se zdrženlivě, nezpívali ani jinak nezasahovali do svatebního veselí. Za stolem už nevěsta nesměla plakat „aby si neodplavila požehnání.“*⁶⁹

⁶⁵ MOTLOVÁ 2016, 125

⁶⁶ VONDRUŠKOVÁ 2010, 57–59

⁶⁷ FIALOVÁ a spol. 2007, 125–126

⁶⁸ DĚDINA 1942, 132, 137

⁶⁹ NAVRÁTILOVÁ 2012, 317

Po hostině byla rozdávána výslužka, což přetrvávalo i ve 20. století. Mezi zábavu patřily i různé veršované průpovídky, které si vyměňovali družičky s mládenci. Časté byly narážky, jimiž se vzájemně děvčata a chlapci škádlili. Posílali si mezi sebou vzkazy – např. přes patku z bochníku chleba, ve kterém byla zapíchnuta větvička rozmarýnu a tři mince. Mládenec dokonce nabízel z legrace družičkám chlapce. Tímto způsobem si mezi sebou mladí vyřizovali vzkazy lásky, nedorozumění či žárlivosti.⁷⁰

Zábava většinou skončila pro novomanžele okolo půlnoci, kdy starší ženy odvedly nevěstu k čepení. Čepení byl rituál, při kterém se dívka stávala ženou. Starší ženy jí sundaly věnec z hlavy a nandaly čepec jako symbol vdané paní. Do čepce schovaly i vlasy, které symbolizovaly krásu ženy. Pokud nevěsta byla vdovou, čepení se nekonalo.⁷¹ Nevěsta se čepením loučila se svobodou, čekaly ji povinnosti vdané paní. Svědčí o tom i truchlivé písně, které se zpívaly. Čepení patřilo k tradicím 19. století, v některých krajích až do první poloviny 20. století.⁷²

Muž se svojí ženou tancoval až po čepení. Z vyprávění Františka Dědiny: *S „nevěstou“ ještě netančil, tu dostane až po očepeň a musí za ni dát ženám několik lahví rosolky.*⁷³ Mezi tance, které se tančily na svatební hostině, patřilo tzv. „šlapání klobouku“, kdy družička tančila na stole - také až po očepeň nevěsty. Při čepení ženy tančily kolem nevěsty tanec zvaný chorovody. Dále se tančila tzv. hubičková, ta se ovšem tančila nejen při svatbách, ale i o jiných zábavách. Při tomto tanci muž položil na zem kapesník, na kterém klečela vybraná dívka. Muž okolo ní tančil kolem dokola a pak jí políbil, což se několikrát opakovalo.⁷⁴

Na závěr této kapitoly bych si dovolila uvést písně zpívané při svatbách:

Popěvek zpívaný kočím nebo družbou při příjezdu ke vratům domu nevěsty:

„Panímámo zlatá, otevírejte vrata,
abych si nepolámal na kloboučku zlata.“

⁷⁰ NAVRÁTILOVÁ 2012, 328

⁷¹ MOTLOVÁ 2016, 126

⁷² VONDRUŠKOVÁ 2010, 239

⁷³ DĚDINA 1942, 123

⁷⁴ NAVRÁTILOVÁ 2012, 389–390

Než byla vrata otevřena a ženich mohl přijet do nevěstina domu, bylo ze dvora odpovídáno ve verších. Oslovení „panímámo“ se používalo k oslovení matky z většího statku, na malém hospodářství se toto oslovení nepoužívalo.⁷⁵

Před odjezdem do kostela se zpívalo:

„Už mou milou do kostela vedou,
tenkrát jsi, panenke, tenkrát jsi má.
Ještě nejsem, můj nejmilejší,
ještě jsem mamínčina.“

Po odchodu z kostela znělo:

„Už mou milou od oddavek vedou,
tenkrát jsi, panenke, tenkrát jsi má.
Teď jsem tvoje, můj nejmilejší,
už nejsem mamínčina.“⁷⁶

Popěvek, zpívaný cestou na svatební hostinu do nevěstina domu v Milešově:

„Panímámo zlatá, otevírejte vrata,
vezeme Vám nevěstu ze stříbra a zlata.“

U nevěsty na dvoře v Milešově lidé zpívali:

„Dej Pán Bůh dobrý večer, my jsme k Vám přijeli,
dáte-li nám dobrý nocleh, by jsme věděli.
Dáte-li povězte, tej naší nevěstě,
ať my to otočíme, dokud jsme na cestě.“⁷⁷

⁷⁵ HEJRA 2002, 92

⁷⁶ MOTLOVÁ 2016, 125

Obdarování:

„Hezký obrázek mám, je na něm svatý Ján,
jsou na něm dvě srdce, jedno dám Andulce,
druhý si nechám sám ...“⁷⁸

Slova popěvku při obdarování v Milešově:

„Vážený pane ženichu,
panna nevěsta Vám posílá dar,
o který jste ji dávno žádal.
Jestli ho přijímáte z lásky a
beze vší falešnosti – jestli ne,
tak se vrátím jistě, schovám a
do smrti Vám ho nedám.“⁷⁹

Při čepení:

„Včera jsi měla z růží věnec, dneska už máš bílý čepec...“

„... hlavičku mi zavinuli, do manželstva vložili,
a tebe, můj Jeníčku, už mi na krk dali...“⁸⁰

⁷⁷ HEJRA 2002, 93

⁷⁸ SKOPOVÁ 2010, 52

⁷⁹ HEJRA 2002, 92

⁸⁰ SKOPOVÁ 2010, 62, 64

2.4. Role manželů po svatbě

Po ukončení svatebního obřadu se měli manželé odebrat na svatební lože. To bylo považováno za dovršení celé svatby. Družičky posvětily svatební lože různými rituály, aby se manželům brzy narodil potomek. K tomu sloužily i předměty, které byly vkládány pod polštář, například peníze nebo rozmarýn.⁸¹ Novomanželům se radilo v některých případech počkat s pohlavním stykem tři noci, tzv. Tóbiášovy noci. Svatba byla velice náročnou oslavou, proto se manželům doporučovala zdrženlivost. Odezvy Tóbiášových nocí můžeme najít i ve 20. století, kdy se o tomto středověkém zvyku zmiňovala družba při své řeči. Zmínky můžeme najít i ve svatebních písničkách.⁸²

Od ženy se očekávalo, že bude vstupovat do manželství jako panna. U muže se tato záležitost neřešila. Některé nevěsty si ze strachu z hanby schovávaly houbičku s krví, aby se vyhnuly nepříjemnostem.⁸³ Nevěsta mohla dostat od ženicha tzv. *jitřní dar (Morgengabe) - náhradu za panenství, jímž ženich odměnil nevěstu po svatební noci.*⁸⁴

Po svatbě lidé dojídali zbytky ze svatební hostiny a byla rozdělována výslužka pro ty, kteří přispěli na přípravu svatební hostiny.⁸⁵

Do společného domova přijížděl jako první vůz s nevěstou a ženichem, za nimi potom ostatní. **Ti ohlašovali příjezd novomanželů písničkou:**

*„Panímámo zlatá, otevřete nám vrata,
vezeme vám nevěstu, ze samého zlata.“*

Družba, který řečnil na svatbě, přednášel řeč i k přijetí nevěsty do nového domu.⁸⁶ Nevěsta si sebou přivázela výbavu až na několika vozech. Některým mladým dívkám v 19. století byla výbava připravována již od jejich dětství. Na vozech byly převáženy

⁸¹ JANČÍKOVÁ 2012, 118

⁸² JIROUŠKOVÁ (ed) 2012, 25

⁸³ JANČÍKOVÁ 2012, 118 -119, 123

⁸⁴ JIROUŠKOVÁ (ed) 2012, 29

⁸⁵ JANČÍKOVÁ 2012, 126

⁸⁶ DĚDINA 1942, 122

peřiny, nádobí, oblečení, šperky ale i nářadí. Předměty, které se daly uložit, byly naskládány do truhel - jako například šátky, povlečení, zástěry a sukně. Výbava nevěsty byla v některých případech součástí věna. Pokud se do nového obydlí stěhoval muž, dostal také výbavu, které se říkalo „pomoc“ od rodičů.⁸⁷

Zvyk odjíždět na svatební cestu, jak ji známe dnes, kdy novomanželé odjedou po svatbě na líbánky, se šířil z Anglie od roku 1830. Nutno podotknout, že na vesnici se na svatební cesty jezdilo jen ojedinele. Ve městě se tento zvyk šířil rychle. Jezdilo se hlavně do lázní a na venkov. Byl to začátek nového života novomanželů, kteří si chtěli odpočinout od ruchu, který je bude čekat po návratu.⁸⁸

V 19. století se na vesnici a v menších městech začal šířit zvyk schovat si ze své svatby na památku upomínkový předmět. Někdy si manželé schovali kamínek, doklady z návštěv z lázní, později gratulace k jubileím. Začínal se rozvíjet zvyk nechat se vyfotografovat ve studiu. Některé nevěsty si dokonce schovaly své svatební šaty, svatební kytici, věneček nebo květinu ženicha. Tento zvyk uchování upomínkových předmětů na svatební den trval od druhé poloviny 19. století do první třetiny 20. století.⁸⁹

Po svatbě se měnilo vzájemné oslovení muže, ženy i rodičů. Muž se musel o ženu postarat, živil ji, šatil a musel jí zajistit tzv. střechu nad hlavou. Vdaná žena se musela odlišit od svobodných dívek. Měla mít schované vlasy pod čepcem či kloboukem.⁹⁰ Pokrývku hlavy nesundala, ani když šla spát. V 19. století se věřilo pověrám a magii, proto vdaná žena musela nosit pokrývku hlavy a mít schované vlasy. Ukryté vlasy ji měly ochraňovat a obdařit ji plodností.⁹¹ Nosívala i nákupní košík jako znak panování v domácnosti, kde se starala o manžela. Vařila mu, starala se o pořádek a harmonii domova. Zde mohla žena zúročit dovednosti, které se učila od mala.⁹²

Ženatý muž také odložil znaky svobodných chlapců - *péřečko, vonici, kosárek, kokrdu na rameni* či *v klopě*. *Začal nosit dlouhý „mužácký“ kabát* jako jiní ženatí

⁸⁷ VONDRUŠKOVÁ 2010, 182–183

⁸⁸ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 154–157

⁸⁹ FIALOVÁ a spol. 2007, 129–132

⁹⁰ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 154–157

⁹¹ SKOPOVÁ 2010, 62

⁹² LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 154–157

muži. Nesetkával se též nadále se svobodnými mládenci.⁹³

Manželé se měli navzájem ctít, být si oporou a neopouštět se ve stáří. Měli spolu zůstat, dokud je smrt nerozdělí, v dobrém i zlém. Také dbát na dobré sousedské vztahy a vycházet s okolím.⁹⁴ Žena při sňatku muži slíbila poslušnost, byla mu podřízená a nesměla svobodně jednat. Tím, jak společensky stoupal muž, tím rostla i úcta k jeho ženě. Manželka se musela postarat o manžela, děti, dokonce bylo běžné, že zastávala i část manželovy práce.⁹⁵ Vdané ženy rodily od svatby až do menopauzy, na venkově se začal vědomě snižovat počet dětí až na přelomu 19. a 20. Století. Do té doby rodily ženy v pravidelných intervalech.⁹⁶ *Děti byly podrobeny otcově moci. Otec dával dětem jména, rozhodoval o jejich výchově, spravoval jejich majetek.* Se ženou se často zacházelo jako s dítětem či postiženým členem rodiny.⁹⁷ Rodina byla tvořena manželským párem, dětmi, a pokud manželé vlastnili velké hospodářství, i čeledí. Neprovdané dívky a chlapci, kteří zůstali svobodní, zůstali jako čeled' u sourozenců, kteří vstoupili do manželství. Pokud manželé neměli čeledíny, obhospodařovali půdu členové rodiny. Důležité bylo zdraví muže, který živil rodinu. Ženy hleděly, aby jejich synové měli vzdělání a dcery věno, proto se v mnoha případech samy omezovaly.⁹⁸

⁹³ SKOPOVÁ 2010, 63

⁹⁴ STOKLASOVÁ 2017, 181

⁹⁵ LENDEROVÁ a spol. 2009, 97

⁹⁶ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 167, 170

⁹⁷ FIALOVÁ a spol. 2007, 95

⁹⁸ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 198–199, 207

3. Povltavské zvyky

V této kapitole bych ráda popsala ukázkovou svatbu v Povltaví, tak jak ji líčí Alois Hejra ve své knížce o Milešově. Slavnostnější selská svatba se konala v období za první republiky.

Nejzajímavější pro mě bylo zjištění, jakou úlohu měli dohazovači. Pokud nevěsta měla pěkné věno, stávalo se, že přišlo i několik ženichů s dohazovači v jeden den. Námluvy se nejčastěji konaly v neděli společně s menší hostinou.⁹⁹

Námluvy a svatba znamenaly novou životní etapu mladých lidí. Ještě na konci 19. století se nehledělo na to, jestli se mladí lidé mají rádi. Partnera vybírali rodiče podle společenského a ekonomického postavení. Partneři si tak museli si na sebe zvyknout podle přikázání „miluj bližního svého.“¹⁰⁰

Zvaní hostů obstarával jako první řečník, druhé zvaní obstarávali snoubenci. Řečník měl slavnostní oblečení s bílou stuhou a myrtou.¹⁰¹ Dříve se k těmto účelům používal rozmarýn, ten byl ovšem na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let 19. století nahrazován myrtou, která patří ke stálezeleným rostlinám. Zelená barva symbolizovala věčnost a stálost, proto se používala při svatbách jako symbol stálosti, neměnnosti a vitality v manželství. Používána byla i na pohřbech jako symbol věčnosti.¹⁰²

Pozvání posílali suroviny na přípravu svatební hostiny. I v Milešově se pekl svatební koláč tzv. „vočepák“ s ozdobami z těsta v podobě rybiček a ptáčků. Podával se na konci svatby. Bylo zvykem poslat nevěstě do začátku i určitý lepší dar, podle finančních možností každého. Nejčastěji byl darován *nějaký lepší dar, jako příbory, váza, látka na šaty, hodiny, obraz obyčejně s mariánskou madonou a podobné věci...*¹⁰³

⁹⁹ HEJRA 2002, 89–90

¹⁰⁰ MOTLOVÁ 2016, 191–195

¹⁰¹ HEJRA 2002, 91

¹⁰² NAVRÁTILOVÁ 2012, 269

¹⁰³ HEJRA 2002, 91

Takové věcné dary lidé většinou darovali ze svého majetku. Při svatební hostině byly tyto dary vystaveny v některé z místností, aby si je ostatní hosté mohli prohlédnout.¹⁰⁴

Rozloučení se svobodou se nazývalo štando nebo „štrandle“ a konalo se v předvečer svatby. V Milešově se při zastaveníčku pod okny nevěsty nejčastěji zpívala milostná píseň „Červená růžičko, proč se nerozvíjíš.“¹⁰⁵

Svatební veselí začínalo ráno, kdy si ženich přijel do domu pro nevěstu. Jezdívalo se dlouhým vozem, zvaným „žebříňák“. Po příjezdu k nevěstě družba přítomné požádal, aby jim dali požehnání a odpuštění. Rodiče dali snoubencům požehnání křížkem na čele, ti jim poděkovali za výchovu.¹⁰⁶ V 19. století nevěsta děkovala rodičům za výchovu a ženich za její ruku. Rodiče potom požehnali oběma. Nevěsta darovala svému milému před odjezdem do kostela vyšíváný kapesníček a větvičku rozmarýnu.¹⁰⁷ Rodiče žehnali svččenou vodou, někdy rukou nebo větvičkou pokropili nevěstu a ženicha. Při odjezdu z domova měla být nevěsta smutná, aby dala všem najevo, že nerada opouští svůj domov. Zpívaly se i teskné písně. Sama nevěsta však na svatbě nezpívala.¹⁰⁸ Cestou do kostela zněla píseň „Už mou milou do kostela vezou“, která je popisována Miladou Motlovou (2016) a Alexandrou Navrátilovou (2012).

Do kostela vedl nevěstu otec, ženich šel se svojí matkou, pokud rodiče nebyli naživu, zastoupila matku družička a otce nevěsty družba. V kostele měli snoubenci na hlavě myrtový věneček, svázaný na obou koncích bílou stuhou. Na vesnici proti sobě soutěžily družičky a družbové, kdo dříve sebere nevěstě a ženichovi z hlavy věneček. Družba nebo družička vykoupily věneček za políbení. Svatební obřad byl zapsán na faře do matriky a potvrzen podpisem dvou svědků.¹⁰⁹

O svatební hostině jedli manželé z jednoho talíře v koutě místnosti, svatebčany a hosty obsluhovala družička. Na stolech bylo naservírováno sladké pečivo. Svatebčané na nevěstu házeli cukroví a to bylo házeno i pod stolem za tím účelem, aby nevěsta se

¹⁰⁴ JANČÍKOVÁ 2012, 69

¹⁰⁵ HEJRA 2002, 91

¹⁰⁶ HEJRA 2002, 92–93

¹⁰⁷ MOTLOVÁ 2016, 125

¹⁰⁸ NAVRÁTILOVÁ 2012, 290–291

¹⁰⁹ HEJRA 2002, 92–93

ženichem měli spolu sladký život. Házelo se i hrachem, aby měli novomanželé hodně dětí.¹¹⁰ Koláče byly součástí výslužky. Někdy měli lidé i své talíře, kam si výslužku dávali. Výslužka se dávala hlavně lidem, kteří pomohli při přípravě svatebního jídla nebo poslali suroviny.¹¹¹ Řečníkovi i kuchařkám se platilo za přípravu jídla a obstarání proslovů a zábavy na svatbě.

Mnohdy se řečník převlékl na starou babku s dítětem a popichoval ženicha tak dlouho, dokud ten „za dítě“ nezaplatil. Tyto vybrané peníze byly použity k výplatě pro kuchařky.¹¹² Na svatbě se nikdy nešetřilo, protože lidé věřili, že hojnost a množství jídla zajistí novomanželů blahobyť i v jejich životě. *Ženy ve venkovském prostředí, které se svatbami pomáhaly, nebyly nájemné síly, nepracovaly za mzdu, jen někdy pro ně svatebčané mezi sebou vybírali.*¹¹³

Mezi další svatební zvyky patřil i „šrank“ neboli zatahování. Lidé drželi asi metr od země provaz, na kterém byly slavnostně navěšené pentle a stuhy. Svatební povoz se musel zastavit, přičemž byl obvykle rozlíván alkohol, a svatebčané, aby mohli jet dále, museli zaplatit určitý obnos. Ten se dále použil na svatební hostinu. Bylo obvyklé, že pokud bylo třeba ujet delší vzdálenost, zastavoval „šrank“ svatebčany na různých místech.

O půlnoci se tancovaly pouze ženy tanec kozinec a pouze muži tanec kozelec. Při ženském tanci se hledělo, jestli se nevěsta s ženichovou matkou shodnou v tanci. V tom případě spolu budou vycházet i v životě. Během tance byly vybírány peníze. Po tanci novomanželé odcházeli, avšak hosté se bavili až do rána.¹¹⁴ Bývalo zvykem, že svatebčané během tance, kdy nevěsta tančila sólově, vybírali peníze do jejího střešíčku.¹¹⁵

Po hostině následovalo čepení nevěsty. Ženy sundaly z hlavy nevěsty věnec a nasadily jí čepce. Teprve s čepcem jí vracely ženichovi. Stávalo se také, že ženy přestrojily nevěstu za babku a ženichovi ji vracely takto. Ten svojí milou mnohdy

¹¹⁰ HEJRA 2002, 95

¹¹¹ VONDROUŠOVÁ 2010, 225

¹¹² HEJRA 2002, 95

¹¹³ VONDRUŠKOVÁ 2010, 223–224

¹¹⁴ HEJRA 2002, 94

¹¹⁵ SKOPOVÁ, 2010, 60

nepoznal a tak se stalo, že odehnal od sebe svojí ženu.¹¹⁶ Při čepení nemohli do světnice muži, muž viděl znovu svojí ženu až po obřadů, kdy patřila mezi vdané ženy. Časem ztrácí tento obřad okázalost a začepuje se nevěsta i na hostině mezi ostatními hosty *a nechyběly ani žertovné scénky – opět s prodáváním nevěsty ženichovi.*¹¹⁷

Po příjezdu do nového obydlí, nejčastěji ženichova domu, byla nevěsta uvítána ženichovými sourozenci a přijata do nového domova. Týden od svatby, nejčastěji v neděli, se konala další hostina. Do tohoto dne se nesměla jít podívat nevěsta ke svým rodičům, přineslo by to smůlu. Potom začal novomanželům jejich vlastní život, výminkáři pomáhali mladým manželům při práci nebo hlídání dětí.¹¹⁸

Z vyprávění paní Milady Matějkové, narozené 15. 12. 1936, byly udržovány na její svatbě, konané 12. 11. 1955, některé svatební zvyky, které jsou popsány výše v práci.

Cestou z kostela při zátarasu svatebčané také museli zaplatit za umožnění průjezdu. Na moji otázku, jak takový zátaras vypadal, odpověděla paní Matějková, že se provazy uvazovaly na stromy nebo u chalupy, aby nemohli svatebčané projet a museli zastavit a zaplatit nebo se vykoupit lahví alkoholu. Při hostině podstrkovaly ze srandy nevěstě nebo ženichovi panenku, aby jim na ni dali peníze. Nevěsta neměla mít modré šaty, přineslo by jí to smůlu a modřiny.¹¹⁹ Větvíčky myrty nosil ženich, družba, ale i nevěsta na šatech. Podle jejích slov to přinášelo štěstí.

Paní Milada vzpomínala i na zvyk, spojený s cestou nevěsty a ženicha ze svatebního výboru nebo z kostela. Ženichovi přivázali na nohu kouli a ten jí musel s sebou tahat nebo mu jí pomáhala nést nevěsta. Ženich se opět musel vykoupit penězi či alkoholem. Zeptala jsem se, jestli věděli, že dostane ženich na nohu kouli a měli už připravenou lahev. Paní Matějková říkala, že takovéhle věci věděl družba a museli na to být připraveni.¹²⁰

Můj otec Jaroslav Filip, narozen 16. 4. 1949, pamatuje na svatby, kdy si ženich svoji nevěstu musel vykoupit tím, že jí házel pod dveře peníze. Družičky mu poslaly

¹¹⁶ HEJRA 2002, 96

¹¹⁷ MOTLOVÁ 2016, 127

¹¹⁸ HEJRA 2002, 97

¹¹⁹ z rozhovoru s paní M. Matějkovou, 28.9.2018

¹²⁰ z rozhovoru s paní M. Matějkovou, 28.9.2018

ven jinou dívku v šatech nevěsty, a tak musel nevěstu vykoupit opakovaně. Další „takovéhle legrace“ byli až v hospodě, kde probíhala svatební hostina. Nejdříve se před vchodem rozbily talíře a svatebčané pozorovali novomanžele, jak jim půjde společný úklid. Pokud všechny střepy zametl ženich, pomysleli si ostatní, že nevěsta je „k ničemu“. Ženich pak přenesl nevěstu přes práh. O svatební hostině zasedli kamarádi místo ženichovi a ten si ho musel vykoupit, aby mohl sedět vedle nevěsty. Dále byla svatebčany unášena nevěsta. Ta byla většinou zavřená někde v hospodě poblíž, ale také se stávalo, že ji odvezli k ní domů.¹²¹

¹²¹ z rozhovoru s Jaroslavem Filipem, 28.9.2018

4. Matrika

4.1. Matrika obecně

Matriky dělíme na matriky narozených, oddaných a zemřelých.

Až do konce 18. století byly všechny matriky pouze katolické, od roku 1792 byly vedeny matriky na luterských a kalvínských farách. Matrika je dnes nejen přínosným pramenem pro demografy, ale i pro vyhledání rodinných předků. Pro svou práci jsem využila matriku oddaných. Po roce 1784 se do matriky zapisovaly demografické údaje, které jsem využila pro své bádání, jako je pohlaví, věk, ale i stav, do té doby byly informace obvykle poněkud stručnější.

Do matriky zapisoval oddávající datum a místo svatby, jména snoubenců, stav a adresu snoubenců i jejich rodičů a zda jsou děti manželské nebo nemanželské. Dále se zapisovalo náboženské vyznání, datum narození nebo věk, kdy snoubenci vstupovali do manželství. Oba dva svědci vyplnili svá povolání a podepsali se. V některých případech podpis svědka nelze přečíst. Mezi svědky nalezneme i dvě ženy při dvou svatebních obřadech roku 1922.

Dále lze v matrikách dohledat informace o dnech konání ohlášek, snubní protokol, povolení od otce nebo poručníka. Pokud se vdávala vdova nebo se znovu ženil vdovec, je zde písemný doklad o úmrtí předchozího partnera nebo vyrozumění soudem, že bývalý partner byl prohlášen za mrtvého.

Pod farní úřad matriky oddaných v letech 1880 – 1940 v Lašovicích patří následující vesnice: Hadrov, Chrást, Klenovice, Kosobudy, Koubalova Lhota, Lašovice, Lašovky, Milešov, Mokřice, Planá, Zadní Chlum, Záhořany, Zlučín, Žebrákov.¹²²

V letech 1880 – 1900 se z celkového počtu 86 svatebních obřadů konalo 45 obřadů, kdy nevěsta a ženich pocházeli z farního obvodu v Lašovicích včetně případů, kdy oba snoubenci byli z Milešova. V letech 1901 – 1920 z celkového počtu 54 svateb uzavřelo manželství 29 párů z obvodu v Lašovicích společně se snoubenci, kdy oba

¹²² <https://digi.ceskearchivy.cz/5108/3> vyhledáno 23.4.2019

pocházeli z Milešova. V letech 1921 – 1940 z celkového počtu 59 svatebních obřadů bylo z farního obvodu v Lašovicích 32 párů i se svatbami, kdy oba pocházeli z Milešova (viz. příloha 3).

Zajímavé je, že z větší části pocházely z okolních vesnic ve farním obvodu v Lašovicích ženy než muži. To dokazuje, že ženy nacházely své partnery při bohoslužbách v kostele. Muži z Milešova hledali svoje nevěsty i z větších vzdáleností.

Od roku 1889 se začínají přechylovat ženská jména. V matrice se neuvádí „rodem“ v mužském rodě, ale jejich příjmení postupně končí na –ová

4.2. Přespolní lásky

Od 18. století se snižoval počet snoubenců pocházejících ze stejné vesnice. Více se hledělo, aby snoubenci byli ze stejné společenské vrstvy.¹²³ Ještě na přelomu 19. a 20. století se na muže a ženy, kteří byli přespolní, hledělo tzv. skrze prsty. Vyplývalo to ze soudobého myšlení tehdejších lidí mít pro své „svatby chtivé“ právo na vlastní děvčata a chlapce z vesnice.¹²⁴ V 19. století znovu většina snoubenců pocházela ze stejného nebo vedlejšího farního okresu.¹²⁵ Alois Hejra dokonce popisuje, že v době za první republiky bylo obvyklé, že se mladí lidé do sebe zamilovali, i když bydleli „pod jednou střechou.“¹²⁶ To neznamenovalo, že byli příbuzní. Jeden z dvojice mohl v rodině pracovat jako pomocná síla. Rodinné vlastnictví půdy, kdy po smrti otce synové hospodařili společně, se z důvodu bezpečného zajištění obživy nerozdělovalo. Pokud si sourozenci chtěli polepšit, opustili rodinu i obec. V roce 1910 v okrese Sedlčany se přestěhovala více než polovina rodáků ze svého obvodu.¹²⁷ *Bydlí-li v obcích od sebe vzdálených, píší si často a srdečně, a snoubenec má častěji přijíždět na návštěvu, pokud mu to povolání dovolí. Také nevěsta může s matkou občas zajet do bydliště ženichova, nemůže-li ženich přijet k nim.*¹²⁸

¹²³ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 165

¹²⁴ NAVRÁTILOVÁ 2012, 60

¹²⁵ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 145

¹²⁶ HEJRA 2002, 88

¹²⁷ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 198–199, 221

¹²⁸ FASTROVÁ 1926³, 60

Z matrik lze vyčíst, že z celkového počtu svatebních obřadů v Lašovicích a v Rybníkách bylo mnohem častější, že muž pocházel z jiné obce.

V letech 1880 – 1900 z celkového počtu svatebních obřadů bylo 25 partnerů z Milešova, dále 37 mužů z okolí do 10 kilometrů si našlo v Milešově nevěstu a 11 žen se do Milešova přivdalo ve vzdálenosti do 10 kilometrů. Deset mužů bylo vzdáleno do 20 kilometrů od Milešova, pouze jedna žena byla vzdálena do 30 kilometrů a jeden muž byl vzdálen v rozsahu 70 – 80 km. Mezi extrémní vzdálenosti patří původ jednoho ženicha ze Sollenu v Rakousku, jenž byl od Milešova vzdálen přes 280 kilometrů. V letech 1901 – 1920 z celkového počtu svatebních obřadů bylo 19 párů z Milešova. Výrazně se snížil počet ženichů pocházejících z okolí do 10 kilometrů od Milešova – bylo jich o 15 méně než v předchozím období, tedy 22 mužů. Dále se snížil počet žen z okruhu do 10 km na pouhé dvě nevěsty. Ženichů do 20 km také ubylo na 6 mužů ze vzdálených vesnic. Pouze jeden muž byl vzdálený do 30 km. Dva další muži byli vzdáleni do 50 km.

V období 1901 – 1920 byly zaznamenány dokonce dvě svatby z extrémních vzdáleností. První muž byl až z 343 km od Milešova vzdálené Polské Ostravy, druhý muž byl z Biliny u Duchcova, vzdálené od Milešova 132 km.

V letech 1921 – 1940 nalezneme v matrice Lašovic 20 obřadů, kdy oba novomanželé pochází z Milešova. To zůstává stejné jako v minulém období. Naopak ubývá mužů, pocházejících z okolí do 10 km od Milešova na 17. Počet nevěst do 10 km se zvýšil na 7. Muži do 20 km byli 4, do 30 km rovněž 4. Jeden muž byl do vzdálenosti 40 km od Milešova, další ženich do 50 km. Dva muži pocházeli ze vzdálenosti do 69 km a dva ze vzdálenosti 70 – 80 km od Milešova. Poslední extrémní vzdáleností původu muže jsou Velké Všelisy, nacházející se od Milešova 119 km. Celkový počet svatebních obřadů je patrný z příloh (viz příloha 4). Z těchto grafů je vidět, že v letech 1880 – 1900 bylo nejvíce párů ze stejné vesnice, v dalších obdobích tato čísla mírně klesala. Výrazněji ubylo i mužů do 10 km. Nevěsty byly většinou z okolí do 10 km. Ojediněle do 30 km - pouze jeden případ. V letech 1901 -1920 byl největší počet nevěst do 20 km. Oproti tomu muži si našli ženy i ze vzdálenějších míst. V letech 1921 – 1940 narůstá počet mužů, kteří se přiznali do Milešova z okolních vesnic vzdálených rovnoměrně.

Ze stejného obydlí pocházelo 7 snoubenců z celkového počtu v letech 1880 – 1900, v letech 1901 – 1920 nastal mírný pokles na 3 snoubence a v letech 1921 – 1940 jich bylo až 11 ze stejného obydlí.

Z celkového počtu v letech 1880 – 1900 bylo 57% partnerů z okolních i z vzdálenějších vesnic. Nevěst, které byly odjinud, bylo pouze 14% a 29% je případů, kdy jsou oba partneři z Milešova. V letech 1901 – 1920 z celkového počtu stále stoupá počet přespolních ženichů na 61%. Žen, které nebyly z Milešova, nalezneme pouze 4% a z jedné vesnice je jich 35%. Z celkového počtu v letech 1921 – 1940 výrazně ubylo svatebních obřadů, kdy 54% ženichů bylo přespolních. Opět narůstá počet žen, které nebyly z Milešova na 12%. Podobně jako v minulém období jsou oba dva partneři z Milešova ve 34% (viz příloha 5).

Ze stejné vesnice pocházeli novomanželé v jedné třetině všech obřadů. V letech 1880 – 1940 nalzáme přes polovinu svatebních obřadů, kdy muž pochází z okolních i vzdálenějších vesnic a ženy z Milešova. Žen, které se přivdaly do Milešova, bylo minimálně. Ženy pocházely nejčastěji z farního lašovického obvodu, ve větší části do deseti kilometrů od Milešova. Podrobnější přehled celkové vzdálenosti obou snoubenců k nahlédnutí v příloze 6.

4.3. Sňatečný věk a věkové rozdíly

Život ve společnosti byl rozdělen do několika věkových etap. Prvním a nejdůležitějším byl věk prvních sňatků, dále manželství a nakonec důchodový věk.¹²⁹ Pro uzavření sňatku byl nutný od roku 1811 souhlas zákonného zástupce osobám mladších 24 let. Tento věk byl uzákoněný i jako věk zletilosti Všeobecným občanským zákoníkem v téže roce.

V polovině 19. století se snížil věk k uzavření sňatku o dva roky, tedy na 22 let. Muži, kteří se chtěli oženit a nedosáhli 22. věku, žádali o povolení místodržitelství.

¹²⁹ KALIBOVÁ/PAVLÍK/VODÁKOVÁ 1998², 72

Koncem 19. století se věk při prvním sňatku pohyboval u mužů kolem necelých 28 let a u žen 25 let.

Přitom přetrvávaly rozdíly v intenzitě sňatečnosti mezi venkovem a městy. Obecně platilo, že na venkově byla intenzita sňatečnosti vyšší a věk při sňatku nižší než ve městech.¹³⁰ Čtvrtina až třetina dívek na vesnici se provdala ve věku od 15 do 19 let, ve věku od 20 do 24 let to byla až polovina.¹³¹ Na konci 19. a v prvních letech 20. století bylo již z celkového počtu sňatků 85% uzavíráno oboustranně svobodnými snoubenci, z nevěst bylo 6% vdov, z ženichů již jen 13% vdovců.¹³² Sňatečnost pozitivně ovlivňovala i narození nových dětí. Musíme brát v potaz i věk při prvních svatbách a věk při druhých a dalších svatebních obřadech ovdovělých lidí. Sňatečnost je vypočítána z počtu obyvatel jako poměr uzavřených svateb v určitém období.¹³³

Pokud muž zemřel, jeho nenarozené dítě nemělo ani dědické právo na majetek. Vdovský důchod se dostával po šesti nedělích od úmrtí partnera. Do té doby mohla žena pobírat „dosud obvyklou výživu“, vdovský plat pak dostávala, než se podruhé vdala.¹³⁴ Při svatbě vdově nevěstě ani vdovci ženichovi kněz neželhal. Dokonce mohl odeprít požehnání, byla-li žena těhotná, a to z důvodu, že nebyla zdrženlivá. Nejčastějším důvodem však byl pokročilejší věk snoubenců, kdy by požehnání pohoršilo ostatní lidi.¹³⁵ *Ovdovělé ženy se ocitly až na výjimky mezi podruhy. Naproti tomu vdovec, zvláště hospodář na selském gruntu nebo řemeslnický mistr, se zpravidla rychle znovu ženil ... Podruhé se však častěji ženili muži než ženy. Vdovec se podruhé oženil se svobodnou dívkou v jedné třetině případů. Pouze každý dvacátý svobodný muž si vzal za ženu vdovu.¹³⁶ Vznikal i opakovaný kruh, kdy vdova měla původně za manžela muže, který se živil určitým řemeslem a pokud tento muž neměl syna, vdova se vdala podruhé, aby předala jeho řemeslo mladšímu muži. Vdova většinou zemřela a*

¹³⁰ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 159

¹³¹ FIALOVÁ a spol. 2007, 58

¹³² FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 161–164

¹³³ MAUR 1983, 118–119

¹³⁴ FIALOVÁ a spol. 2007, 58, 70–72, 97–104

¹³⁵ STOKLASOVÁ 2017, 191

¹³⁶ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 164

mladý muž si hledal novou ženu, která ho přežila. Tento koloběh se takto stále opakoval.¹³⁷

Od počátku 19. století se díky sňatkovým smlouvám mohly zaopatřit ženy po manželově smrti majetkem ze závěti, kterou muž zanechal. Vdova se sama rozhodla, zda by se sama dokázala postarat o rodinné podnikání nebo manželovo řemeslo. Pokud by se vdova znovu provdala, všechen majetek by náležel jejímu novému manželovi. Nový sňatek znamenal i další narození dětí či přibrání dětí partnera za vlastní. Vdovy ve věku kolem 30 let se většinou ještě jednou vdaly.¹³⁸ Pokud byla vdova staršího věku nebo se starala o nezletilé dítě, bylo velmi časté žít v konkubinátu z důvodu nevěle či nemožnosti čekat na souhlas k sňatku. Vdovci měli větší šanci na uzavření dalšího sňatku.¹³⁹

Během 1. sv. války přišlo o život více než 300 000 mužů. Vdov v té době bylo třikrát více než vdovců. Byla dokonce předepsaná doba, jak dlouho by měla žena truchlit za svého manžela. Během smutku byla žena oblečena do černé barvy a nesměla chodit na zábavu. Vdovy nosily snubní prsten svého zemřelého muže spolu se svým. Pokud se vdova chtěla vdát podruhé, musela počkat předepsanou dobu, jinak jí bylo společností vyčítáno, že velice brzy zapomněla na zemřelého manžela.¹⁴⁰ Sňatky ovdovělých lidí nebyly neobvyklé, mimo jiné proto, že se věk života lidí prodlužoval.¹⁴¹

V 19. století lidé vstupovali do manželství s úctou a brali jej jako svátost. Možnost rozvodu byla uzákoněna u nás roku 1884. Až „Josefský manželský patent“ umožnil odluku od stolu a lože. Rozvod byl tzv. *dvoustupňový: rozvedení od stolu a lože mohli bydlet odděleně a byli zbaveni manželských povinností, ale zůstávali právně v dále platném manželství a nemohli uzavřít nový sňatek.* Druhým stupněm bylo úplné

¹³⁷ VONDRUŠKOVÁ 2010, 155

¹³⁸ LENDEROVÁ a spol. 2009, 152–153

¹³⁹ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 157

¹⁴⁰ LENDEROVÁ a spol. 2009, 152–153

¹⁴¹ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 248–249

K zvýšení věkové hranice stáří pomohl i rozvoj v lékařské vědě. Průměrný věk v polovině 19. století byl 30 let, o deset let se zvýšil na počátku 20. století. Během dalších století se prodloužil o necelý dvojnásobek, koncem 20. století byl průměrný věk 73 let

ukončení manželství rozlukou, oba partneři pak mohli uzavřít nový sňatek. Z pramenů víme, že dostatečný důvod k rozvodu byla pouze ženská nevěra, mužská nevěra se veřejností přehlížela, pokud nebyla příčinou rozpadu rodiny. Pouze muž mohl předložit rozvodové papíry a žena s tím musela vždy souhlasit. Muž s rozvodem souhlasit nemusel, i když obdržel rozvodové papíry od ženy.¹⁴²

Počátkem 20. století sňatků vdovců a vdov ubývá a začíná přibývat sňatků rozvedených partnerů. Manželství bylo nejčastěji ukončeno smrtí jednoho z manželů. I katolíci se mohli rozvést, ale pokud byl jejich někdejší partner živý, nemohli vstoupit do dalšího manželství. Bývalý partner musel být prohlášen za mrtvého. Nekatolíci měli rozvod tzv. „na zkoušku“, rozvedeni mohli být teprve po neustávajících rozporech. Mezi nejčastějšími důvody rozvodu patřilo cizoložství, trestný čin týrání nebo stav, kdy rodina přišla vinou toho druhého o majetek.

Ve 20. století byl brán na zřetel i ten důvod k rozvodu, pokud měl jeden z manželů trvalou tělesnou vadu, popřípadě hrozilo nebezpečí nákazy. Zajímavé bylo, že pokud jeden z manželů spáchal trestný čin nebo byl cizoložníkem, byl rozveden a neměl právo se znovu vdát či oženit. Ženy se rozváděly, až když situace byla neúnosná. Rozvodem žena ztratila hmotné prostředky, protože muž byl ten, kdo rodinu živil. Tyto ženy neměly pochopení ani u někdejší společnosti. Více se rozváděli lidé z města než na vesnici. Žena rozvodem rovněž ztrácela možnost podílet se na výchově dětí. V meziválečném období přišla pro rozvedené ženy změna. Dostávaly alimenty a lépe se pohlíželo i na nemanželské děti.¹⁴³

Ze všech oddaných od roku 1880 - 1940 byl spočítán průměrný věk při prvním svatebním obřadu v Milešově z matrik v Lašovicích a v Rybnících.

Od roku 1880 do roku 1900 byl průměrný věk u mužů 27,1 let a 23,4 u žen. V letech 1901 – 1920 se nepatrně snížila sňatečnost u žen o desetinu let, tedy na 23,3 let, naproti tomu věk mužů se nepatrně zvýšil na 27,7 let. V posledním úseku 1921 – 1940

¹⁴² LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 165–166

¹⁴³ FIALOVÁ a spol. 2007, 58, 70–72, 97–104.

věk nevěst u první svatby zůstal poměrně stejný 23,05 let a u mužů se mírně snížil zpátky na 27,05 let jako při prvním období.

Co se týče celkového průměru, v českých zemích byl na konci 19. století průměrný věk vstupu do manželství značně vyšší než v Milešově - u žen přibližně o dva roky, u mužů o rok. To dokazuje, že se ženy na vesnici vdávaly dříve než ženy ve městech. Průměrný věk při prvních svatbách i věk všech snoubenců v příloze 7.

Za nejvhodnější věk pro vstup do manželství byl považován věk od 18 do 25 let, přičemž měl být manžel starší o šest až dvanáct let než žena. ¹⁴⁴ *Muž se zpravidla ženili hned po návratu z vojny, nejčastěji mezi 25 – 30 rokem.*¹⁴⁵

V letech 1880 – 1900 v Milešově dívky od 15 do 19 let tvořily 18% všech provdaných nevěst, ženy od 20 do 24 let 45% nevěst, ve věku 25 až 29 let 28% a nevěst provdaných po třicátém roce bylo 9 %. V letech 1901 – 1920 se snížila procenta ve věkové skupině 15 – 19 let na 14%, zvýšil se počet provdaných od 20. do 24. roku na 66%. Dále se výrazně snížil počet provdaných nevěst ve 25. až 29. roce na 14 %, ve věku třicet let a více se nepatrně snížil na 6 %. V roce 1921 – 1940 se vrací věková hranice k prvnímu období. Počet provdaných dívek je pouze 16% ve věku 15 – 19 let, počet žen provdaných od 20 do 24 let se snížilo na 49% od minulého období. Počet dívek provdaných v letech 25 – 29 let se zvýšil až o polovinu, tedy na 31%, počet provdaných žen přes 30 roku se snížil o dvě procenta na 4%. Výše uvedené procenta byla vypočítaná z celkového počtu prvních a dalších manželství provdaných nevěst v obci Milešov, jenž je patrné z matriky oddaných v Lašovicích a v Rybnících za období v letech 1880 až 1940 (viz. příloha 8).

Podíl žen, které byly provdané ve věku 15 až 19 let, byl výrazně nižší než v celkovém průměru českých zemí. Ženy provdané od 20 do 24 let jsou procentuálně srovnatelné s průměrem v českých zemích.

Pozoruhodné je i procentuální zastoupení ženichů podle věku. V celém časovém období, tj. 1880 – 1940, se muži neženili ve věku 15 – 19 let. V prvním období je

¹⁴⁴ LENDEROVÁ a spol. 2009, 110

¹⁴⁵ NAVRÁTILOVÁ 2012, 217

stejný podíl ženichů ve věku 20 – 24 let a 25 – 29 let - 36% . Nad třicet let se oženilo 28 % mužů. V letech 1901 – 1920 klesá podíl mužů vstupujících do manželství ve věku 20 – 24 let na 24%, narůstá však podíl mužů, kteří uzavřeli sňatek ve věku 25 až 29 let na 46%, 30 % pak zůstává na muže s věkem nad 30 let. V letech 1921 – 1940 dále klesá podíl mužů ve věku od 20 do 24 let o 4% na 20%. Na 54% se zvýšil podíl mužů, kteří vstoupili do manželství ve věku 25 – 29 let, pro věkovou skupinu od 30 let klesá podíl uzavřených sňatků na 26% (viz. příloha 9).

V Milešově podle matrik z Lašovic a v Rybníkách od roku 1880 do roku 1900 uzavřeli sňatek oba svobodní v 80%, vdovců, kteří si vzali svobodné ženy, bylo 12% z celkového počtu, v 6% se vzali oba dva vdovci a pouze 2% jsou případy, kdy si svobodný muž vzal vdovu. V těchto letech byl i největší počet případů, kdy si starší žena vzala mladšího muže – 17%. V následujících v letech 1901 – 1920 klesl počet svateb, kdy si starší žena vzala mladšího muže na 13% a od roku 1921 do roku 1940 už bylo pouze 7% mužů mladších než jejich nevěsty. Stoupala sňatečnost obou svobodných partnerů, v letech 1901 – 1920 až na 85%. Počet svateb svobodného muže s vdovou se zvýšil na 6% a svateb, kdy byli oba dva vdovci, byly 4%. Na polovinu klesl i počet svobodných žen, které se provdaly za vdovce, tedy na 5%.

V letech 1921 – 1940 dále stoupá počet prvních uzavřených manželství svobodných osob na 93%, avšak místo obou vdovců, kteří uzavírali druhý sňatek, nacházíme rozvedeného muže, který si bere svobodnou ženu. Případů svatby svobodný a vdova a dále rozvedený a svobodná je po 2 %, svatby vdovce se svobodnou ženou představují 3% (viz příloha 10).

Počet svobodných partnerů se výrazně neliší od průměru v českých zemích v těchto časových obdobích.

V Milešově byl pouze jeden sňatek rozvedeného muže Františka Menšíka se svobodnou Emilií Hrdinovou roku 1939, oběma manželům bylo přes 30 let a byli katolického vyznání.

V Milešově v období 1880 – 1940 se brali partneři nejčastěji s věkovým rozdílem do 5 let, kdy podíl těchto z celkového počtu z matrik v Lašovicích a v Rybníkách byl 64%, na věkový rozdíl od 6 do 10 let připadá 24% svateb, mírně klesá podíl oddaných, kteří byli věkově od sebe vzdálení 11 – 15 let na 8%. S rozdílem 16 – 20 let

to byla pouze 3 % svateb, nejméně jich bylo s rozdílem nad 20 let - pouze 1% (viz. 11a).

Blíže se můžeme podívat na situaci v letech 1880 – 1900, kdy s věkovým rozdílem do 5 let se vzalo 61 snoubenců, dále s rozdílem od 6 do 10 let byl počet uzavřených svateb 15, s rozdílem 11 – 15 let to bylo 6 svateb, dále s rozdílem 16 až 20 let 3 svatby a nad 20 let pouze jedna svatba. V letech 1901 – 1920 bylo svateb s věkovým rozdílem 5 let o polovinu méně než v předchozím období, tedy 28. Mírně se zvýšil počet svateb s rozdílem 6 – 10 let na 18 svateb a o jednu svatbu přibylo případů (tedy 7), kdy se brali partneři s rozdílem 11 -15 let. Snížil se počet svateb s věkovým rozdílem 16 – 20 let na jednu. V posledním období 1921 – 1940 se zvýšil počet svateb z předchozího období, s věkovým rozdílem do 5 let na 39 svateb. Počet svateb s rozdílem věku 6 až 10 let je 15, dále se snižuje počet svateb s věkovým rozdílem 11 – 15 let na 3 svatby a počet sňatků s věkovým rozdílem 16 – 20 let se zvýšil o jeden, tedy 2 sňatky (viz. 11b).

Nejvyšším rozdílem mezi věkem nevěsty a věkem ženicha je 25 let. Oba dva byli svobodní a katolického vyznání. Bedřich Vollandt, 49 let a Josefa Jiroušová, 25 let. Důvodem pozdního sňatku, může být profese ženicha, byl učitelem.

Nejstarší partneři, kteří se znovu provdali, byli vdovec Václav Flegler, 73 let a vdova Veronika Květová, 72 let - v roce 1886. Nejmladším ovdovělým párem byli Jan Kotapiš, 46 let, a Marie Danešová, 36 let. Nejmladší vdovou, která se provdala za svobodného muže, byla Veronika Kolková, dříve Holanová s věkem 21 let, v roce 1883. Jejím manželem se stal Antonín Kolka, kterému bylo 23 let, a byl svobodný.

Nejmladšími vdovci byli Jan Lašovička, 28 let, který se oženil se svobodnou Marií Květovou, roku 1888, a dále Matěj Holan, 28 let, který si vzal svobodnou Josefu Bucharovou, 27 let. Nejstarším vdovcem, který si vzal svobodnou ženu, byl Jan Jareš, 53 let, a svobodná Františka Kopecká, které bylo 35 let (viz. příloha 12).

4.4. Profese

V průběhu 19. století většinou platilo, že dcery řemeslníků a mlynářů se provdaly za muže stejného povolání jako jejich otec. Stejně to bývalo i u profesí pastorů, lékařů,

právníků a důstojníků. Dcery braly za manžela muže, který měl podobné povolání jako jejich otec.¹⁴⁶ Učitelé, příslušníci finanční stráže, četníci a vojáci se nemohli oženit, pokud nedosáhli určitého postavení. Proto se ženili až po třicátém roce.¹⁴⁷

V 19. století se v širším regionu Příbramska rozvíjel těžební a hutní průmysl. Následkem toho pochopitelně přibývalo dělníků a horníků. Ti nyní měli dostatek peněz na svatbu i na vesnici. Dívky, pocházející ze stejných vesnic jako chlapci, si často braly otcovy spolupracovníky v druhé generaci.¹⁴⁸ Fialová s Maurem však také tvrdí, že *v některých průmyslových oblastech vedly neuspořádané hmotné poměry dělnických rodin k odkládání sňatku rodičů až po narození jednoho či více dětí.* Taková rodina žila tzv. od výplaty k výplatě.¹⁴⁹

Hospodář často nemohl vyplatit své sourozence tak, aby měli dostatečné věno k sňatku, a proto zůstávali nadále pod jednou střechou. Sourozenci tak pracovali jako čeledínové a podruzi. Pokud si takový muž chtěl polepšit, odešel z původní rodiny do služby. Tím také ulehčil rodičům, aby měli například na věno pro jeho sestru. Muž si společensky polepšil a mohl si založit vlastní rodinu.¹⁵⁰

Ženy, které byly služebnými, často otěhotněly. Dostaly označení padlé dívky. Muž si pak tuto ženu měl vzít nebo ji měl dostatečně zaopatřit.¹⁵¹ Na konci 19. století přibývalo žen, které pracovaly v mužských oborech.¹⁵² Na přelomu 19. a 20. století narůstá i vzdělanost žen a možnosti pro jejich profese. Platilo však zároveň, že žena má být muži oporou a vždy upravená.¹⁵³

V Milešově, stejně jako na jiných vesnicích, bylo každé povolání důležité. Kolář vytvářel kola, vozy a dokonce i drobné nářadí. Kovář koval koně a vyráběl železné předměty. Truhlář dokázal vyrobit dveře, truhly, skříně i rakev. Hokynář vykupoval

¹⁴⁶ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 147

¹⁴⁷ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 155 dále LENDEROVÁ a spol. 2009, 109

¹⁴⁸ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 162

¹⁴⁹ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 208

¹⁵⁰ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 200

¹⁵¹ LENDEROVÁ a spol. 2009, 109, 116

¹⁵² LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 164

¹⁵³ LENDEROVÁ a spol. 2009, 122

potravinu od lidí. V obci Milešov patřil mezi nejbohatší profesi mlynář. V období první světové války nastala situace, kdy např. tesaři pracovali u sedláků pouze za stravu. Nejhůře byl placený obuvník a krejčí.¹⁵⁴ *Ve mlýnech se scházeli i sousedé, tam už byla větší kultura, četly se noviny a často i bible, politizovalo se, když sem někdo zaskočil na kus řeči.*¹⁵⁵

Z knih oddaných z let 1880 – 1940 lze vyčíst, jaké povolání měl ženich. Ženy byly posuzovány podle povolání otce a pouze několik z žen má uvedeno v matrice vlastní povolání. Mezi profesemi najdeme velice zajímavá povolání. Převažují řemeslné a hospodářské obory. Mezi nejzajímavější povolání v letech 1880 – 1900 bych vyzdvihla v této době pro mě zajímavé profese učitele, knížecího hajného, šenkýře, mlynáře a truhláře. Nejčastějším povoláním z celkového počtu v letech 1880 – 1900 byl s počtem 12 horník, 10 bylo domkařů a 7 rolníků. Nejčastěji provdávali dcery otcové těchto profesí. V letech 1880 – 1900 se nejčastěji provdalo 19 dcer domkáře, rolnických dcer bylo 14 a dcer chalupníků 11.

V letech 1901 – 1920 v Milešově nalezneme další zajímavá povolání, spojená s vojenskou službou: domobranec a legionář 22. pěšího pluku. Další zajímavou profesí je zaměstnanec u státních drah.

Největší počet svateb z celkového počtu v letech 1901 – 1920 uzavřeli rolníci – 16 svateb, dále domkáři – 6 svateb a horníci – 5 svateb. Z žen se nejčastěji provdaly dcery domkáře - za období od 1901 do 1920 jich bylo šestnáct, dále 10 dcer rolníků a 7 dcer chalupníků. Šest žen v tomto období neuvedlo profesi otce, ale udaly svoje povolání jako služebná. Jedna z žen byla hostinskou.

V letech 1921 – 1940 můžeme najít velice neobvyklá povolání mužů, jako je například šofér, četnický strážmistr a majitel autodopravy.

Z celkového počtu všech satebních obřadů se oženilo nejvíce rolníků - 11, dále 10 dělníků a 5 chalupníků. U žen byla situace následující: v letech 1921 – 1940 se provdalo 13 dcer rolníků, 10 dcer domkáře a 8 dcer chalupníka. Počet provdaných služebných klesl na 5 žen, dále zde jedna žena uvedla místo povolání „v domácnosti.“ Nalezneme zde i povolání ženy jako zemědělská dělnice či švadlena.

¹⁵⁴ HEJRA 2002, 121–123

¹⁵⁵ HEJRA 2002, 125

Případů, kdy si dcera brala muže, který měl podobné nebo stejné povolání jako její otec, není mnoho. Z celkového počtu 199 svatebních obřadů v letech 1880 – 1940 nalezneme 72 svatebních obřadů, kdy si žena vzala muže stejné nebo podobné profese jako její otec. Stále zde platí, že si žena měla polepšit. Z větší části si žena sňatkem polepšila, avšak ve zkoumaném časovém období nalezneme i společensky nerovné sňatky, těch však nebylo mnoho. Mezi společensky nerovný sňatek bych zařadila dceru hajného, Anastázii Pešatovou, která si roku 1905 vzala za muže nádeníka Karla Povnera. Nalézáme zde i případ, kdy si pravděpodobně po smrti manžela vdova bere za muže jeho bratra. Roku 1932 znovu vstoupila do manželství vdova po chalupníkovi Ludmila Bucharová, která si vzala za muže Bohumila Buchara, majitele autodopravy. Celkový přehled povolání naleznete (viz. příloha 13)

4.5. Náboženství

Katolické sňatky nadále převažovaly nad svatbami smíšených párů.¹⁵⁶ Josef II. vydal roku 1781 toleranční patent, kdy byly povoleny svatby katolíků s lidmi jiného náboženského vyznání. Přesto, pokud snoubenci chtěli uzavřít smíšené manželství, byli od toho rozhodnutí ve většině případů odrazováni.¹⁵⁷ Církev trvala na tom, aby snoubenci vyplňovali protokol o snubních překážkách, hlavně kvůli náboženství. Po výnosu tolerančního patentu tedy mohli mít svatbu katolíci s nekatolíky, ale ti nesměli bránit v katolické výchově jejich dětí.¹⁵⁸ Teprve po roce 1848 můžeme mluvit o svobodném vyznání náboženské víry. Po roce 1868 byla možnost uzavírat občanské sňatky mezi osobami různých vyznání nebo bez vyznání.¹⁵⁹ Obyvatelstvo českých zemí bylo nadále ve většině katolické. V roce 1910 bylo v českých zemích 95% obyvatelstva římskokatolického vyznání, 3% obyvatel se přihlásilo k luterskému (augšpurskému) a kalvínskému vyznání. *V roce 1930 příslušelo k římskokatolické*

¹⁵⁶ LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009, 151

¹⁵⁷ STOKLASOVÁ 2017, 159

¹⁵⁸ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 165

¹⁵⁹ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996, 154, 165

církvi 78% obyvatel, k československé 7,3%, k evangelickým církvím 4,7%, k izraelskému náboženství 1,1% (118 tisíc osob), bez náboženské příslušnosti a nezjištěných bylo necelých 8%. Počítáno i s německými obyvateli.¹⁶⁰

V letech 1880 – 1940 z celkového počtu svatebních obřadů výrazně převažuje podíl těch, kdy oba snoubenci byli katolického vyznání - 95%. Pouze 5% je svatebních obřadů, kdy se alespoň jeden snoubenec hlásí k jinému, než katolickému vyznání.

Podíl snoubenců katolického vyznání v Milešově je přibližně stejný jako v českých zemích.

Svatby v Milešově byly katolické, v letech 1880 – 1940 zde nalezneme pouze dvě svatby, kdy jsou oba snoubenci vyznání evangelického. Případy, kdy si muž katolického vyznání vzal ženu jiného vyznání, najdeme pouze tři. Žena - katolička – se provdala za muže jiného vyznání v pěti případech.

V letech 1880 – 1900 z celkového počtu svateb si vzali 3 muži evangelického vyznání za manželku katolickou ženu. Dvě ženy evangelického vyznání si vzaly za muže katolíka. V dvou případech byli oba snoubenci evangelického vyznání. Do manželství vstoupilo 79 párů katolického vyznání.

V letech 1901 – 1920 byla z celkového počtu 54 svateb pouze jedna svatba, kdy žena evangelického vyznání si vzala katolického muže. Ve všech ostatních případech byli oba dva katolíci, tedy 53 svateb.

V letech 1921 – 1940 z celkového počtu se oženili dva muži evangelického vyznání s katolickými ženami, 57 párů bylo stejného - katolického - vyznání. Více v příloze 14. V letech 1880 – 1940 se zde konalo celkem 199 svatebních obřadů.

Mezi rodiny evangelického vyznání patřila rodina Holanů, Hodoušů a Květů. Rodina Hodoušů se obrátila ke katolické víře na začátku 20. století, v roce 1905 je zapsána Anna Hodoušová už jako katolička.

Dne 16.10.1884 je Jan Holan již nazýván v matrice nekatolíkem, v dalších letech se rodina Holanů opět stala katolickou. Rodina Květů v tomtéž roce jako rodina Holanů přestoupila podle matriky také ke katolické víře, avšak v dalších letech se někteří z rodiny Květů stále hlásí k evangelickému vyznání.

¹⁶⁰ FIALOVÁ/KUČERA/MAUR E. 1996, 299

Snoubenci evangelického vyznání, kteří se chtěli vzít a mít svatební obřad v kostele, se sjížděli do Rybníků, podobně i evangelíci ze širšího okolí Dobříše.

Nejvíce obřadů z celkového počtu v letech 1880 - 1940 vykonal v Lašovicích farář Karel Němec s počtem 76, František Tabara 55 obřadů, Václav Šmat 34 obřadů, Josef Hejl 19 a ostatní faráři 15 obřadů. Přehled oddávajících v letech 1880 – 1940 (viz. příloha 15).

Jeden ze dvou svatebních obřadů evangelických snoubenců se konal v domě čísla popisného 1 dne 29. 6. 1883 v Milešově, druhý dne 14. 7. 1891 v Rybnících. Matrika v Rybnících má nadepsány kolonky pro vyplňování údajů německy, katolická matrika z Lašovic je psána v českém jazyce.

Ze všech katolických svateb, které se konaly, proběhla většina svateb v kostele v Lašovicích. Dva svatební obřady se konaly v Praze - roku 1922 a 1928, další dva v Písku - roku 1919 a 1923 a dva svatební obřady se konaly roku 1933 a 1940 na Svaté Hoře v Příbrami.

Závěr

Milešov nad Vltavou lze zařadit mezi průměrné obce v Povltaví. V práci nalezneme počet obyvatel spolu s počtem popisných čísel v daných obdobích, zajímavé osobnosti, které zde vyrůstaly, informace o typu zástavby a možnostech obživy v dané lokalitě. Milešov byl odtržen od pozemních komunikací, ale i přes tento fakt lze v místní katolické matrice nalézt údaje o snoubencích pocházejících ze vzdálenějších obcí i měst oddaných v Lašovicích.

Obec neměla vlastní kostel, svatební obřady se proto konaly v katolickém kostele v Lašovicích, které jsou vzdálené pět kilometrů od Milešova. Evangeličtí snoubenci jezdili až do Rybníků vzdálených třicet kilometrů od Milešova.

V příslušných kapitolách jsem se zabývala průběhem námluv, sledovala jsem místa, kde mladí lidé mohli v 19. a 20. století najít své případné partnery, zajímaly mě pověry a zvyky spojené s namlouváním v průběhu roku. Popsané jsou zde i hodnoty, podle kterých rodiče vybírali svému potomkovi partnera. Věnovala jsem se majetkovým poměrům snoubenců, otázce věna, dále jsem se soustředila na samotné zasnuby a zvyky s nimi spojenými. Popsané jsou i tradice a zvyky spojené se zvaním hostů, přípravou svatební hostiny, dále loučení se svobodou, oblékání a čepení nevěsty, příklady darů ženichovi a nevěstě, samotný průběh svatebního obřadu a také následující role manželů. Vyhledala jsem i písně, které se zpívaly při svatebním veselí,

Částečně vyvracím platnost dnes všeobecně známého úsloví „v máji na máry.“, jelikož v prvním zkoumaném úseku je měsíc květen druhým nejčastějším měsícem pro svatbu. Myslím, že tento fakt může být potvrzen i skutečností, že lidé měli volnější práci, měli čas se veselit a žně začínaly až v červnu a trvaly do září. Při výzkumu se mi potvrdilo, že nejčastějším dnem pro svatbu bylo úterý, v posledním období mého zkoumání, tj. v letech 1921 – 1940, přibývalo svateb o víkendu. Ve středu a v pátek se konaly svatby ojediněle.

Zvyky, které se dodržovaly na konci 19. století, ve větší míře přetrvávaly na vesnici i v polovině 20. století. Ve městě se rychleji šířily nové svatební zvyky.

V kapitole Zvyky z Povltaví je popsána svatba v Milešově před vznikem první republiky. Tradiční svatební zvyky dodržovali lidé i po roce 1940, ale u některých zvyklostí už nevěděli, proč je tomu tak.

Z matrik jsem vypsala všech 199 svatebních obřadů, rozdělila je po dvaceti letech v časovém rozmezí 1880 – 1900, 1901 – 1920, 1921 – 1940. Tato tři období jsou následně porovnávána s údaji z českých zemích v témže časovém rozmezí.

Kapitola Matrika seznamuje čtenáře s matrikou oddaných a informacemi, které je možno zde nalézt. V druhé kapitole je popsáno, jak daleko od sebe snoubenci bydleli, kdo se přiženil a přivdal do Milešova. Dále je zde vypočítáno, kolik snoubenců se vzalo v rámci stejné obce a kolik jich pochází z lašovického farního obvodu. V kapitole Sňatečný věk je zkoumán průměrný věk prvních a dále i dalších svateb, celkový počet svobodných párů, ovdovělých párů a svateb, kdy jeden byl svobodný a druhý ovdovělý. V kapitole Profese je jednoduché shrnutí profesí, jaké měli muži, otcové nevěst, ale i samotné ženy. Tvrzení, že si ženy braly muže podobné profese, jakou měl jejich otec, byla pravdivá jen z části. Ve zkoumaném svatebním období od začátku 20. století nacházíme i sňatky společensky nerovné, což by odpovídalo tvrzení, že ve vyhledání partnera převažovala láska snoubenců.

Nahlédnout můžeme i do otázky náboženského vyznání, kdy většina svateb v letech 1880-1940 byla katolická. Ojediněle se objevují smíšená manželství katolíků s jiným náboženským vyznáním. Jen ve dvou případech je zde zaznamenána svatba snoubenců jiného vyznání, oba tyto obřady proběhly v Rybníkách. Popsány jsou zde i důvody, proč se tehdejší lidé vyhýbali smíšenému manželství.

Musím vyvrátit tvrzení Josefa Kytky, který ve své knize uvádí pouze rodinu Květů v Milešově mezi evangelické rodiny. Podle matriky zde žily na začátku zkoumaného období tři rodiny evangelického vyznání, včetně rodiny Květů, dvě z nich přešly později ke katolické víře.

Má bakalářská práce pro mě byla přínosem. Mohla jsem si vybrat téma mně blízké, jak místem, tak možností nahlédnout do života našich předků. Dozvěděla jsem se mnoho nových informací o tradicích a zajímavostech svatebního namlouvání a obřadů. Údaje mnou zpracované z matrik v Lašovicích a Rybníkách mohou posloužit dalším badatelům.

Upřímně doufám, že nasbírané vědomosti jednou využiji při svém vlastním svatebním obřadu.

Seznam použitých zkratek

a spol. – a spolupracovníci

(ed.) – editor

(ev.) / evangel. – evangelického

(kat.) – katolického

km – kilometry

Muž < - muž je mladší než žena

M/M – oba dva z Milešova

M/N – ženich z Milešova/ nevěsta odjinud

(N) – nevěsta

(N) Nab. – náboženské vyznání nevěsty

Roz. – rozvedený

s – svobodná, svobodný

str. – strana

S/V – svobodný muž a vdova

sv. válka – světová válka

tj. – to je

tzv. – takzvaně

v – vdova, vdovec

viz. – k nahlédnutí

V/S – vdovec a svobodná žena

V/V – vdova a vdovec

(Ž) – ženich

Ž/N – odkud, pochází ženich/ odkud pochází nevěsta

(Ž) Nab. – náboženské vyznání ženicha

Seznam literatury

- DĚDINA 1942—DĚDINA, František. Když si náš tatínek maminku bral... : paměti Františka Dědiny. Praha: Vyšehrad, 1942. První vydání.
- FASTROVÁ 1926³—FASTROVÁ, Olga. Co se sluší a nesluší. Praha: Vesmír.1926. Třetí vydání.
- FIALOVÁ a spol. 2007—FIALOVÁ, Ludmila a spol. Oznamuje se láskám našim... aneb svatby a svatební zvyky v českých zemích v průběhu staletí. Sborník z konference konané 13.-14. září 2007 ve Východočeském muzeu v Pardubicích. Pardubice: Východočeské muzeum, 2007. ISBN 978-80-86046-97-6. První vydání.
- FIALOVÁ/KUČERA/MAUR 1996—FIALOVÁ, Ludmila – KUČERA, Milan – MAUR, Eduard. Dějiny obyvatelstva českých zemích. Praha: Mladá fronta, 1996. ISBN 80-204-0283-7. První vydání.
- HEJRA 2002—HEJRA, Alois. Národopis Milešova nad Vltavou a okolí (vzpomínky kronikáře na zaniklý život kolem Vltavy). Příbram: Státní okresní archiv Příbram, Obecní úřad Milešov, 2002. ISBN: 80-902821-4-8. První vydání
- JANČÍKOVÁ 2012—JANČÍKOVÁ, Eva. Historie svateb od nejstarších dob po současnost. Praha: Epoque, 2012. ISBN 978-80-7425-143-6. První vydání.
- JIROUŠKOVÁ (ed.) 2012—JIROUŠKOVÁ, Jana (ed.). Svatební rituály u nás a ve světě. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7106-229-5. První vydání.
- KALIBOVÁ/PAVLÍK/VODÁKOVÁ 1998²—KALIBOVÁ, Květa – PAVLÍK, Zdeněk – VODÁKOVÁ, Alena. Demografie (nejen) pro demografy. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-30-3. Druhé vydání.
- KYTKA 1940—KYTKA, Josef. Milevsko a jeho kraj. Turistika, památky, historie. Milevsko: Odbor Klubu českých turistů, 1940. První vydání.
- LENDEROVÁ/JIRÁNEK a spol. 2009—LENDEROVÁ, Milena – JIRÁNEK, Tomáš a spol. Z dějin české každodennosti život v 19. století. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1683-4. První vydání.
- LENDEROVÁ a spol. 2009—LENDEROVÁ, Milena a spol. Žena v českých zemích od středověku do 20. století. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-988-1. První vydání
- MAUR 1983—MAUR, Eduard. Základy historické demografie. Praha: Karlova Univerzita. 1983.
- MOTLOVÁ 2016—MOTLOVÁ, Milada. Průvodce lidovou kulturou. Praha: Knižní klub, 2016. ISBN 978-80-242-5370-1. První vydání.
- NAVRÁTILOVÁ 2012—NAVRÁTILOVÁ, Alexandra. Namlouvání láska a svatba v české lidové kultuře. Praha: Vyšehrad, 2012. ISBN 978-80-7429-238-5. První vydání.

SKOPOVÁ 2010—SKOPOVÁ, Kamila. Rodinné svátky o století zpátky aneb oslavy a rituály v české domácnosti. Praha: Akropolis, 2010. ISBN 978-80-87310-11-3. První vydání.

STOKLASOVÁ 2017—STOKLASOVÁ, Hana. Katolické přechodové rituály v českých zemích v „dlouhém“ 19.století. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2017. ISBN 978-80-7560-076-9. První vydání

VONDRUŠKOVÁ 2010—VONDROUŠKOVÁ, Alena. Rodinné svátky a oslavy. Praha: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02318-2. První vydání.

VONDRUŠKOVÁ 2015—VONDROUŠKOVÁ, Alena. Český lidový a církevní rok. Brno: MOBA (Moravská bastei) 2015. ISBN 978-80-243-6761-3. První vydání.

ZÍBRT 1889—ZÍBRT, Čeněk. Staročeské výroční obyčeje, pověry, slavnosti a zábavy prstonárodní, pokud o nich vypravují písemné památky až po náš věk. Praha: vydal Josef R. Vilímek, 1889. První vydání.

Matrika oddaných 1880 – 1921, Lašovice.

Římskokatolická, Státní archiv v Třeboni

Přístupné na: <https://digi.ceskearchivy.cz/5108/2>

Matrika oddaných 1921 – 1949, Lašovice.

Římskokatolická, Obecní úřad Kovářov.

Matrika oddaných 1855 – 1940, Rybníky.

Českobratrská evangelická, Státní oblastní archiv v Praze

Odkazy:

www.czso.cz/csu/xs/pribram_s_nazvy_obci, vyhledáno dne 10.2.2019

<http://chartae-antiquae.cz/cs/maps/16535>, vyhledáno dne 10.2.2019

[http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:12355ca0-e6df-11e4-a794-](http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:12355ca0-e6df-11e4-a794-5ef3fc9bb22f?page=uuid:6c360460-04d6-11e5-97f4-5ef3fc9ae867)

[5ef3fc9bb22f?page=uuid:6c360460-04d6-11e5-97f4-5ef3fc9ae867](http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:12355ca0-e6df-11e4-a794-5ef3fc9bb22f?page=uuid:6c360460-04d6-11e5-97f4-5ef3fc9ae867), vyhledáno dne

20.2.2019 (strana 356)

Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 – Svatební dny (str. 58)

Příloha 2 – Svatební měsíce (str. 60)

Příloha 3 – Svatební obřady ve farním obvodu v Lašovicích 1880 – 1940 s porovnáním z celkového počtu svateb (str. 62)

Příloha 4 – Vzdálenost bydliště ženicha a nevěsty (str. 63)

Příloha 5 – Vzdálenost bydliště ženicha a nevěsty v procentech (str. 64)

Příloha 6 – Celkový přehled vzdálenosti z údajů lašovické a rybnické matriky (str. 65)

Příloha 7 – Věk při prvních svatebních obřadů (str. 73)

Příloha 8 – Věkové rozdíly nevěst z celkového počtu svatebních obřadů (str. 75)

Příloha 9 – Věkové rozdíly ženichů z celkového počtu svatebních obřadů (str. 76)

Příloha 10 – Sňatky z hlediska rodinného stavu a věkového poměru partnerů (str. 77)

Příloha 11a – Celkový přehled věkových rozdílů mezi partnery (str. 80)

Příloha 11b – Věkové rozdíly mezi partnery (str. 81)

Příloha 12 – Věkové rozdíly podrobně podle údajů z lašovické a rybnické matriky (str. 82)

Příloha 13 – Přehled ženichů, nevěst a svědků (str. 91)

Příloha 14 – Sňatky z hlediska náboženského vyznání (str. 105)

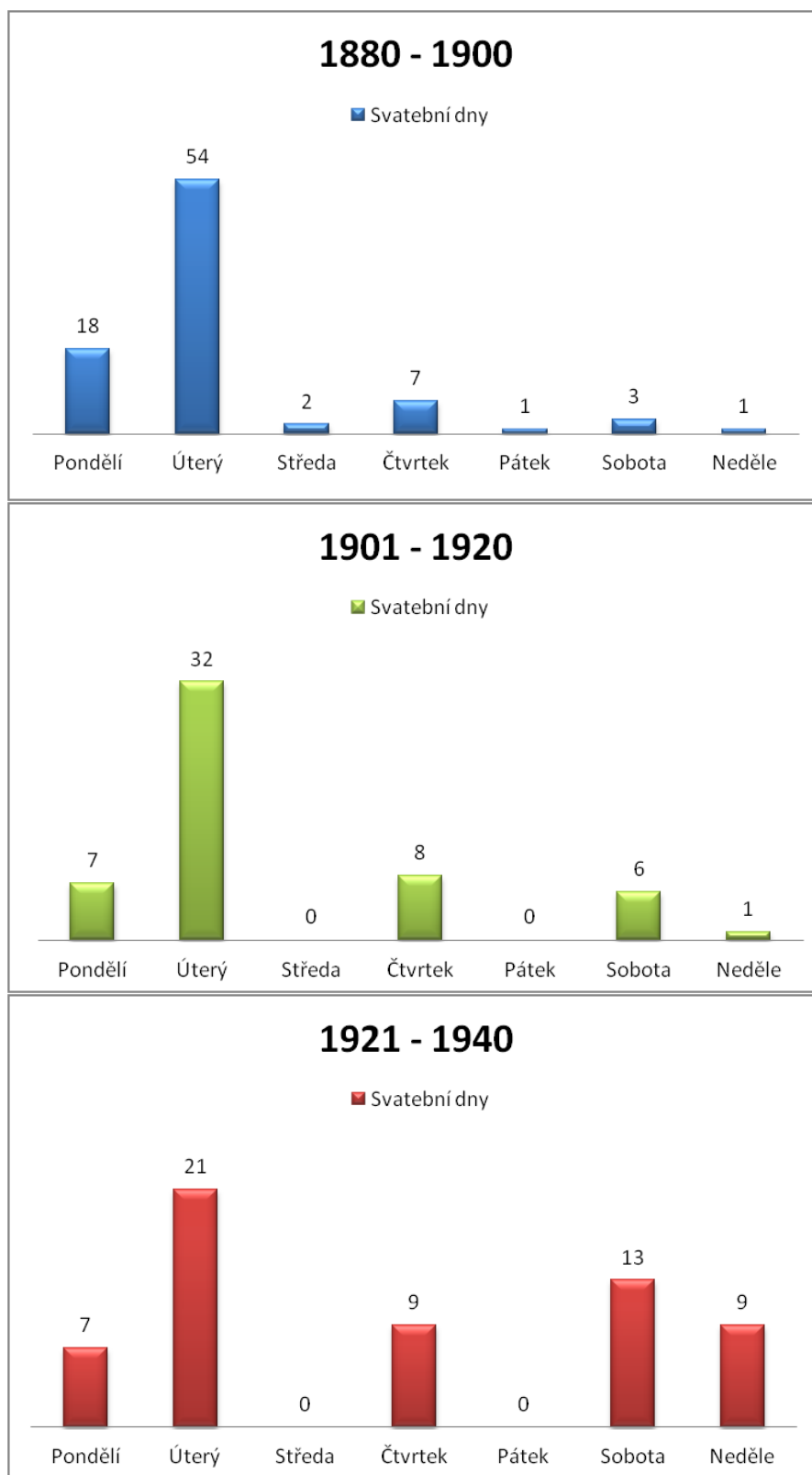
Příloha 15 – Sňatky z hlediska oddávajících (str. 108)

Fotografie ze svatby v Milešově v roce 1957, Anna Štětínová a Josef Mendl (str. 109)

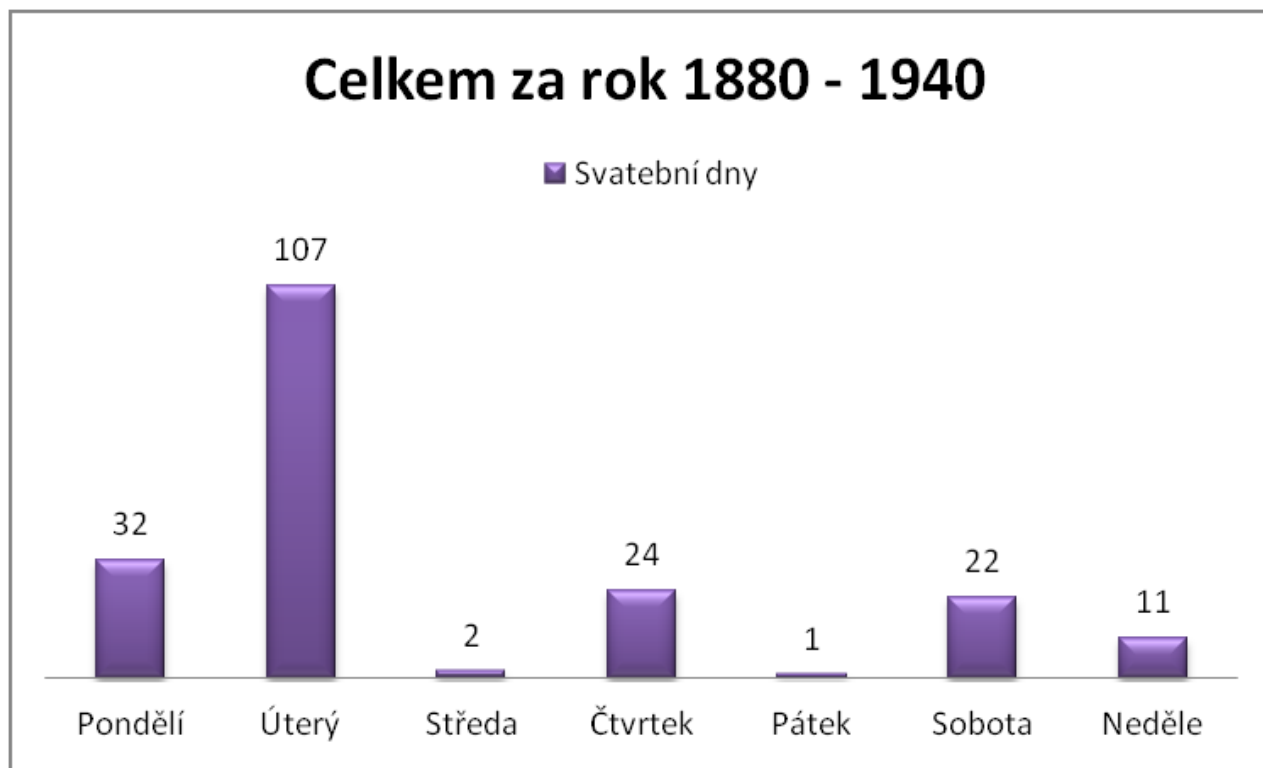
Svatební fotografie mé babičky a dědy, Věra Stupková a Jaroslav Filip, rok 1946 Nová Ves u Mladé Vožice (str. 110)

Přílohy

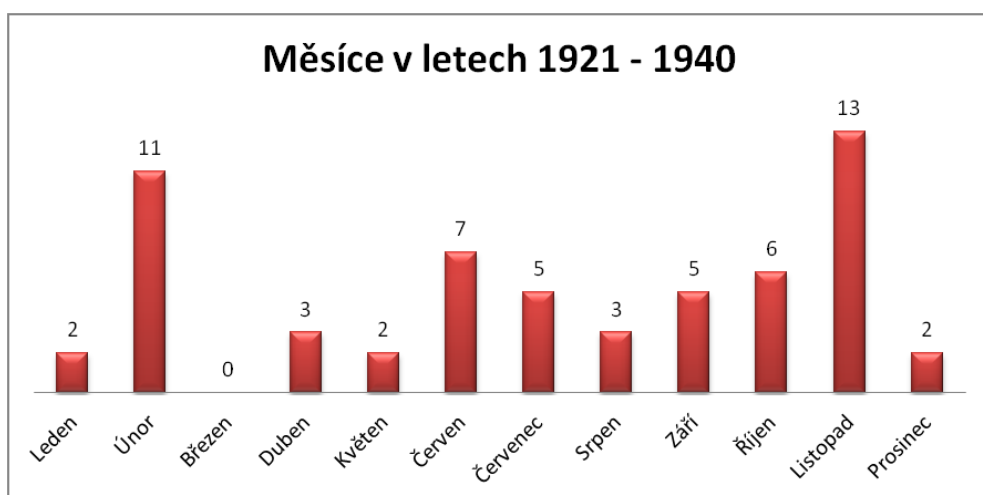
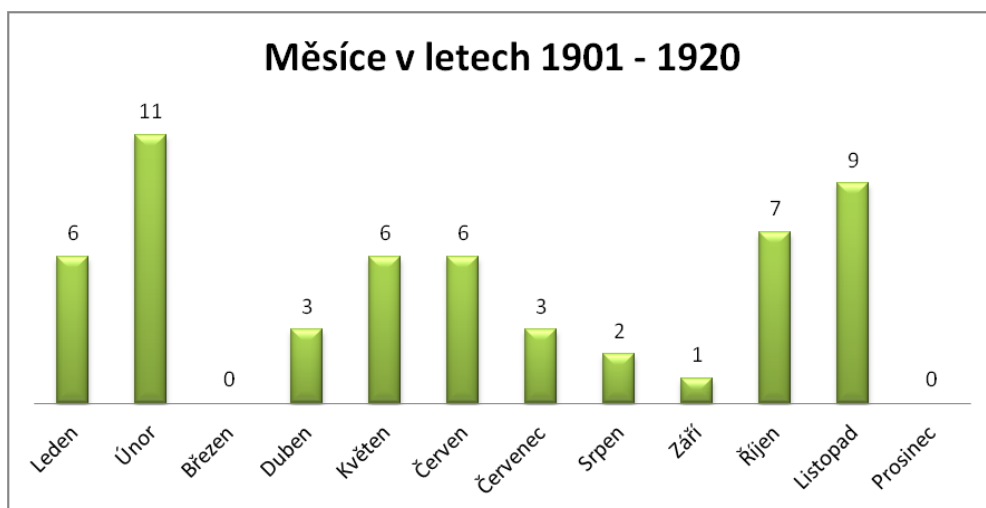
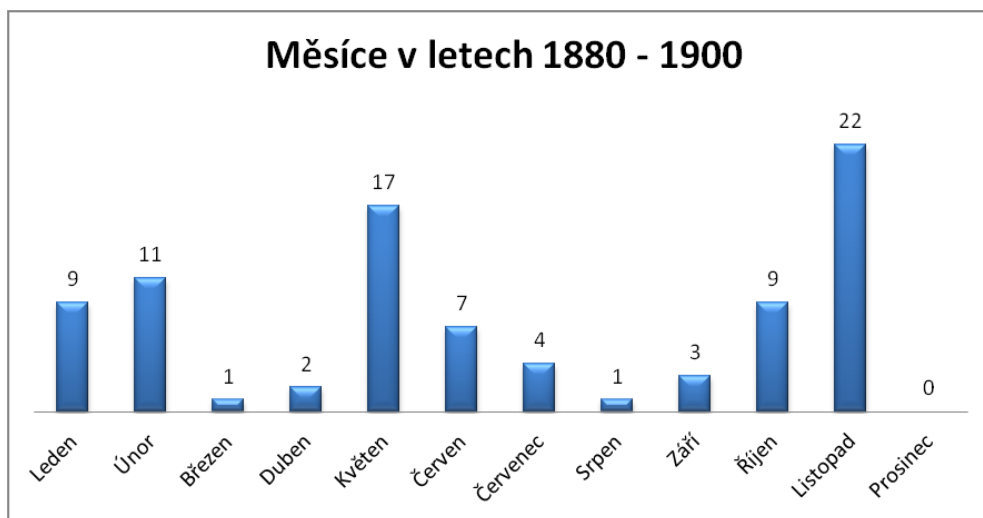
Příloha 1 – Svatební dny

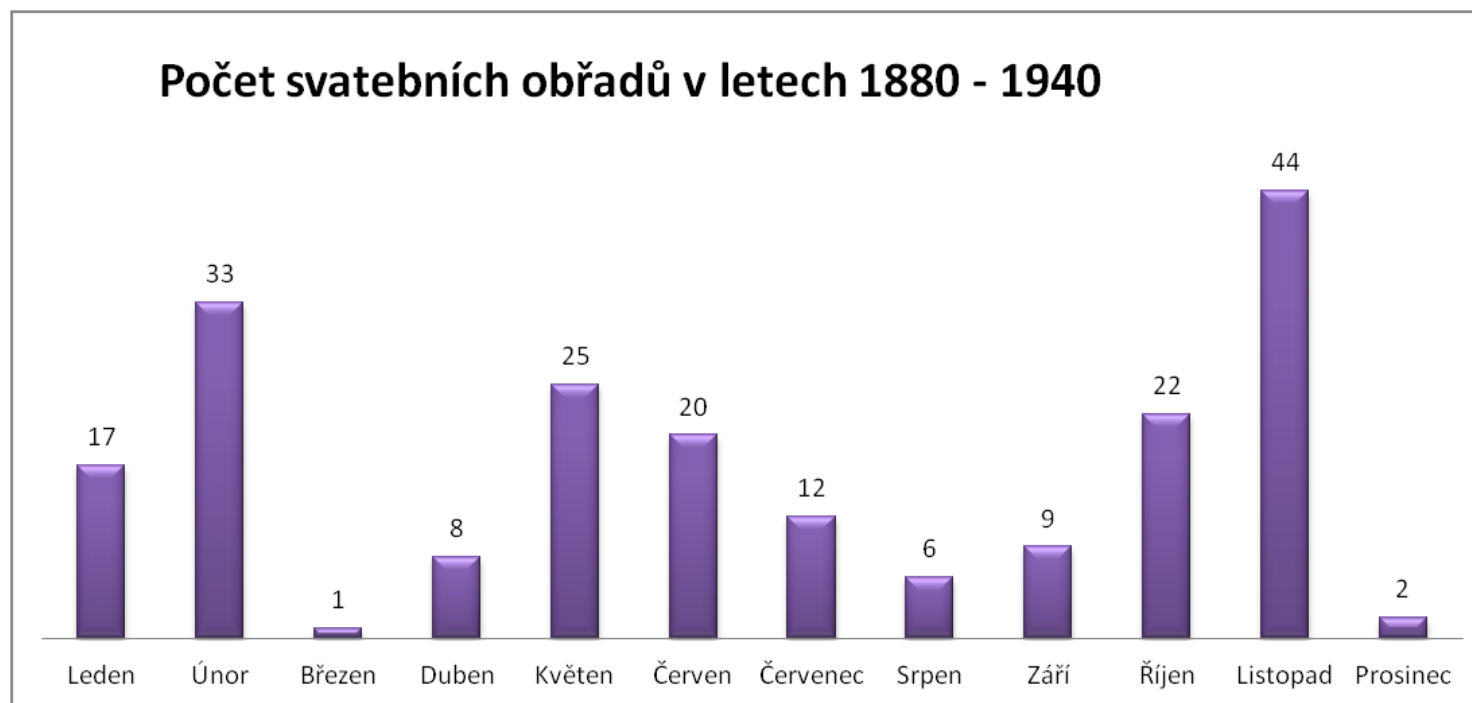
Celkový počet svatebních dnů

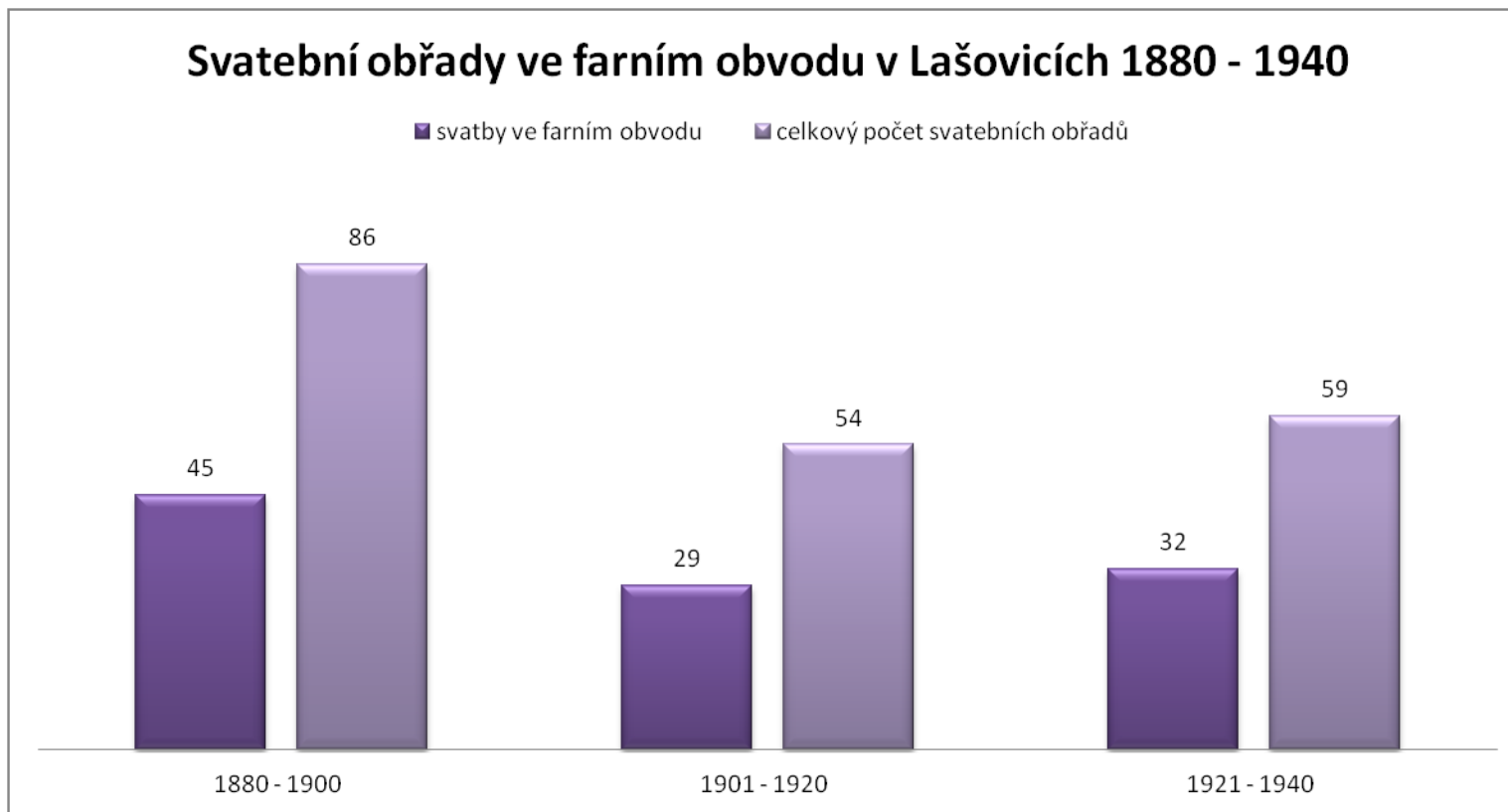
Příloha 2 – Svatební měsíce

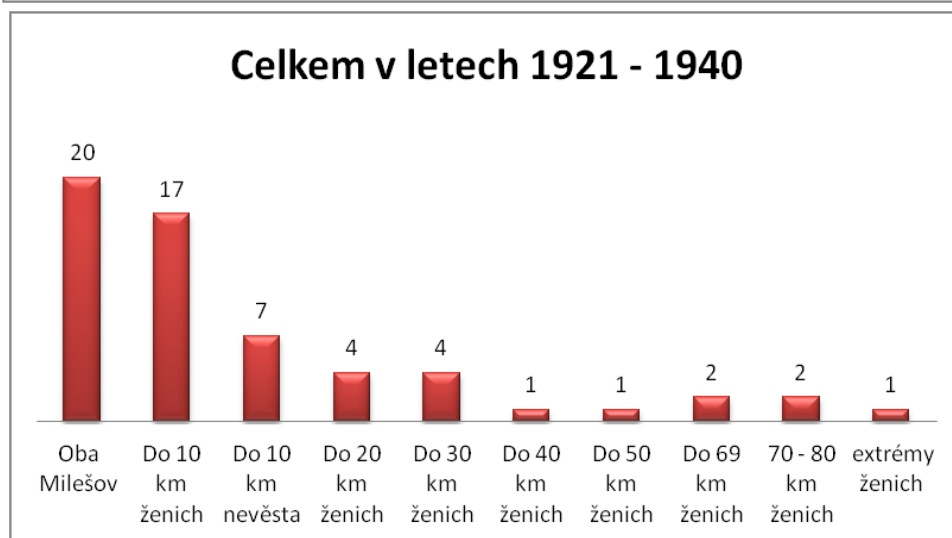
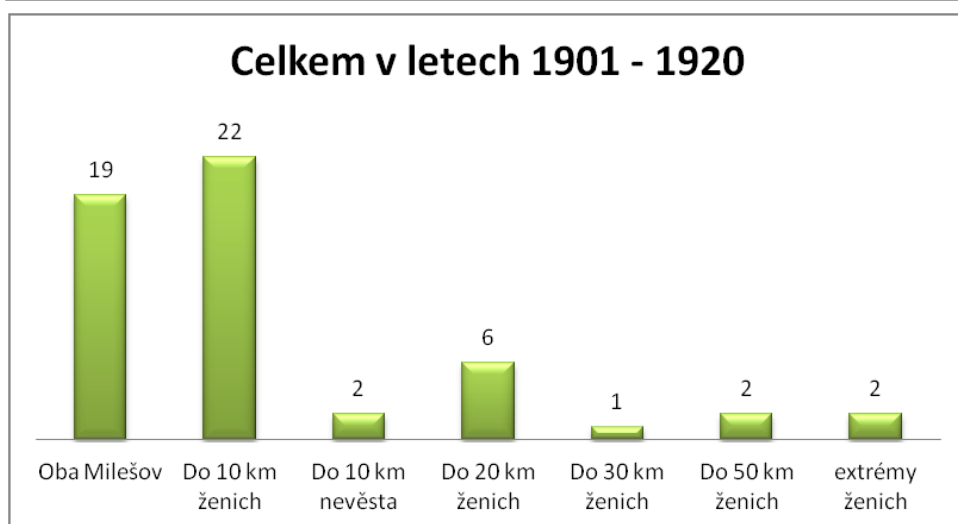
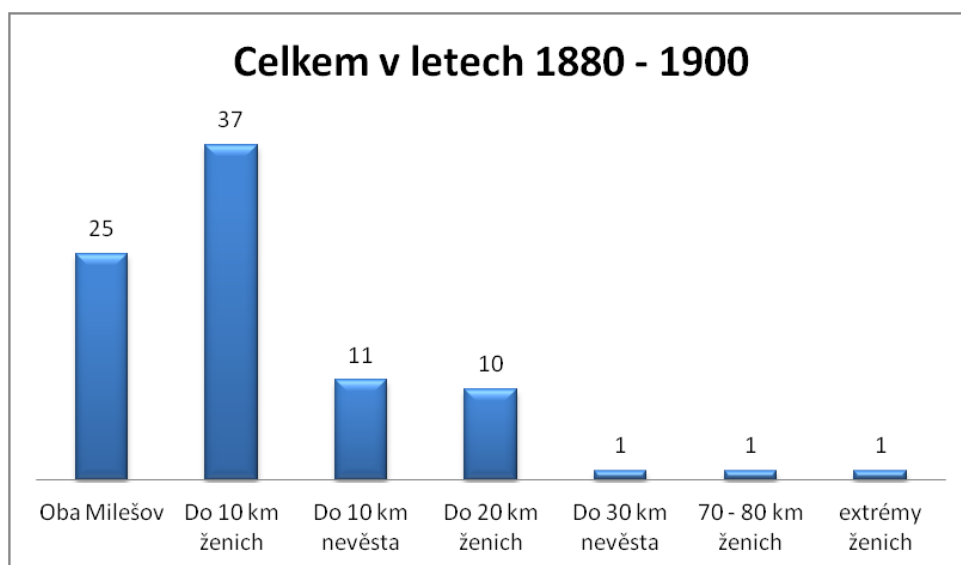
Celkový počet svatebních měsíců

Příloha 3 – Svatební obřady ve farním obvodu v Lašovicích 1880 – 1940 s porovnáním z celkového počtu svateb

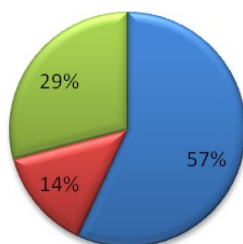
Příloha 4 – Vzdálenost bydliště ženicha a nevěsty

Příloha 5 – Vzdálenost bydliště ženicha a nevěsty v procentech

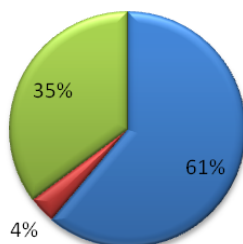
1880 - 1900

■ Ženich / Milešov nevěsta ■ Nevěsta / Milešov ženich
■ Milešov (Ž) / Milešov (N)

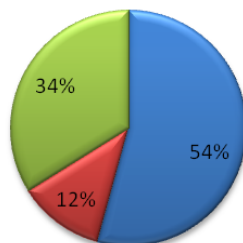
1901 - 1920

■ Ženich / Milešov nevěsta ■ Nevěsta / Milešov ženich
■ Milešov (Ž) / Milešov (N)

1921 - 1940

■ Ženich / Milešov nevěsta ■ Nevěsta / Milešov ženich
■ Milešov (Ž) / Milešov (N)

Příloha 6 – Celkový přehled vzdálenosti z údajů lašovické a rybnické matriky

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70-80 km	Extrém
14.01.1880	Jiří Heissner - Milešov 4	Barbora Doubrava - Milešov 21	M/M								
26.10.1880	Ignác Květ - Milešov 1	Marie Jaroušková - Milešov 15	M/M								
23.11.1880	Frant. Branšovský - Milešov 36	Barbora Kyselá - Milešov 36	M/M								
23.11.1880	Matěj Holan - Klenovice 17, Mir	Barbora Doubrava - Milešov 28	Ž/M	2,2							
14.06.1881	Josef Květ - Milešov 30	Marie Barták - Kosobudy 19, Mil.	M/N	2,1							
21.06.1881	Josef Lacman - Krásná Hora 52	Barbora Skála - Milešov 6	Ž/M	5,5							
30.08.1881	Matěj Petřík - Milešov 42	Marie Veselá - Klenovice 8, Mir.	M/N	2,2							
20.05.1882	Josef Taborský - Milešov 23	Anna Novák - Milešov 23	M/M								
22.05.1882	Josef Hejl - Planá 17	Antonie Pešata - Milešov 22	Ž/M	3,2							
23.05.1882	Matěj Mezera - Zlákovice 5, Písek	Marie Kliková - Milešov 7	Ž/M	3							
26.09.1882	Jan Souhrada - Zlákovice 17, Pís.	Marie Doubrava - Milešov 28	Ž/M	3							
07.11.1882	Václav Slávek - Vrbice 8, Sedlčany	Josefa Červenka - Milešov 9	Ž/M	6,4							
19.06.1883	Jan Jareš - Milešov 54	Františka Kopecká - Milešov 40	M/M								
29.06.1883	Matěj Holan - Milešov 28	Josefa Bucharová - Nepřejov 18	M/N	9,4							
22.10.1883	Antonín Kolka - Milešov 16	Josefa Kolka (dř.Holan)- Milešov 16	M/M								
12.11.1883	Frant. Toužinský - Milešov 19	Josefa Hácha - Chrást 15, Mil.	M/N	9							
15.05.1884	Pavel Koubalík - Milešov 20	Josefa Toman - Milešov 19	M/M								
30.09.1884	Jan Hybrant - Milešov 34	Josefa Žiška - Milešov 34	M/M								
16.10.1884	Jan Holan - Milešov 41	Marie Sýkora - Koubalova Lhota 17	M/N	2							
11.11.1884	František Květ - Milešov 17	Marie Černá - Klenovice 4, Mir	M/N	2,2							
27.11.1884	Josef Pecka - Zadní Chlum 17	Petronilla Vála - Milešov 8	Ž/M	3,1							
10.02.1885	Matěj Jonák - Cetyně 27, Příbram	Anna Jiroušek - Milešov 15	Ž/M	9,6							
10.02.1885	Josef Hejra - Kosobudy 20, Sedl.	Marie Kolka - Milešov 16	Ž/M	2,1							
05.05.1885	Frant. Sýkora - Milešov 47	Jenověfa Holan - Milešov 16	M/M								

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
19.05.1885	Josef Daneš - Milešov 3	Josefa Šťastná - Milešov 9	M/M								
16.06.1885	Josef Chmatal - Krásná Hora 30	Anna Horák - Milešov 44	Ž/M	5,5							
20.07.1885	Frant. Soukup - Kosobudy 22, Sed.	Marie Hejra - Milešov 5	Ž/M	2,1							
07.09.1885	Josef Voštárek - Třtí 15, Dolní Hbity	Josefa Kyselá - Milešov 36	Ž/M		11,8						
24.11.1885	Václav Fuka - Milešov 34	Barbora Hejra - Milešov 44	M/M								
24.11.1885	Václav Suchopar - Káciň 24, Příb.	Josefa Holas - Milešov 23	Ž/M		12,2						
08.02.1886	Jan Kotapiš - Milešov 10	Marie Daneš - Klenovice 3, Mir	M/N	2,2							
01.03.1886	Josef Krejčí - Planá 11, Mil.	Anna Rozhoně - Milešov 13	Ž/M	3,2							
30.10.1886	Václav Fleger - Zlákovice 13, Písek	Veronika Květ - Milešov 41	Ž/M	3							
09.11.1886	Václav Novák - Klenovice 17, Mir	Barbora Máša - Milešov 49	Ž/M	2,2							
10.05.1887	Adolf Ondrák - Krásná Hora 96	Anežka Skála - Milešov 6	Ž/M	5,5							
13.02.1888	Jan Ptáček - Kamýk n. Vltavou 23	Anežka Holas - Milešov 23	Ž/M	8,4							
13.02.1888	Jan Laštovička - Přední Chlum 16	Marie Květ - Milešov 43	Ž/M	3,4							
29.01.1889	František Habart - Záhořany 56, Mil.	Marie Jirsa - Milešov 59	Ž/M	5,6							
21.05.1889	Josef Novák - Přední Chlum 35	Antonie Fořtová - Milešov 65	Ž/M	3,4							
28.01.1890	Jan Hodouš - Milešov 32	Petronilla Mašíková - Klenovice, Mir	M/N	2,2							
17.02.1890	Václav Kofroň - Žebrákov 2, Příb.	Anna Květová - Milešov 12	Ž/M	8,2							
10.11.1890	Jan Rettich - Klučenice 4, Mil	Božena Balatná - Milešov 7	Ž/M	4,5							
27.01.1891	Matěj Drábek - Milešov 57	Johanna Květů - Milešov 12	M/M								
12.05.1891	Josef Suchopar - Zduchovice 8, Příb	Anna Tůmová - Milešov 40	Ž/M		14,9						
19.05.1891	Josef Květ - Zhoř 8, Sedlčany	Anna Šťastná - Milešov 9	Ž/M	5,3							
26.05.1891	Antonín Hodouš - Milešov 12	Aloisie Kralíčková - Milešov 12	M/M								
14.07.1891	Josef Květ - Milešov 12	Anna Hodoušová - Rybníky 3	M/N			26,3					
27.10.1891	Josef Bambousek - Velká 23	Anežka Šťastná - Milešov 48	Ž/M		11,4						
10.11.1891	František Burián - Nepřejev 6	Karolína Balatná - Milešov 60	Ž/M	9,4							

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70-80 km	Extrém
24.11.1891	František Veselý - Smolotely 17	Josefa Květů - Milešov 61	Ž/M		12,3						
24.11.1891	František Dvořák - Milešov 2	Františka Kolková - Milešov 39	M/M								
24.11.1891	Karel Holan - Milešov 16	Anna Kolková - Milešov 39	M/M								
23.02.1892	František Kittner - Krásná Hora 96	Antonie Skálová - Milešov 6	Ž/M	5,5							
26.04.1892	Emanuel Korecký - Praha 1	Emilie Hejrová - Milešov 5	Ž/M							70,3	
04.10.1892	Ignác Smetánka - Kosobudy 14, Sed	Anna Horová - Milešov 17	Ž/M	2,1							
09.01.1894	František Spilka - Solenice 6	Josefa Šťastná - Milešov 38	Ž/M	5,7							
05.05.1894	Antonín Kratochvíl - Krásná Hora 84	Antonie Řemenová - Milešov 36	Ž/M	5,5							
20.11.1894	Josef Burian - Nepřejev 6, Příbram	Barbora Jirsová - Milešov 3	Ž/M	9,4							
22.01.1895	Josef Mrázek - Podmokly 23	Marie Šťastná - Milešov 18	Ž/M	1,7							
20.06.1895	Antonín Jiroušek - Milešov 15	Julie Nováková - Milešov 68	M/M								
04.11.1895	Theodor Hrdina - Milešov 29	Marie Květová - Milešov 12	M/M								
10.11.1895	Adolf Černý - Luh 24, Příbram	Anna Tužimská - Milešov 19	Ž/M		13,7						
14.11.1895	Josef Jungbauer - Lišnice 13, Příb	Marie Šťastná - Milešov 56	Ž/M	5,9							
21.01.1896	Ondřej Kokštein - Skalka 2, Příb	Františka Šťastná - Milešov 9	Ž/M		20						
06.10.1896	Alois Vála - Milešov 4	Marie Veselá - Milešov 2	M/M								
06.10.1896	Matěj Hoffmann - Milešov 6	Josefa Skalová - Milešov 6	M/M								
09.11.1896	František Hlavín - Voltýřov 36	Marie Květová - Milešov 17	Ž/M	6,5							
26.01.1897	František Pánek - Radránov 43, Mil	Marie Zajíčková - Milešov 37	Ž/M	8,3							
23.02.1897	František Pinta - Zahořany 51, Sed	Josefa Kolková - Milešov 15	Ž/M	5,6							
06.05.1897	Antonín Kolín - Zahrádka 27, Sed	Oldřiška Tůmová - Milešov 35	Ž/M		10,8						
05.07.1897	František Hemerle - Milešov 7	Antonie Hejrová - Kosobudy 5	M/N	2,1							
09.05.1898	Josef Máša - Milešov 45	Anna Jirsová - Milešov 45	M/M								
10.05.1898	František Kotápiš - Milešov 10	Anna Toužimská - Milešov 57	M/M								
10.05.1898	František Lacina - Kosobudy 18	Marie Pšeničná - Milešov 31	Ž/M	2,1							

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
16.11.1898	František Smetana - Sollenau, Vídeň	Marie Tůmová - Milešov 40	Ž/M								286,2
22.11.1898	Josef Hrdina - Milešov 29	Marie Šťastná - Milešov 9	M/M								
13.02.1899	Jan Vála - Milešov 8	Antonie Křížová - Zahořany 2, Mil	M/N	5,6							
24.04.1899	Štěpán Laňka - Milešov 74	Marie Danešová - Podomky 14	M/N	1,7							
15.05.1899	Václav Velák - Těchnice 43, Mir.	Anna Šťastná - Milešov 18	Ž/M		13,3						
06.06.1899	Bedřich Vollandt - Milešov 72	Josefa Jiroušková - Milešov 15	M/M								
10.10.1899	František Balatný - Krásná Hora 46	Josefa Skalová - Milešov 6	Ž/M	5,5							
14.11.1899	Prokop Klíma - Klučenice 12	Františka Květová - Milešov 12	Ž/M	4,5							
09.01.1900	Jan Zajíček - Milešov 37	Marie Balíková - Milešov 27	M/M								
06.02.1900	Josef Čedík - Podmoky 17	Anna Skálová - Milešov 6	Ž/M	1,7							
20.02.1900	Matěj Sirotek - Káciň 18, Příbram	Anna Jirsová - Milešov 59	Ž/M		12,2						
03.07.1900	Karel Hemerle - Milešov 77	Aloisie Zajíčková - Milešov 37	M/M								
04.05.1901	Josef Balík - Kosobudy 3	Barbora Vopičková - Milešov 26	Ž/M	2,1							
18.06.1901	Adolf Doubek - Chrást 13, Milevsko	Anna Kolková - Milešov 30	Ž/M	9							
22.10.1901	Jan Máša - Milešov 63	Josefa Pešatová - Milešov 7	M/M								
18.11.1901	Augustýn Dvořák - Milešov 16	Josefa Řepíčková - Milešov 64	M/M								
21.11.1901	Vincenc Hroch - Radvánov 15, Mil.	Františka Tůmová - Milešov 40	Ž/M	8,3							
04.02.1902	Josef Jedlička - Pechova Lhota, Mil.	Františka Kolková - Milešov 16	Ž/M		13,5						
17.06.1902	František Branšovský - Sobědraž 12	Marie Kolková - Milešov 30	Ž/M		17,4						
08.07.1902	František Čermák – Pečice	Anna Kolková - Milešov 11	Ž/M		10,9						
16.10.1902	Josef Štětina - Chrastičky 14	Růžena Květová - Milešov 12	Ž/M		13,5						
28.10.1902	Josef Veselý - Milešov 2	Anastázie Štrutová - Zahořany 18	M/N	5,6							
27.01.1903	František Rybář - Klučenice 53	Marie Toužimská - Milešov 19	Ž/M	4,5							
30.04.1903	Josef Jabulka - Příbram 13	Anna Květová - Milešov 1	Ž/M			22,6					
10.01.1905	Karel Povner - Milešov 66	Anastázie Pešatová - Milešov 66	M/M								

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
28.02.1905	Josef Fořt - Zahořany 6	Josefa Mašítková - Milešov 89	Ž/M	5,6							
20.05.1905	Jan Dynda - Klučenice 27	Marie Sýkorová - Milešov 41	Ž/M	4,5							
10.07.1905	Josef Zima - Přední Chlum 46	Anna Hodoušová - Milešov 32	Ž/M	3,4							
15.02.1906	Josef Fetter - Krásná Hora 58	Marie Šťastná - Milešov 49	Ž/M	5,5							
31.05.1906	František Štětina - Milešov 12	Anna Veselá - Milešov 2	M/M								
20.11.1906	František Hodouš - Milešov 32	Anežka Pešátová - Milešov 22	M/M								
21.01.1907	Jan Pešata - Milešov 22	Anna Pšeničná - Milešov 31	M/M								
23.05.1908	Fran. Boháč - Polská Ostrava 109	Anna Bucharová - Milešov 77	Ž/M								343,4
24.11.1908	Jan Mezera - Klučenice 10	Jana Kolkova - Milešov 16	Ž/M	4,5							
24.11.1908	Josef Janota - Komárov 78	Marie Štefan - Milešov 23	Ž/M					43,4			
16.02.1909	Josef Jarolímek - Horní Hbity 30	Anastázie Květová - Milešov 17	Ž/M		11,4						
17.08.1909	Václav Květ - Koubalova Lhota 1	Marie Možnerová - Milešov 45	Ž/M	2							
21.11.1909	Jan Drazdík - Orlické Zlákovice, Pís	Josef Táborská - Milešov 62	Ž/M	3							
04.01.1910	Josef Vopička - Milešov 26	Josefa Bucharová - Milešov 77	M/M								
25.01.1910	František Běloch - Milešov 63	Josefa Květová - Milešov 57	M/M								
21.04.1910	Matěj Hlavatý - Milešov 46	Marie Oubová - Milešov 33	M/M								
09.05.1911	Štěpán Havránek - Or. Zlákovice 23	Josefa Oubová - Milešov 81	Ž/M	3							
12.06.1911	Václav Skála - Milešov 6	Marie Kubíčková - Kosobudy 17	M/N	2,1							
10.10.1911	František Křesina - Klučenice 18	Marie Skálová - Milešov 6	Ž/M	4,5							
07.11.1911	Josef Veselý - Zadní Chlum 22, Sed	Anastázie Buriánová - Milešov 60	Ž/M	3,1							
23.11.1911	Josef Havel - Podmoky 20	Marie Květová - Milešov 17	Ž/M	1,7							
30.01.1912	Rudolf Čanda - Hostovice 12, Sedl.	Marie Pecková - Milešov 25	Ž/M	7,5							
15.07.1912	Josef Jiroušek - Milešov 15	Marie Květová - Milešov 1	M/M								
20.10.1913	Josef Kužel - Solenice 17	Božena Danešová - Milešov 3	Ž/M	5,7							
03.02.1914	Alois Peták - Milešov 61	Marie Veselá - Milešov 61	M/M								

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
30.06.1914	Josef Holan - Klenovice 12, Mir	Marie Hejrová - Milešov 72	Ž/M	2,2							
29.02.1916	Josef Klepáč - Bílina 23, Duchcov	Marie Bucharová - Milešov 22	Ž/M								132,2
17.06.1916	František Pešata - Milešov 20	Kristína Kalíková - Milešov 27	M/M								
20.11.1917	Fran. Voříšek - Tlustice 95, Hořovice	Kristína Bucharová - Milešov 77	Ž/M					49,8			
27.06.1918	Josef Králík - Milešov 3	Amilie Danešová - Milešov 3	M/M								
04.02.1919	František Fuka - Milešov 34	Marie Sýkorová - Milešov 47	M/M								
18.02.1919	František Buchar - Milešov 42	Marie Květová - Milešov 43	M/M								
25.02.1919	František Pešata - Milešov 20	Antonie Kolková - Milešov 16	M/M								
25.02.1919	Jaroslav Kolka - Milešov 30	Josefa Ptáčková - Milešov 45	M/M								
25.02.1919	Bedřich Zítek - Předbořice 64, Milev.	Božena Květová - Milešov 17	Ž/M	7,1							
29.04.1919	Josef Dvořák - Předbořice 33, Milev.	Božena Šťastná - Milešov 49	Ž/M	7,1							
20.05.1919	Karel Roušák - Kosobudy 11, Sedl.	Josefa Holanová - Milešov 39	Ž/M	2,1							
28.10.1919	Alois Míka - Jelence 14, Příbram	Anna Mášová - Milešov 10	Ž/M		13,5						
24.08.1920	Alois Vošmik - Milešov 45	Anežka Hodoušová - Milešov 32	M/M								
18.09.1920	Josef Perný - Milešov 14	Anna Lhotová - Milešov 84	M/M								
12.10.1920	František Hejra - Kosobudy 27	Josefa Sýkorová - Milešov 47	Ž/M	2,1							
05.07.1921	Petr Žalud - Milešov 63	Marie Hladká - Milešov 12	M/M								
13.09.1921	František Kokštejn - Milešov 36	Anna Holanová - Milešov 36	M/M								
17.10.1921	Josef Máša - Milešov 72	Růžena Pintová - Lašovice 22	M/N	5,1							
11.02.1922	Štěpán Běloch - Milešov 63	Anna Masopustová - Milešov 63	M/M								
27.02.1922	Josef Řezník - Klenovice 20, Mir	Marie Jiroušková - Milešov 15	Ž/M	2,2							
30.05.1922	František Květ - Milešov 78	Marie Hlídková - Milešov 24	M/M								
06.06.1922	František Pecka - Milešov 25	Marie Kolková - Klenovice 7, Mir	M/N	2,2							
03.08.1922	František Dvořák - Voltýřov 15	Jana Dvořáková - Milešov 36	Ž/M	6,5							
14.11.1922	Antonín Krupka - Milešov 54	Emilie Škarda - Milešov 35	M/M								

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
21.11.1922	Václav Vambra - Žebrákov 6, Příb	Marie Květová - Milešov 1	Ž/M	8,2							
26.12.1922	Ladislav Brčák - Milešov 32	Aloisie Hejrová - Milešov 32	M/M								
03.05.1923	Alois Hodouš - Milešov 79	Anna Jiroušková - Milešov 15	M/M								
13.11.1923	Augustýn Šťastný - Milešov 67	Anastázie Květová - Žebrákov 9, Mil	M/N	8,2							
30.09.1924	František Šídlo - Přední Chlum 30	Růžena Toužimská - Milešov 19	Ž/M	3,4							
18.10.1924	Štěpán Šedík - Bilina 171, Písek	Emilie Laňková - Milešov 28	Ž/M			29,6					
18.11.1924	František Karas - Milešov 73	Marie Rettychová - Lašovice 2	M/N	5,1							
16.06.1925	František Holas - Krašovice 22	Marie Štětínová - Milešov 12	Ž/M	8,4							
29.09.1925	František Hovorka - Milešov 43	Josefa Květová - Milešov 43	M/M								
01.02.1926	Emil Kokštein - Milešov 9	Anastázie Melicharová - Zahofany1	M/N	5,6							
09.06.1927	Josef Novák - Kosobudy 16, Sed	Anna Hrdinová - Milešov 88	Ž/M	2,1							
22.10.1927	Bohumil Daneš - Milešov 3	Božena Laňková - Milešov 28	M/M								
19.11.1927	Václav Turschner - Milešov 11	Anna Čermáková - Milešov 11	M/M								
14.02.1928	Vincenc Kostínek - Přední Chlum 28	Marie Hrdinová - Milešov 83	Ž/M	3,4							
08.07.1928	Alois Havránek - Praha 1 / Týnská 6	Marie Hodoušová - Milešov 79	Ž/M							70,3	
21.10.1928	Josef Mařík - Bílina 13, Písek	Anna Šamalová - Milešov 51	Ž/M			29,6					
17.11.1928	Václav Hejra - Klučenice 16, Mir	Julie Danešová - Milešov 19	Ž/M	2,2							
18.11.1928	Josef Spilka - Milešov 76	Marie Veselá - Milešov 76	M/M								
06.06.1929	Bohumil Kužel - Podmoky 15	Marie Frant. Hrdinová - Milešov 88	Ž/M	1,7							
21.11.1929	František Daneš - Milešov 19	Anna Květová - Milešov 7	M/M								
01.06.1930	Jaroslav Hrdlička - Libomyšl 63, Hoř.	Anna Štětínová - Milešov 12	Ž/M					42,4			
11.08.1930	Josef Šalaba - Zduchovice 43	Božena Bucharová - Milešov 42	Ž/M		14,9						
20.10.1930	Josef Petr - Mirovice 195, Písek	Marie Hemerlová - Milešov 37	Ž/M			21,4					
22.11.1930	Václav Uher - Kamenice 1	Emilie Kolková - Milešov 39	Ž/M	6,5							
24.11.1931	Jan Možner - Milešov 48	Marie Macháčková - Milešov 48	M/M								

Datum	Jméno a adresa ženicha	Jméno a adresa nevěsty	Ž/N	Do 10 km	Do 20 km	Do 30 km	Do 40 km	Do 50 km	Do 69 km	70- 80 km	Extrém
04.02.1932	Antonín Neužil - Krásná Hora 65	Anna Hrochová - Milešov 40	Ž/M	5,5							
09.06.1932	Jan Víšek - Zahořany 20	Marie Štětinová - Milešov 8	Ž/M	5,6							
16.10.1932	Bohumil Buchar - Milešov 77	Ludmila Bucharová - Milešov 77	M/M								
25.02.1933	Matěj Petřina - Jablonec 2, Příb,	Marie Ana. Kokštejnová - Milešov 9	Ž/M		15,9						
10.07.1934	František Štětina - Milešov 8	Anna Volfová - Žebrákov, Milevsko	M/N	8,2							
02.07.1935	Josef Štěpánek - Milešov 63	Marie Křepenská - Milešov 63	M/M								
01.06.1936	Alois Kratochvíl - Praha - Smíchov	Růžena Lhotová - Milešov 84	Ž/M						69		
10.09.1936	Stanislav Kvasnička - Voltýřov 17	Růžena Čermáková - Milešov 11	Ž/M	6,5							
15.12.1936	Otakar Kolář - Písek /Gregorova 317	Marie Vopičková - Milešov 68	Ž/M				39,2				
04.02.1937	Václav Víšek - Milešov 23	Gabriela Klepáčová - Milešov 23	M/M								
16.11.1937	František Horáček - Zhoř 13, Sedl	Anna Nykodýmová - Milešov 63	Ž/M	5,3							
08.02.1938	Jan Mácha - Milešov 46	Anastázie Dyndová - Milešov 41	M/M								
15.02.1938	Josef Jelínek - Sobědraž 59	Marie Havránková - Milešov 71	Ž/M		17,4						
19.02.1938	Václav Míchal - Velké Všelisy, Mladá Boleslav	Anna Branšovská - Milešov 30	Ž/M								119,1
22.02.1938	František Ptáček - Kosobudy 5	Růžena Štětinová - Milešov 12	Ž/M	2,1							
25.04.1938	František Veselý - Praha - Michle	Emilie Danešová - Milešov 19	Ž/M						66,2		
29.07.1939	František Menšík - Krásná Hora 119	Emilie Hrdinová - Milešov 88	Ž/M	5,5							
12.08.1939	Josef Hrdina - Milešov 88	Jana Voříšková - Milešov 68	M/M								
05.11.1939	Josef Šobr - Milín 22	Zdeňka Hemerlová - Milešov 37	Ž/M		17,4						
11.11.1929	Rudolf Fromelis - Praha 1	Marie Fuková - Milešov 34	Ž/M							70,3	
28.01.1940	Jaroslav Kohout - Milešov 61	Marie Peláková - Milešov 61	M/M								
28.01.1940	František Jirsa - Milešov 20	Marie Peštová - Milešov 87	M/M								
27.04.1940	Alois Květ - Milešov 43	Jar. Petráková - Klenovice 19, Mir	M/N	2,2							
28.04.1940	Václav Chvýle - Dobříš 502	Alžběta Kroupová - Milešov 16	Ž/M			26,8					
21.09.1940	Otto Dvořák - Podskalí 2, Mirovice	Růžena Kotápišová - Milešov 58	Ž/M	7,9							

Příloha 7 – Věk při prvních svatebních obřadů

Věk první sňatečnosti			
věk	1880 - 1900	nevěsta	ženich
16		2	
17			
18		3	
19		7	
20		4	1
21		5	
22		8	3
23		10	14
24		8	12
25		5	7
26		7	6
27		3	5
28		1	6
29		2	3
30		1	1
31		1	1
32			4
33			1
34			
35			
36			1
37			1
38			1
39		1	
40		1	
41 - 45			
46 - 50			2
51 - 60			
61 - 70			
71 - 80			
Průměrný věk		23,4	27,1

Věk první sňatečnosti			
věk	1901 - 1920	nevěsta	ženich
16			
17		2	
18		2	
19		3	
20		5	
21		10	
22		7	
23		6	4
24		4	9
25		3	7
26		2	4
27		1	4
28			5
29		1	4
30			3
31			3
32			3
33			1
34			
35		1	
36			
37			
38			
39			
40			1
41 - 45			
46 - 50		1	
51 - 60		1	1
61 - 70			
71 - 80			
Průměrný věk		23,3	27,7

Věk první sňatečnosti			
věk	1921 - 1940	nevěsta	ženich
16			
17		3	
18		1	
19		5	
20		5	
21		5	2
22		6	1
23		4	4
24		9	5
25		5	5
26		5	6
27		4	10
28		3	6
29			5
30			4
31		1	1
32		1	3
33			2
34			
35			2
36		1	
37			
38			
39			
40			
41 - 45			
46 - 50			
51 - 60			
61 - 70			
71 - 80			
Průměrný věk		23,05	27,05

Celkový přehled věků nevěsty a ženicha

věk	1880 - 1900	nevěsta	ženich
16		3	
17		1	
18		3	
19		7	
20		4	1
21		6	
22		8	3
23		10	15
24		9	12
25		6	7
26		7	7
27		5	5
28		1	8
29		3	4
30		1	4
31		2	1
32			4
33			2
34		1	
35		2	
36		1	1
37			1
38			1
39		1	
40		1	1
41 - 45		1	1
46 - 50		1	3
51 - 60		1	2
61 - 70			2
71 - 80		1	1
Celkem	86		

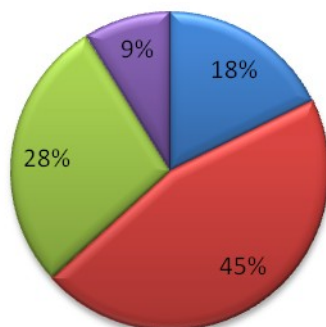
věk	1901 - 1920	nevěsta	ženich
16			
17		2	
18		2	
19		3	
20		5	
21		10	
22		7	
23		6	4
24		4	9
25		3	7
26		2	4
27		1	4
28			5
29		1	5
30		1	3
31			3
32			3
33			1
34		1	
35		1	
36			
37			
38		1	
39			1
40			1
41 - 45			1
46 - 50		1	
51 - 60		3	3
61 - 70			
71 - 80			
Celkem	54		

věk	1921 - 1940	nevěsta	ženich
16			
17		3	
18		1	
19		5	
20		5	
21		5	2
22		6	1
23		4	4
24		9	5
25		5	5
26		5	6
27		5	10
28		3	6
29			5
30			4
31		1	1
32		1	3
33			2
34			
35			3
36		1	
37			
38			1
39			
40			
41 - 45			
46 - 50			1
51 - 60			
61 - 70			
71 - 80			
Celkem	59		

Příloha 8 – Věkové rozdíly nevěst z celkového počtu svatebních obřadů

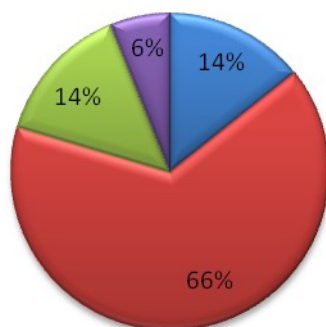
Všechny svatby nevěst 1880 - 1900

■ 15 - 19 let ■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

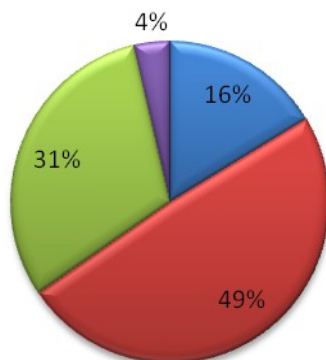
Všechny svatby nevěst 1901 - 1920

■ 15 - 19 let ■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

Všechny svatby nevěst 1921 - 1940

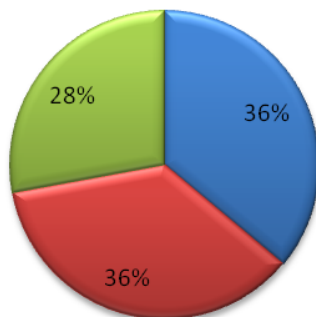
■ 15 - 19 let ■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

Příloha 9 – Věkové rozdíly ženichů z celkového počtu svatebních obřadů

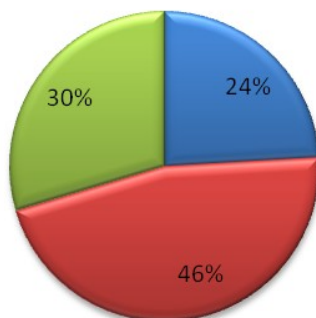
Všechny svatby ženichů 1800 - 1900

■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

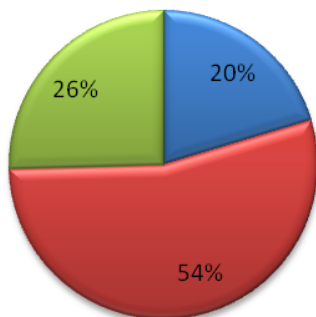
Všechny svatby ženichů 1901 - 1920

■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

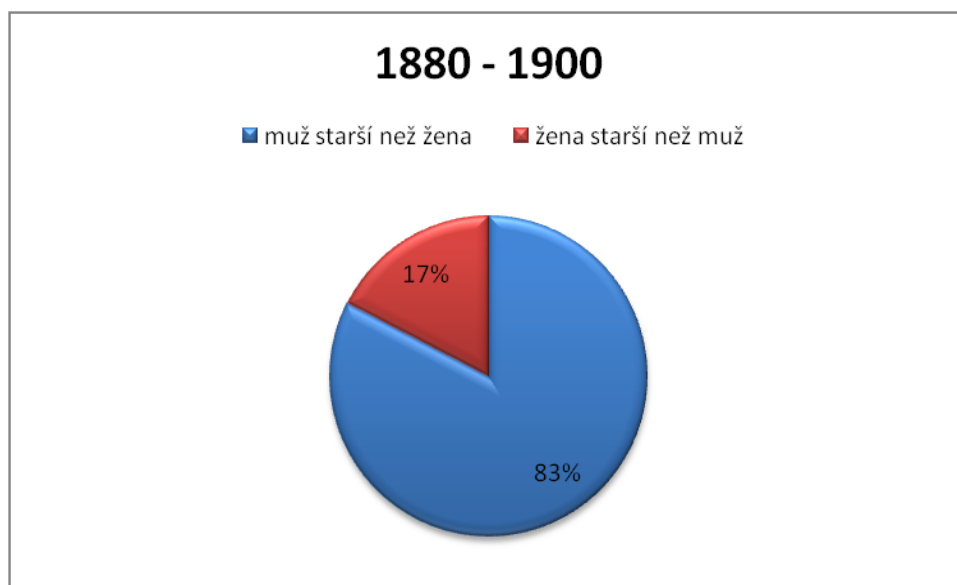

Všechny svatby ženichů 1921 - 1940

■ 20 - 24 let ■ 25 - 29 let ■ 30 a víc

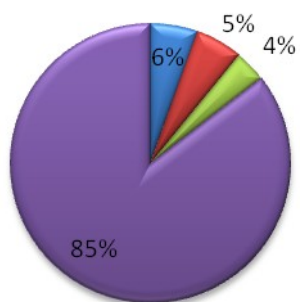

Příloha 10 – Sňatky z hlediska rodinného stavu a věkového poměru partnerů

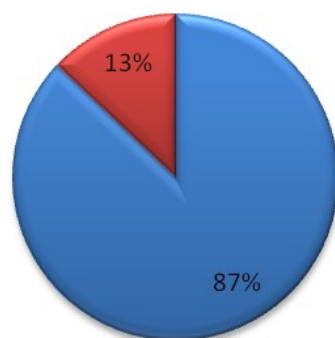
1901 - 1920

- svobodný a vdova
- vdovec a svobodná
- vdovec a vdova
- svobodný a svobodná

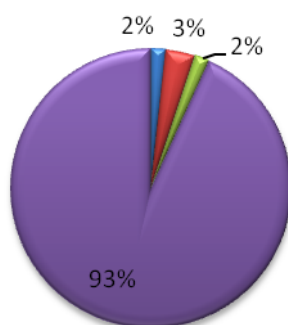
1901 - 1920

- muž starší než žena
- žena starší než muž

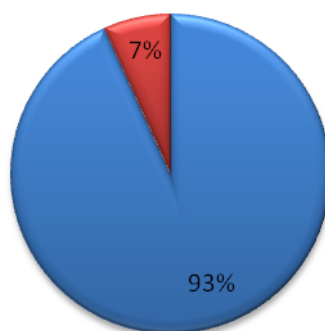
1921 - 1940

- svobodný a vdova
- vdovec a svobodná
- rozvedený a svobodná
- svobodný a svobodná

1921 - 1940

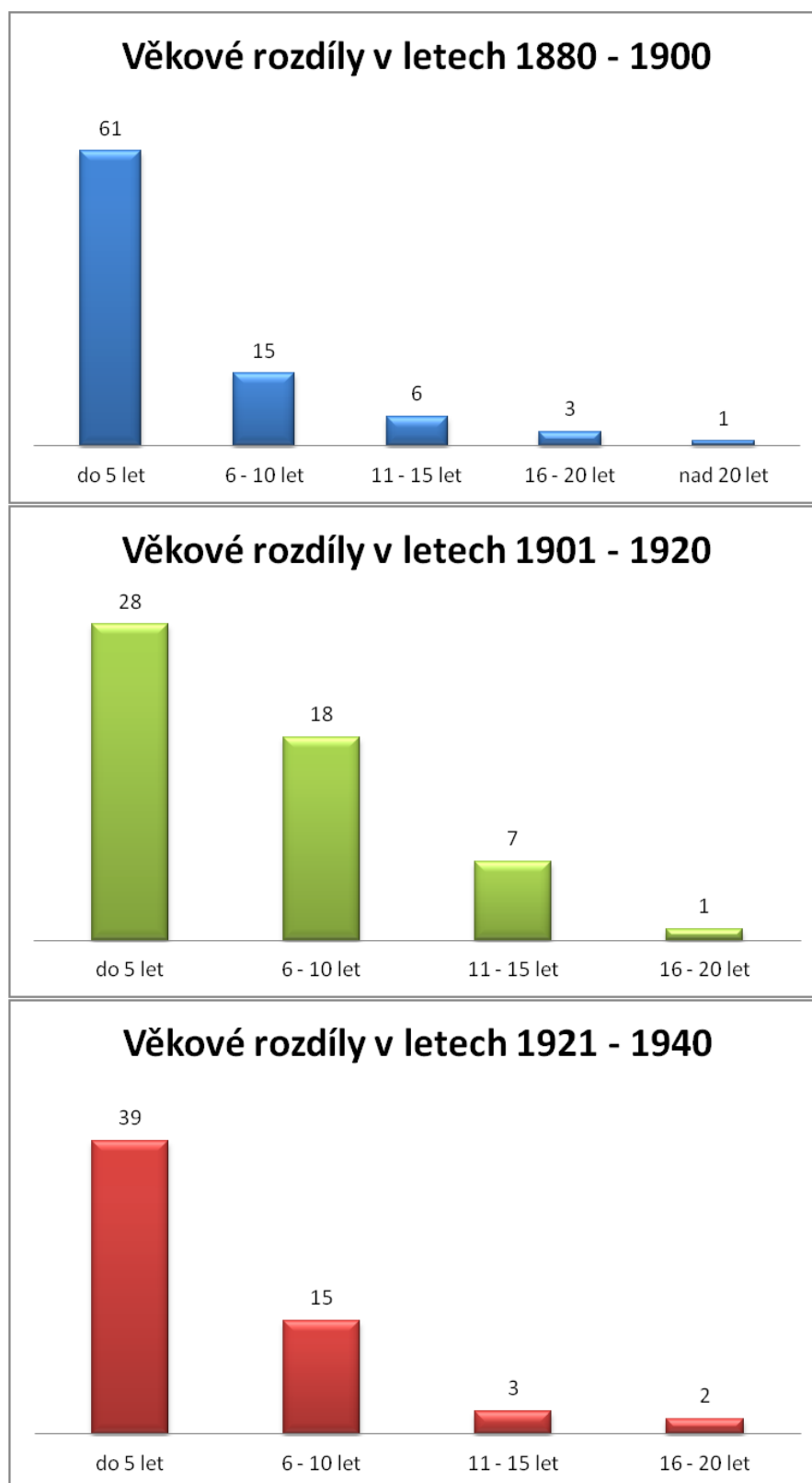
- muž starší než žena
- žena starší než muž

Příloha 11a – Celkový přehled věkových rozdílů mezi partnery

Příloha 11b – Věkové rozdíly mezi partnery

Příloha 12 – Věkové rozdíly podrobně podle údajů z lašovické a rybnické matriky

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let									
14.01.1880	Jiří Heissner (28) s	Barbora Doubrava (25) s	3						kat	kat	František Taraba	Lašovice
23.11.1880	František Branšovský (23) s	Barbora Kyselá (19) s	4						kat	kat	František Taraba	Lašovice
23.11.1880	Matěj Holan (25) s	Barbora Doubrava (24) s	1						evangel	kat	František Taraba	Lašovice
14.06.1881	Josef Květ (22) s	Marie Barták (24) s	2	<					kat	kat	František Taraba	Lašovice
21.06.1881	Josef Lacman (23) s	Barbora Skála (24) s	1	<					kat	kat	František Taraba	Lašovice
30.08.1881	Matěj Petřík (65) v	Marie Veselá (60) v	5				V/V		kat	kat	František Taraba	Lašovice
22.05.1882	Josef Hejl (30) v	Antonie Pešta (29) s	1		V/S				kat	kat	František Taraba	Lašovice
23.05.1882	Matěj Mezera (23) s	Marie Kliková (22) s	1						kat	kat	František Taraba	Lašovice
07.11.1882	Václav Slávek (23) s	Josef Červenka (24) s	1	<					kat	kat	František Taraba	Lašovice
29.06.1883	Matěj Holan (28) v	Josef Bucharova (27) s	1		V/S				evangel	evangel	František Trnka	Milešov
22.10.1883	Antonín Kolka (23) s	Josefa Kolka/ Holan (21)v	2			S/V			kat	kat	František Taraba	Lašovice
12.11.1883	František Toužinský (23) s	Josefa Hácha (23) s	0						kat	kat	František Taraba	Lašovice
30.09.1884	Jan Hybrant (27) s	Josefa Žiška (24) s	3						kat	kat	František Taraba	Lašovice
16.10.1884	Jan Holan (36) s	Marie Sýkora (39) s	3	<					evangel	kat	František Taraba	Lašovice
11.11.1884	František Květ (22) s	Marie Černá (20) s	2						kat	kat	František Taraba	Lašovice
10.02.1885	Josef Hejra (26) s	Marie Kolka (22) s	4						kat	kat	František Taraba	Lašovice
19.05.1885	Josef Daneš (20) s	Josefa Šťastná (19) s	1						kat	kat	František Taraba	Lašovice
20.07.1885	František Soukup (27) s	Marie Hejra (22) s	5						kat	kat	František Taraba	Lašovice
24.11.1885	Václav Fuka (32) s	Barbora Hejra (29) s	3						kat	kat	František Taraba	Lašovice
24.11.1885	Václav Suchopar (24) s	Josefa Holas (19) s	5						kat	kat	František Taraba	Lašovice
01.03.1886	Josef Krejčí (24) s	Anna Rozhoně (22) s	2						kat	kat	František Taraba	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let									
30.10.1886	Václav Fleger (73) v	Veronika Květ (71) v	2				V/V	kat	kat	František Taraba	Lašovice	
09.11.1886	Václav Novák (32) s	Barbora Máša (29) s	3					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
10.05.1887	Adolf Ondrák (23) s	Anežka Skála (24) s	1	<				kat	kat	František Taraba	Lašovice	
13.02.1888	Jan Ptáček (28) s	Anežka Holas (27) s	1					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
29.01.1889	František Habart (22) s	Marie Jirsa (25) s	3	<				kat	kat	František Taraba	Lašovice	
28.01.1890	Jan Hodouš (25) s	Petronilla Mašík (21) s	4					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
17.02.1890	Václav Kofroň (23) s	Anna Květ (21) s	2					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
10.11.1890	Jan Rettich (26) s	Božena Balatná (23) s	3					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
27.01.1891	Matěj Drábek (29) v	Johanna Květová (25) s	4		V/S			kat	kat	František Taraba	Lašovice	
19.05.1891	Josef Květ (26) s	Anna Šťastná (23) s	3					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
26.05.1891	Antonín Hodouš (28) s	Aloisie Králíčková (25) s	3					evangel	kat	František Taraba	Lašovice	
14.07.1891	Josef Květ (25) s	Anna Hodoušová (23) s	2					evangel	evangel	Eman. Matoulek	Rybníky	
27.10.1891	Josef Bambousek (23) s	Anežka Šťastná (20) s	3					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
24.11.1891	František Dvořák (28) s	Františka Kolková (23) s	5					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
24.11.1891	Karel Holan (27) s	Anna Kolková (26) s	1					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
26.04.1892	Emanuel Korecký (26)s	Emilie Hejrová (23) s	3					kat	kat	Frant. Souhrada	Lašovice	
04.10.1892	Ignác Smetánka (28) s	Anna Horová (30) s	2	<				kat	kat	František Taraba	Lašovice	
09.01.1894	František Spilka (23) s	Josef Šťastná (26) s	3	<				kat	kat	Jan Beneš, coop	Lašovice	
20.11.1894	Josef Burián (24) s	Barbora Jirsová (21) s	3					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
22.01.1895	Josef Mrázek (23) s	Marie Šťastná (24) s	1	<				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
20.06.1895	Antonín Jiroušek (24) s	Julie Nováková (22) s	2					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
10.11.1895	Adolf Černý (24) s	Anna Toužimská (21) s	3					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
14.11.1895	Josef Jungbauer (25) s	Marie Šťastná (26) s	1	<				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl				(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let	Muž <	V/S	S/V				
21.01.1896	Ondřej Kokštejn (27) s	Františka Šťastná (26) s	1				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
06.10.1896	Alois Vála (23) s	Marie Veselá (18) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
06.10.1896	Matěj Hoffmann (24) s	Josefa Skalová (23) s	1				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
09.11.1896	František Hlavín (24) s	Marie Květová (27) s	3	<			kat	evangel	Karel Němec, far	Lašovice
26.01.1897	František Pánek (31) s	Marie Zajíčková (26) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
23.02.1897	František Pinta (24) s	Josefa Kolková (27) s	3	<			kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
06.05.1897	Antonín Kolín (24) s	Oldřiška Tůmová (23) s	1				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
05.07.1897	František Hemerle (33) s	Antonie Hejrová (31) s	2				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
09.05.1898	Josef Máša (23) s	Anna Jirsová (22) s	1				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
10.05.1898	František Kotápiš (25) s	Anna Toužimská (20) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
22.11.1898	Josef Hrdina (24) s	Marie Šťastná (26) s	2	<			kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
13.02.1899	Jan Vála (26) s	Antonie Křížová (22) s	4				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
24.04.1899	Štěpán Laňka (23) s	Marie Danešová (19) s	4				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
14.11.1899	Prokop Klíma (23) s	Františka Květová (22) s	1				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
06.02.1900	Josef Čedík (25) s	Anna Skálová (23) s	2				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
20.02.1900	Matěj Sirotek (30) s	Anna Jirsová (25) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
03.07.1900	Karel Hemerle (26) s	Aloisie Zajíčková (21) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
22.10.1901	Jan Máša (59) v	Josefa Pešatová (57) v	2			V/V	kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
08.07.1902	František Čermák (32) s	Anna Kolková (30) v	2			S/V	kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
20.05.1905	Jan Dynda (23) s	Marie Sýkorová (26) s	3	<			kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
15.02.1906	Josef Fetter (24) s	Marie Šťastná (24) s	0				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
31.05.1906	František Štětina (25) s	Anna Veselá (20) s	5				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
20.11.1906	František Hodouš (24) s	Anežka Pešatová (20) s	4				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let									
21.01.1907	Jan Pešata (51) v	Anna Pšeničková (52) v	1	<			V/V	kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
23.05.1908	František Boháč (24) s	Anna Bucharova (23) s	1					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
24.11.1908	Josef Janota (25) s	Marie Štefan (23) s	2					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
16.02.1909	Josef Jarolímek (27) s	Anastázie Květa (23) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
25.01.1910	František Běloch (29) s	Josefa Květová (29) s	0					kat	evangel	Karel Němec, far	Lašovice	
12.06.1911	Václav Skála (26) s	Marie Kubíčková (21) s	5					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
10.10.1911	František Křesina (25) s	Marie Skálová (24) s	1					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
07.11.1911	Josef Veselý (23) s	Anastázie Buriánová (21) s	2					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
15.07.1912	Josef Jiroušek (25) s	Marie Květová (25) s	0					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
20.10.1913	Josef Kužel (25) s	Božena Danešová (21) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
03.02.1914	Alois Peták (24) s	Marie Veselá (21) s	3					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
29.02.1916	Josef Klepáč (23) s	Marie Bucharová (22) s	1					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
20.11.1917	František Voříšek (24) s	Kristína Bucharová (22) s	2					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
04.02.1919	František Fuka (28) s	Marie Sýkorová (24) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
18.02.1919	František Buchar (24) s	Marie Květová (26) s	2	<				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
25.02.1919	Bedřich Zítek (27) s	Božena Květová (23) s	4					kat	kat	Fr. Mezera, kap	Písek	
25.02.1919	Jaroslav Kolka (25) s	Josefa Ptáčková (21) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
29.04.1919	Josef Dvořák (28) s	Božena Šťastná (24) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
20.05.1919	Karel Roušek (25) s	Josefa Holanová (25) s	0					kat	kat	Josef Janák	Lašovice	
28.10.1919	Alois Míka (26) s	Anna Mášová (22) s	4					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
24.08.1920	Alois Vošmik (30) s	Anežka Hodoušová (34) v	4	<		S/V		kat	kat	Karel Němec, ad	Lašovice	
18.09.1920	Josef Perný (26) s	Anna Lhotová (21) s	5					kat	kat	Karel Němec, ad	Lašovice	
05.07.1921	Petr Žalud (25) s	Marie Hladká (20) s	5					kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice	

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl				(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let	Muž <	V/S	S/V				
13.09.1921	František Kokštein (23) s	Anna Holanová (23) s	0				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
11.02.1922	Štěpán Běloch (28) s	Anna Masopustová (31) s	3	<			kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
27.02.1922	Josef Řezník (28) s	Marie Jiroušková (28) s	0				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
30.05.1922	František Květ (28) s	Marie Hlídková (26) s	2				evangel	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
03.08.1922	František Dvořák (27) s	Jana Dvořáková (24) s	3				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
21.11.1922	Václav Vamberra (22) s	Marie Květová (19) s	3				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
26.12.1922	Ladislav Brčák (21) s	Aloisie Hejrová (19) s	2				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
03.05.1923	Alois Hodouš (30) s	Anna Jiroušková (25) s	5				kat	kat	Fr. Mezera, kap	Písek
13.11.1923	Augustýn Šťastný (26) s	Anastázie Květová (27) s	1	<			kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
18.10.1924	Štěpán Šedík (24) s	Emilie Laňková (22) s	2				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
16.06.1925	František Holas (23) s	Marie Štětinová (21) s	2				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
29.09.1925	František Hovorka (24) s	Josefa Květová (20) s	4				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
01.02.1926	Emil Kokštein (25) s	Anastázie Melicharová (25) s	0				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
09.06.1927	Josef Novák (28) s	Anna Hrdinová (27) s	1				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
14.02.1928	Vincenc Kostínek (26) s	Marie Hrdinová (23) s	3				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
08.07.1928	Alois Havránek (26) s	Marie Hodoušová (27) s	1				kat	kat	Fr. Černý, far	Praha
21.10.1928	Josef Mařík (30) s	Anna Šamalová (25) s	5				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
17.11.1928	Václav Hejra (23) s	Julie Danešová (23) s	0				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
18.11.1928	Josef Spilka (23) s	Marie Veselá (21) s	2				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
06.06.1929	Bohumil Kužel (27) s	Marie Fra. Hrdinová (24) s	3				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
01.06.1930	Jaroslav Hrdlička (27) s	Anna Štětinová (22) s	5				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
11.08.1930	Josef Salaba (27) s	Božena Bucharová (27) s	0				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
22.11.1930	Václav Uher (27) s	Emilie Kolková (24) s	3				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddával	Kde
			do 5 let									
16.10.1932	Bohumil Buchar (29) s	Ludmila Bucharová (27) v	2				S/V		kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
25.02.1933	Matěj Petřina (24) s	Marie An. Kokšteinová (22)s	2						kat	kat	Ignác Soufal	Sv.Hora,Př
10.07.1934	František Štětina (24) s	Anna Volfová (20) s	4						kat	kat	Fr. Černý, far	Lašovice
02.07.1935	Josef Štěpánek (31) s	Marie Křepenská (36) s	5	<					kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
10.09.1936	Stanislav Kvasnička (24) s	Růžena Čermáková (22) s	2						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
15.12.1936	Otakar Kolář (25) s	Marie Vopičková (24) s	1						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
04.02.1937	Václav Víšek (27) s	Gabriela Klepačová (24) s	3						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
16.11.1937	František Horáček (27) s	Anna Nykodýmová (25) s	2						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
08.02.1938	Jan Mácha (28) s	Anastázie Dyndová (26) s	2						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
15.02.1938	Josef Jelínek (30) s	Marie Havránková (26) s	4						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
22.02.1938	František Ptáček (27) s	Růžena Štětinová (24) s	3						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
25.04.1938	František Veselý (29) s	Emilie Danešová (24) s	5						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
28.01.1940	František Jirsa (25) s	Marie Pešatová (20) s	5						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
28.04.1940	Václav Chvýle (21) s	Alžběta Kroupová (23) s	2	<					evangel	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
21.09.1940	Otto Dvořák (26) s	Růžena Kotápišová (22) s	4						kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			6 - 10 let									
20.05.1882	Josef Taborský (47) s	Anna Novák (40) s	7						kat	kat	František Taraba	Lašovice
26.09.1882	Jan Souhrada (30) v	Marie Doubrava (24) s	6			V/S			kat	kat	František Taraba	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			6 - 10 let									
27.11.1884	Josef Pecka (26) s	Petronilla Vála (35) v	9	<		S/V		kat	kat	František Taraba	Lašovice	
05.05.1885	František Sýkora (25) s	Jenovéfa Holan (18) s	7					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
16.06.1885	Josef Chmatal (24) s	Anna Horák (16) s	8					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
08.02.1886	Jan Kotapiš (46) v	Marie Daneš (36) v	10				V/V	kat	kat	František Taraba	Lašovice	
13.02.1888	Jan Lašovička (28) v	Marie Květ (34) s	6	<	V/S			kat	kat	František Taraba	Lašovice	
10.11.1891	František Burián (24) s	Karolína Balatná (18) s	6					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
24.11.1891	František Veselý (37) s	Josefa Květů (28) s	9					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
23.02.1892	František Kittner (29) s	Antonie Skálová (23) s	6					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
05.05.1894	Antonín Kratochvíl (29) s	Antonie Řemenová (20) s	9					kat	kat	František Taraba	Lašovice	
04.11.1895	Teodor Hrdina (58) v	Marie Květová (49) v	9				V/V	kat	evangel	Jan Beneš, adm.	Lašovice	
16.11.1898	František Smetana (29) s	Marie Tůmová (19) s	10					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
10.10.1899	František Balátný (27) s	Josefa Skálová (19) s	8					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
09.01.1900	Jan Zajíček (32) s	Marie Balíková (25) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
04.05.1901	Josef Balík (28) s	Barbora Vopičková (21) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
18.06.1901	Adolf Doubek (26) s	Anna Kolková (20) s	6					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
18.11.1901	Augustýn Dvořák (24) s	Josefa Řepíčková (18) s	6					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
21.11.1901	Vincenc Hroch (30) s	Františka Tůmová (22) s	8					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
04.02.1902	Josef Jedlička (28) s	Františka Kolková (21) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
17.06.1902	František Branšovský (24) s	Marie Kolková (17) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
16.10.1902	Josef Štětina (24) s	Růžena Květova (17) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
28.10.1902	Josef Veselý (29) s	Anastázie Šrutlová (22) s	7					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
30.04.1903	Josef Jablunka (27) s	Anna Květová (21) s	6					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	
10.01.1905	Karel Povner (32) s	Anastázie Pešatová (24) s	8					kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice	

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl				(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			6 - 10 let	Muž <	V/S	S/V				
28.02.1905	Josef Fořta (55) s	Josefa Maštlíková (46) s	9				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
17.08.1909	Václav Květ (29) s	Marie Možnerová (38) v	9	<		S/V	kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
21.11.1909	Jan Draždík (29) v	Josefa Tábořská (21) s	8		V/S		kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
04.01.1910	Josef Vopička (27) s	Josefa Bucharová (18) s	9				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
09.05.1911	Štěpán Havránek (29) s	Josefa Oubová (19) s	10				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
30.01.1912	Rudolf Čanda (31) s	Marie Pecková (22) s	9				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
27.06.1918	Josef Králík (31) s	Amilie Danešová (23) s	8				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
12.10.1920	František Hejra (28) s	Josefa Sýkorová (19) s	9				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
14.11.1922	Antonín Krupka (27) s	Emilie Škarda (21) s	6				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
30.09.1924	František Šídlo (32) s	Růžena Toužimská (24) s	8				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
22.10.1927	Bohumil Daneš (28) s	Božena Laňková (22) s	6				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
19.11.1927	Václav Turschner (27) s	Anna Čermáková (19) s	8				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
21.11.1929	František Daneš (29) s	Anna Květová (21) s	8				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
20.10.1930	Josef Petr (33) s	Marie Hemerlová (26) s	7				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
24.11.1931	Jan Možner (29) s	Marie Macháčková (20) s	9				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
04.02.1932	Antonín Neužil (35) s	Anna Hrochová (28) s	7				kat	kat	Bedřich Dorner, k	Příbram
09.06.1932	Jan Víšek (33) s	Marie Štětinová (25) s	8				kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
01.06.1936	Alois Kratochvíl (29) s	Růžena Lhotová (21) s	8				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
19.02.1938	Václav Míchal (32) s	Anna Branšovská (26) s	6				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
29.07.1939	František Menšík (38) roz.	Emilie Hrdinová (32) s	6		R/S		kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
11.11.1939	Rudolf Fromelius (26) s	Marie Fuková (19) s	7				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
28.01.1940	Jaroslav Kohout (26) s	Marie Peláková (17) s	9				kat	kat	Metelka, far	Sv. Hora P
27.04.1940	Alois Květ (25) s	Jaroslava Petáková (17) s	8				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl				(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			11 - 15 let	Muž <	V/S	S/V				
10.02.1885	Matěj Jonák (30) v	Anna Jiroušek (17) s	13		V/S		kat	kat	František Taraba	Lašovice
07.09.1885	Josef Voštárek (38) s	Josefa Kyselá (26) s	12				kat	kat	František Taraba	Lašovice
21.05.1889	Josef Novák (45) v	Antonie Fořtová (31) s	14		V/S		kat	kat	František Taraba	Lašovice
12.05.1891	Josef Suchopar (28) s	Anna Tůmová (16) s	12				kat	kat	František Taraba	Lašovice
10.05.1898	František Lacina (32) s	Marie Pšeničková (19) s	13				kat	kat	František Taraba	Lašovice
15.05.1899	Václav Velát (40) v	Anna Šťastná (27) s	13		V/S		kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
27.01.1903	František Rybář (30) s	Marie Toužimská (19) s	11				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
10.07.1905	Josef Zima (23) s	Anna Hodoušová (35) s	12	<			kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
24.11.1908	Jan Mezera (33) s	Jana Kolková (22) s	11				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
21.04.1910	Matěj Hlavatý (31) s	Marie Oubová (20) s	11				kat	kat	Josef Mařík	Lašovice
23.11.1911	Josef Havel (32) s	Marie Květová (20) s	12				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
30.06.1914	Josef Holan (39) v	Marie Hejrová (53) s	14	<	V/S		kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
17.06.1916	František Pešata (40) s	Kristína Kalíková (25) s	15				kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice
06.06.1922	František Pecka (35) v	Marie Kolková (24) s	11		V/S		kat	kat	Václav Stejskal, fa	Pra. Libeň
12.08.1939	Josef Hrdina (30) s	Jana Voříšková (18,5) s	11,5				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice
05.11.1939	Josef Šobr (32) s	Zdenka Hemerlová (17) s	15				kat	kat	Josef Hejl, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			16 - 20 let									
26.10.1880	Ignác Květ (33) v	Marie Jaroušková (16)s	17						kat	kat	František Taraba	Lašovice
19.06.1883	Jan Jareš (53) v	Františka Kopecká (35) s	18						kat	kat	František Taraba	Lašovice
15.05.1884	Pavel Koubalík (62) v	Josefa Toman (42) v	20				V/V		kat	kat	František Taraba	Lašovice
25.02.1919	František Pešta (43) v	Antonie Kolková (27) s	16						kat	kat	František Taraba	Lašovice
17.10.1921	Josef Máša (46) v	Růžena Pintová (28) s	18						kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice
18.11.1924	František Karas (35) s	Marie Rettychová (19) s	16						kat	kat	Václav Šmat, far	Lašovice

Datum	Ženich (věk)	Nevěsta (věk)	Rozdíl		Muž <	V/S	S/V	V/V	(Ž) Náb.	(N) Náb.	Kdo je oddal	Kde
			nad 20 let									
06.06.1899	Bedřich Vollandt (49) s	Josefa Jiroušová (24) s	25						kat	kat	Karel Němec, far	Lašovice

Příloha 13 – Přehled ženichů, nevěst a svědků

Datum	jméno ženicha	jméno nevěsty	jméno svědka	jméno svědka
	povolání ženicha	povolání otce nevěsty	povolání svědka	Povolání svědka
14.01.1880	Jiří Heissner	Barbora Doubrava	Jan Waler	Jan Šťastný
	důlní	dcera tkalce	rolník	rolník
26.10.1880	Ignác Květ	Marie Jaroušková	Jan Šťastný	František Květ
	rolník	dcera chalupníka	rolník	bývalý šenkýř

23.11.1880	Frant. Branšovský	Barbora Kyselá	Ján Vála	Matěj Zeman
	tesař	dcera rolníka	rolník	obchodník
23.11.1880	Matěj Holan	Barbora Doubrava	Ján Vála	Matěj Zeman
	sedlák	dcera domkáře	rolník	obchodník
14.06.1881	Josef Květ	Marie Barták	Holan	Josef Kolka
	horník	dcera podruha	domkář	chalupník
21.06.1881	Josef Lacman	Barbora Skála	Josef Trkovský	Václav Skála
	švec	dcera rolníka	domkář	chalupník
30.08.1881	Matěj Petřík	Marie Veselá	-	Vojtěch Losnovec
	domkář	vdova po nájemníkovi	sedlák	učitel
20.05.1882	Josef Táborský	Anna Novák	Václav Hronek	František Táborský
	podruh	dcera podruha	syn domkáře	nájemník
22.05.1882	Josef Hejl	Antonie Pešata	Josef Hroch	Zohan Pešata
	domkář	dcera domkáře	chalupník	domkář
23.05.1882	Matěj Mezera	Marie Kliková	Ignác	František Mezera
	syn rolníka	dcera sedláka	rolník	domkář
26.09.1882	Jan Souhrada	Marie Doubrava	Josef Nykodým	František Mezera
	knížecí hajný	dcera domkáře	sedlák	domkář
07.11.1882	Václav Slávek	Josefa Červenka	Emanuel Ondrák	Václav Švratl
	syn rolníka	dcera rolníka	rolník	soused
19.06.1883	Jan Jareš	Františka Kopecká		František
	kočí na horách	dcera barvíře	šenkýř	výminkář
29.06.1883	Matěj Holan	Josefa Bucharová	Pavel Květ	František Hodouš
	domkář	dcera chalupníka	výminkář	rolník
22.10.1883	Antonín Kolka	Josefa Kolka (dříve Holan)	František Kolka	František Jiroušek
	syn výminkář	vdova po rolníkovi	krejčí	syn rolníka
12.11.1883	František Toužimský	Josefa Hácha	Josef	František Toužimský
	domkář	dcera čeledína	kovář	krejčí
15.5.1884	Pavel Koubalík	Josefa Toman	František	Fořt
	výminkář	vdova po horníkovi	chalupník	sedlák
30.09.1884	Jan Hybrant	Josefa Žiška	František	Vojtěch Losnovec
	horník	dcera nájemníka	nájemník	řídící učitel

16.10.1884	Jan Holan domkář	Marie Sýkora dcera podruha	Jan Bukovský druhý učitel	Václav Pinta truhlář
11.11.1884	František Květ rolník	Marie Černá dcera sedláka	Anton Kolka rolník	Josef Květ přívozník
27.11.1884	Josef Pecka syn rolníka	Petronilla Vála vdova po rolníkovi	Josef Pecka rolník	Vojtěch Vála domkář
10.02.1885	Matěj Jonák rolník	Anna Jiroušek dcera chalupníka	Jan Horký domkář	Jan Kožíšek truhlář
10.02.1885	Josef Hejra rolník	Marie Kolka dcera rolníka	Miroslav domkář	Václav Čížek domkář
05.05.1885	František Sýkora nájemník	Jenovéfa Holan dcera šenkýře	Anton Kolka rolník	Josef Hlídaek domkář
19.05.1885	Josef Daneš rolník	Josefa Šťastná dcera rolníka	Anton Kolka rolník	František výminkář
16.06.1885	Josef Chmatal truhlář	Anna Horák dcera hostinského	Jan Šťastný krejčí	Jan Květ rolnický syn
20.07.1885	František Soukup obuvník	Marie Hejrová dcera krejčího	Jan Daneš rolník	Jan Květ rolnický syn
07.09.1885	Josef Vošťárek syn chalupníka	Josefa Kyselá dcera chalupníka	František domkář	Václav mlynář
24.11.1885	Václav Fuka nájemník	Barbora Hejra dcera nájemníka	Hynek Květ rolník	Zohan Pešata domkář
24.11.1885	Václav Suchopar syn domkáře	Josefa Holas dcera domkáře	Václav Zajíček domkář	Zohan Pešata domkář
08.02.1886	Jan Kotapiš nájemník	Marie Daneš vdova po havíři	František Kostka rolník	Josef Hejl domkář
01.03.1886	Josef Krejčí syn domkáře	Anna Rozhoně dcera chalupníka	Hynek Květ rolník	Anton Kolka rolník
30.10.1886	Václav Fleger chalupník	Veronika Květ vdova po domkáři	František Jiroušek chalupník	František rolník
09.11.1886	Václav Novák čeledín	Barbora Máša dcera invalidy	Adolf Doubek rolník	Josef Kašpar chalupník

10.05.1887	Adolf Ondrák obuvník	Anežka Skála dcera rolníka	Tomáš Velebil řezník	Josef Mácha obuvník
13.02.1888	Jan Ptáček dělník	Anežka Holas dcera domkáře	Karel Ptáček obuvník	Josef Hejra rolník
13.02.1888	Jan Laštovička domkář	Marie Květ dcera invalidy	Laštovička horník	Vojtěch Mařík rolník
29.01.1889	František Habart domkář	Marie Jirsa dcera domkáře	Hynek Květ rolník	Hynek Jirsa domkář
21.05.1889	Josef Novák mlynář	Antonie Fořtová ma. nájemnice, ot. podruh	Jan Květ rolník	Anton Hodouš obuvník
28.01.1890	Jan Hodouš horník	Petronilla Mašítková dcera domkáře	Hynek Mašítk obuvník	František Dořák krejčí
17.02.1890	Václav Kofroň služebný	Anna Květová dcera domkáře	Jan Pinta domkář	Josef Balík domkář
10.11.1890	Jan Rettich šenkýř	Božena Balatá dcera nádeníka	Arnošt Rettich soused	Josef Daneš rolník
27.01.1891	Matěj Drábek služebný na horách	Johanna Květová dcera nájemníka	Hynek Květ Rolník	Jan Květ rolnický syn
12.05.1891	Josef Suchopar chalupník	Anna Tůmová dcera chalupníka	Josef Bareš rolník	Emanuel Vacek rolnický syn
19.05.1891	Josef Květ syn rolníka	Anna Šťastná dcera rolníka	František Pinta domkář	Josef Kolka rolnický syn
26.05.1891	Antonín Hodouš horník	Aloisie Králíčková dcera obuvníka	Jan Květ horník	Josef Květ horník
14.07.1891	Josef Květ syn domkáře	Anna Hodoušová dcera domkáře	František K. -	Antonín S. -
27.10.1891	Josef Bambousek zedník	Anežka Šťastná dcera krejčího	Hynek Květ rolník	František Květ rolník
10.11.1891	František Burián syn chalupníka	Karolína Balatá dcera chalupníka	Josef Burián chalupnický syn	Josef Černý rolník
24.11.1891	František Veselý kolář	Josefa Květů dcera domkáře	Josef Bartůněk domkář	František Fungbauer domkář

24.11.1891	František Dvořák	Františka Kolková	Josef Daneš	Josef Veselý
	kovář	dcera krejčího	rolník	kovář
24.11.1891	Karel Holan	Anna Kolková	František Květ	Hynek Květ
	nájemník	dcera krejčího	rolník	rolník
23.02.1892	František Kittner	Antonie Skálová	Adolf Ondrák	Josef Lacman
	kovář	dcera chalupníka	horník	horník
26.04.1892	Emanuel Korecký	Emilie Hejrová	Jan Bukovský	Václav Pinta
	topič u křížovníků	dcera krejčího	řídící učitel	domkář
04.10.1892	Ignác Smetanka	Anna Horová	František Kostra	Václav Pinta
	čeledín	služebná	rolník	domkář
09.01.1894	František Spilka	Josefa Šťastná	Matěj Spilka	František Šťastný
	horník	dcera mistra krejčího	domkář	domkář
05.05.1894	Antonín Kratochvíl	Antonie Řemenová	Adolf Ondrák	Josef Hejhal
	obuvník	dcera výminkáře	horník	truhlář
20.11.1894	Josef Burián	Barbora Jirsová	Jan Burián	Josef Černý
	nájemník	dcera nájemníka	svobodný syn	domkář
22.01.1895	Josef Mrázek	Marie Šťastná	Anton Kolka	Hynek Květ
	horník	dcera domkáře	rolník	rolník
20.06.1895	Antonín Jiroušek	Julie Nováková	František Jiroušek	Hynek Květ
	záložník u zdravot. odd a topič na horách	dcera hostinského na horách	chalupník	rolník
04.11.1895	Theodor Hrdina	Marie Květová	Hynek Květ	Jan Klepač
	horník	dcera rolníka	rolník	hostinský
10.11.1895	Adolf Černý	Anna Toužimská	Josef Černý	Ján Toužimský
	truhlář	dcera domkáře	obuvník	domkář
14.11.1895	Josef Jungbauer	Marie Šťastná	Anton Kolka	Hynek Květ
	krejčí	dcera domkáře	rolník	rolník
21.01.1896	Ondřej Kokštein	Františka Šťastná	Josef Černý	Vincenc Lhota
	rolník	rolník	domkář	topič na horách
06.10.1896	Alois Vála	Marie Veselá	Hynek Květ	Jan Klepač
	domkář a Horník	dcera kováře	rolník	rolník

06.10.1896	Matěj Hoffmann kovář	Josefa Skalová dcera rolníka	František Kittner kovář	Josef Lacman horník
09.11.1896	František Hlavín dělník	Marie Květová dcera nádeník	Josef Hlavín svobodný syn	František Synek kostelník
26.01.1897	František Pánek zedník a domkář	Marie Zajíčková dcera domkáře	Jan Pešata horník	Vincenc Synek obuvník
23.02.1897	František Pinta domkář a horník	Josefa Kolková dcera krejčího	Hynek Květ rolník	Anton Kolka rolník
06.05.1897	Antonín Kolín mlynář	Oldřiška Tůmová dcera truhlář	Václav Chocholoušek rolník	Josef Kolín mlynář
05.07.1897	František Hemerle mlynář	Antonie Hejrová nem. dcera obuvníka	František Houska horník	Josef Hejra obuvník
09.05.1898	Josef Máša topič při farním kotli	Anna Jirsová dcera domkáře	Jan Pešata chalupník a horník	Jan Máša kovář na horách
10.05.1898	František Kotápiš topič při farním kotli	Anna Toužimská dcera domkáře	Josef Kotápiš obsluhovač stroje na Hor.	Josef domkář
10.05.1898	František Lacina chalupník	Marie Pšeničná dcera chalupníka	František Roušal kovář a chalupník	František Clop. svobodný
16.11.1898	František Smetana strojník	Marie Tůmová dcera chalupníka	Jan Smetana hostinský	František Synek kostelník
22.11.1898	Josef Hrdina horník	Marie Šťastná dcera rolníka	Josef Daneš rolník	Ondřej Kokštein rolník
13.02.1899	Jan Vála rolník	Antonie Křížová dcera rolníka	Alosie Vála domkář a horník	František Pouch chalupník
24.04.1899	Štěpán Laňka horník	Marie Danešová dcera horníka	Hynek Šťastný horník	Josef Frýdl svobodný syn
15.05.1899	Václav Velát domkář	Anna Šťastná dcera domkáře	Antonín Kolka starosta	Josef Mrázek horník
06.06.1899	Bedřich Vollandt učitel	Josefa Jiroušková dcera chalupníka	Anton Kolka starosta	František Květ rolník
10.10.1899	František Balatý sedlař	Josefa Skálová dcera rolníka	Josef Hejhal truhlář	Josef Čedík svobodný syn

14.11.1899	Prokop Klíma čeledín	Františka Květová dcera nájemníka	František Rozník horník	František Synek domkář
09.01.1900	Jan Zajíček horník	Marie Balíková dcera domkáře	František Balík svobodný syn	František Vůjtěch řídící učitel
06.02.1900	Josef Čedík horník	Anna Skálová dcera horníka	Karel Hroník rolník	František Sinelka mistr kovář
20.02.1900	Matěj Sirotek domkář	Anna Jirsová dcera nájemníka	František Balatý chalupnický výminář	Josef Krejčí domkář
03.07.1900	Karel Hemerle horník	Aloisie Zajíčková dcera domkáře	Karel Geisselreiber sladovnický	František Zajíček svobodný domkář
04.05.1901	Josef Balík truhlář	Barbora Vopičková dcera chalupníka	Antonín Kolka starosta	Alois Kroupa rolník
18.06.1901	Adolf Doubek chalupník	Anna Kolková dcera chalupníka	Antonín Kolka starosta	František Zitek rolník
22.10.1901	Jan Máša horník	Josefa Pešatová vdova po nájemníkovi	Václav Pinta domkář	František Synek kostelník
18.11.1901	Augustýn Dvořák kočí	Josefa Řepíčková dcera domkáře	František Květ rolník	Antonín Kolka rolník
21.11.1901	Vincenc Hroch rolník	Františka Tůmová dcera chalupníka	Vincenc Hřebejk rolník	Alois Kaše svobodný syn
04.02.1902	Josef Jedlička rolník	Františka Kolková dcera rolníka	Václav Zítek rolník	František Branšovský svobodný rolník
17.06.1902	František Branšovský rolník	Marie Kolková dcera rolníka	Anton Kolka rolník	František Květ rolník
08.07.1902	František Čermák rolník	Anna Kolková vdova po chalupníkovi	František Melichar mistr krejčí	František Pešata domkář
16.10.1902	Josef Štětina rolník	Růžena Květová dcera rolníka	Jan Lašek chalupník	Hynek Květ rolník
28.10.1902	Josef Veselý kovář a chalupník	Anastázie Šrutová dcera polaře	Josef Květ rolník	Hynek Květ rolník
27.01.1903	František Rybář domkář	Marie Toužimská dcera domkáře	Antonín Kolka rolník	František Květ rolník

30.04.1903	Josef Jabulka uzenář	Anna Květová dcera horníka	Antonín Kolka rolník	František Květ rolník
10.01.1905	Karel Povner nemanž. syn / nádeník	Anastázie Pešatová dcera obec. les. hajného	Vincenc Synek domkář	František Synek domkář
28.02.1905	Josef Fořt domkář	Josefa Mašíková dcera domkáře	Václav Pinta domkář	František Synek kostelník
20.05.1905	Jan Dynda nádeník	Marie Sýkorová nem. dcera nájemníka	Josef Holán rolník	František Kortan chalupník
10.07.1905	Josef Zima nadeník	Anna Hodoušová dcera domkáře	Václav Janák řídící učitel	František Synek domkář
15.02.1906	Josef Fetter kovář	Marie Šťastná dcera domkáře	Josef Šťastný domkář	František Beneš domkář
31.05.1906	František Štětina rolník	Anna Veselá dcera kováře	Václav Janák řídící učitel	Jan Haldík rolník
20.11.1906	František Hodouš domkář	Anežka Pešatová dcera domkáře	Jan Hodouš domkář	Václav Pinta domkář
21.01.1907	Jan Pešata chalupník	Anna Pšeničková vdova po chalupníkovi	František Synek domkář	Václav Pinta domkář
23.05.1908	František Boháč horník	Anna Bucharová dcera chalupníka	František Květ rolník	Toník Huptych rolník
24.11.1908	Jan Mezera rolník	Jana Kolková dcera rolníka	František Květ rolník	František Branšovský rolník
24.11.1908	Josef Janota nem. syn / čeledín	Marie Štefan služebná	Jan Matoušek domkář	Josef Dvořák domkář
16.02.1909	Josef Jarolínek rolník	Anastázie Květová dcera rolníka	Antonín Kolka rolník	František Brančovský rolník
17.08.1909	Václav Květ řezník	Marie Možnerová vdova po hostinském	Václav Janák řídící učitel	Josef Květ rolník
21.11.1909	Jan Drazdík kameník	Josefa Tábořská služebná	Václav Pinta domkář	Vincenc Synek domkář
04.01.1910	Josef Vopička horník	Josefa Bucharová dcera chalupníka	Jan Máša domkář	František Pecka svobodný mlynář

25.01.1910	František Běloch dělník	Josefa Květová služebná	Prokop Klíma čeledín	Vojtěch Květ čeledín
21.04.1910	Matěj Hlavatý domkář	Marie Oubová dcera domkáře	Václav Pinta domkář	František Oubovný svobodný domkář
09.05.1911	Štěpán Havránek dělník	Josefa Oubová dcera domkáře	František Synek domkář	- -
12.06.1911	Václav Skála rolník	Marie Kubíčková dcera rolníka	František Beran chalupník	Josef Vála rolník
10.10.1911	František Křesina rolník	Marie Skálová dcera rolníka	Václav Holý mistr	Václav Skála rolník
07.11.1911	Josef Veselý rolník	Anastázeie Buriánová dcera chalupníka	Hynek Vácha dělník	Jan Burian rolník
23.11.1911	Josef Havel rolník	Marie Květová dcera rolníka	Josef Hejhal mistr truhlář	Jan Smolík rolník
30.01.1912	Rudolf Čanda rolník	Marie Pecková dcera mlynáře	Václav Hubička rolník	František Pecka mlynář
15.07.1912	Josef Jiroušek rolník	Marie Květová dcera rol. výminkáře	František Brančovský rolník	František Květ rolník
20.10.1913	Josef Kužel rolník	Božena Danešová dcera rolníka	Matěj Spilka rolník	Václav Jakoubek mlynář
03.02.1914	Alois Peták krejčí	Marie Veselá dcera domkáře	Bohumil Petrák sladovnický	Jan Lastovička chalupník
30.06.1914	Josef Holan rolník	Marie Hejrová dcera domkáře	Štěpán Pinta svobodný truhlář	František Tafýrek rolník
29.02.1916	Josef Klepáč horník	Marie Bucharová dcera horníka	Václav Pinta domkář	Jan Buchar dělník
17.06.1916	František Pešata domkář	Kristína Kalíková služebná	František Bočínský chalupník	Václav Pinta truhlář
20.11.1917	František Voříšek u statních dráh	Kristína Bucharová dcera chalupníka	Jan Vopička chalupník	Josef Vopička chalupník

27.06.1918	Josef Králík domobranec u polní dělostřelectva ca. 125 baterie	Amilie Danešová služebná	Josef Kužel rolník	Václav Pinta domkář
04.02.1919	František Fuka chalupník	Marie Sýkorová dcera nájemníka	Karel Holan chalupník	František Hejra obuvník
18.02.1919	František Buchar horník	Marie Květová vdova po domkáři	Alois Čaloun rolník	Štěpán Laňka chalupník
25.02.1919	František Pešata domkář a listonoš	Antonie Kolková služebná	Josef Jedlička rolník	Karel Holan chalupník
25.02.1919	Jaroslav Kolka truhlář	Josefa Ptáčková domkář	František Brančovský starosta, rolník	Karel Holan chalupník
25.02.1919	Bedřich Zítek učitel	Božena Květová dcera rolníka	Josef Zítek typograf	Jaroslav Zahradník kostelník
29.04.1919	Josef Dvořák legionář 22, pešího pluku	Božena Šťastná dcera domkáře	František Dvořák krejčí	Štěpán Pinta truhlář
20.05.1919	Karel Roušák kovář	Josefa Holanová dcera domkáře	Jan Mezera rolník	Jan Diviš rolník
28.10.1919	Alois Mika hospodářský dělník	Anna Mášová dcera domkáře	Karel Kotápiš sedlák	Bohumil Burián rolník
24.08.1920	Alois Vošmik domkář	Anežka Hodoušová vdova po domkáři	Václav Pinta domkář	Štěpán Pinta truhlář
18.09.1920	Josef Perný domkář	Anna Lhotová dcera topiče na horách	František Květ rolník	Josef Pešata chalupník
12.10.1920	František Hejra obuvník	Josefa Sýkorová dcera domkáře	Antonín Kolka rolník	František Fuka chalupník
05.07.1921	Petr Žalud dělník	Marie Hladká služebná	Jan Hladký dělník	Václav Pinta domkář
13.09.1921	František Kokštein rolník	Anna Holanová dcera roníka	Antonín Kolka výminkář	Emil Kokštein rolnický syn
17.10.1921	Josef Máša listonoš	Růžena Pintová dcera domkáře	Antonín Květ obuvník	František Zítek rolník

11.02.1922	Štěpán Běloch dělník	Anna Masopustová dcera nádeníka	Václav Pinta domkář	Václav Šroch hostinský
27.02.1922	Josef Řezník chalupník	Marie Jiroušková dcera chalupníka	Josef Habart chalupník	František Květ rolník
30.05.1922	František Květ tesař	Marie Hlídková dcera havíře	František Hlídek dělník	Alois Hlídek truhlář
06.06.1922	František Pecka mlynář	Marie Kolková dcera rolníka	Rudolf Šanda rolník	Marie Šandová choť rolníka
03.08.1922	František Dvořák rolník	Jana Dvořáková švadlena	Karel Holan rolník	Josef Rozkon řezník
14.11.1922	Antonín Krupka četnický strážmistr	Emilie Škarda dcera mlynáře	Antonín -	- rolník
21.11.1922	Václav Vambra mlynář	Marie Květová dcera rolníka	František Bareš rolník	Marie Květová dcera rolníka
26.12.1922	Ladislav Brčák čeledín	Aloisie Hejrová služebná	František Brčák kočí z Předbořic	Josef Šťastný horník
03.05.1923	Alois Hodouš dělník	Anna Jiroušová dcera chalupníka	Josef Zahradník není uvedeno	František Loucký není uvedeno
13.11.1923	Augustýn Šťastný domkář	Anastázie Květová dcera domkáře	František Veselý kolař	Emanuel Peták krejčí
30.09.1924	František Šídlo krejčovský dělník	Růžena Toužimská služebná	Alois Šťastný domkař	Josef Geumele dělník
18.10.1924	Štěpán Šedík horník	Emilie Laňková dcera chalupníka	Karel Havlíček krejčí	- horník
18.11.1924	František Karas pořtmistr	Marie Rettychová dcera hostin. a řezníka	Jaroslav Rettych řezník	J. Roušal kovář
16.06.1925	František Halas rolnický syn	Marie Štětinová dcera rolníka	Vojtěch Hála holič	Josef Roubík rolník
29.09.1925	František Hovorka kolářský dělník	Josefa Květová dcera domkáře	Petr Květ dělník	Štěpán Pinta domkář
01.02.1926	Emil Kokštejn rolník	Anastázie Melicharová dcera rolníka	Adolf Melichar rolník	Josef Smrž rolník

09.06.1927	Josef Novák chalupník	Anna Hrdinová dcera listonoše	Václav Květ chalupník	Bohumil Kužel domkář
22.10.1927	Bohumil Daneš chalupník	Božena Laňková dcera chalupníka	František Květ rolník	Josef Laňka dělník
19.11.1927	Václav Turschner bývalý horník	Anna Čermáková dcera chalupníka	Josef Kopecký rolník	Ignác Inšner rolník
14.02.1928	Vincenc Kostínek dělník	Marie Hrdinová dcera domkáře	Štěpán Burián rolnický syn	František Kostínek dělník
08.07.1928	Alois Havránek dělník	Marie Hodoušová dcera horníka	Emil Plachý úředník	Karel Davídek kostelník
21.10.1928	Josef Mařík horník	Anna Šamalová dcera horníka	Antonín Pečený rolník	Vincenc Zelenka rolník
17.11.1928	Václav Hejra kočí	Julie Danešová dcera listonoše	Stanislav Hejra dělník	František Paukner domkář
18.11.1928	Josef Spilka dělník	Marie Veselá dcera kováře	Frantšek Kokštein chalupník	František Spilka dělník
06.06.1929	Bohumil Kužel chalupník	Marie Fr. Hrdinová listonoš a domkář	Alois Roškot zedník	Josef Novák domkář
21.11.1929	František Daneš dělník	Anna Květová služebná	Bohumil Daneš chalupník	Ladislav Tomeš truhlář
01.06.1930	Jaroslav Hrdlička rolník	Anna Štětinová dcera rolníka	Josef Květ listonoš	Karel Frýdl obuvník
11.08.1930	Josef Šalaba dělník	Božena Bucharová domkář	Václav Hodouš krejčí	Karel Drtina domkář
20.10.1930	Josef Petr dělník	Marie Hemerlová dcera domkáře	Jan Mára výminkář	František Pták zedník
22.11.1930	Václav Uher obuvník	Emilie Kolková dcera chalupníka	František Kokštein rolník	Leopold Zelenka majitel autodopravy
24.11.1931	Jan Možner řezník	Marie Macháčková služebná	Bohumil Daneš chalupník	Stanislav Lhotecký kameník
04.02.1932	Antonín Neužil rolník	Anna Hrochová dcera rolníka	Stanislav Švec obchodník	Karel Šanda učetní

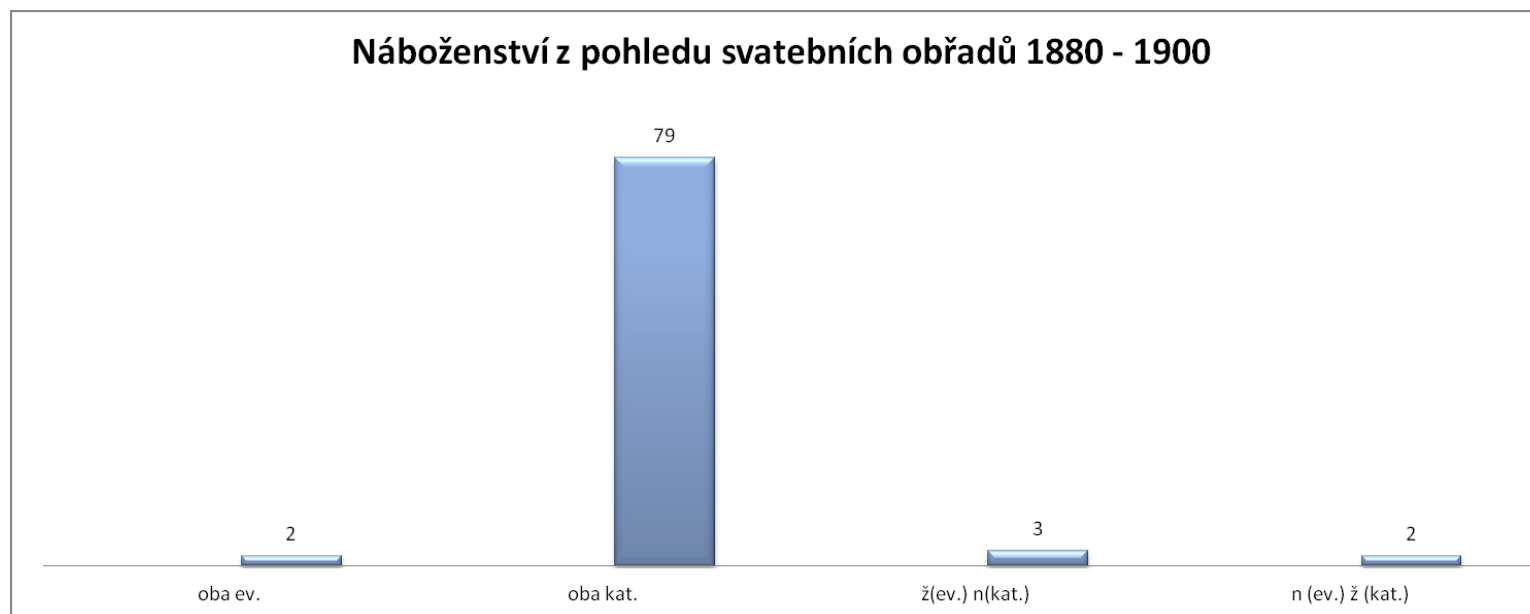
09.06.1932	Jan Víšek rolník	Marie Štětínová dcera rolníka	Jan Mařík rolník	Jakub Šečenský poštovní tajemník
16.10.1932	Bohumil Buchar majitel autodopravy	Ludmila Bucharová vdova po chalupníkovi	Stanislav Lapka mlynář	František Voříšek železniční zřízenec
25.02.1933	Matěj Petřina rolník	Marie Anasta. Kokštinová dcera rolníka	František Žáček rolník	Josef Kokštein rolník
10.07.1934	František Štětina rolník	Anna Volfová dcera zedníka	Josef Štětina rolník	Alois Slávek rolník
02.07.1935	Josef Štětina zemědělský dělník	Marie Křepenská zemědělská dělnice	Štěpán Pinta chalupník	- -
01.06.1936	Alois Kratochvíl typograf	Růžena Lhotová dcera domkáře	Karel Frýdl bývalý obuvník	František Kokštein chalupník
10.09.1936	Stanislav Kvasniška obuvník	Růžena Čermáková dcera chalupníka	Václav Tušner domkář	Alois Kostínek není uvedeno
15.12.1936	Otakar Kolář podsládek	Marie Vopičková dcera rolníka	Rudolf Přerovský železniční úředník	František Vála kovář
04.02.1937	Václav Víšek truhlář	Gabriela Klepáčová dcera koláře	Josef Klepáč chalupník	Stanislav Koubek rolník
16.11.1937	František Horáček zemědělský dělník	Anna Nykodýmová dcera obuvníka	Josef Horáček dělník	Štěpán Pinta domkář
08.02.1938	Jan Mácha strojný zámečník	Anastázie Dyndová dcera dělníka	Václav Balík dělník	Václav Kofroň šofer
15.02.1938	Josef Jelínek kameník	Marie Havránková dcera krejčího	Václav Trkovský domkář	František Trkovský kameník
19.02.1938	Václav Míchal rolník	Anna Branšovská dcera rolníka	Josef Kroupa rolník	Jiří Klomolar zřízenec elekt. podniků
22.02.1938	František Ptáček rolník	Růžena Štětínová dcera rolníka	František Holas rolník	Jaroslav Štemberk rolník
25.04.1938	František Veselý dělník	Emilie Danešová dcera listonoše	František Vála rolník	František Štětina rolník
29.07.1939	František Menšík kovář	Emilie Hrdinová dcera horníka	Bohumil Kužel chalupník	Josef Hrdina domkář

12.08.1939	Josef Hrdina domkář	Jana Voříšková dcera zelez. zřízence	Luděk Gledíček rolník	Oldřich Brchal učitel
05.11.1939	Josef Šobr kolář	Zdeňka Hemerlová dcera domkáře	Prokop Hemerle svobodný	Jan Buchar domkář
11.11.1939	Rudolf Fromelius obchodní zástupce	Marie Fuková v domácnosti	František Vršecký domkář	Jaroslav Hrdina svobodný
28.01.1940	Jaroslav Kohout učitel	Marie Peláková dcera krejčího	František Květ rolník	František Petrák svobodný
28.01.1940	František Jirsa rolník	Marie Peštová dcera chalupníka	František Pešata rolník	František Jirsa rolník
27.04.1940	Alois Květ chalupník	Jaroslava Petárková dcera domkáře	Jan Buchar rolník	Bedřich Buchar obchodník
28.04.1940	Václav Chvýle šofér	Alžběta Kroupová dcera rolníka	Josef Kunc slévač	Rudolf Korynta autodopravce
21.09.1940	Otto Dvořák kameník	Růžena Kotápišová dcera domkáře	Karel Kotápiš dělník	Vojtěch Vošáhlík správce lomu

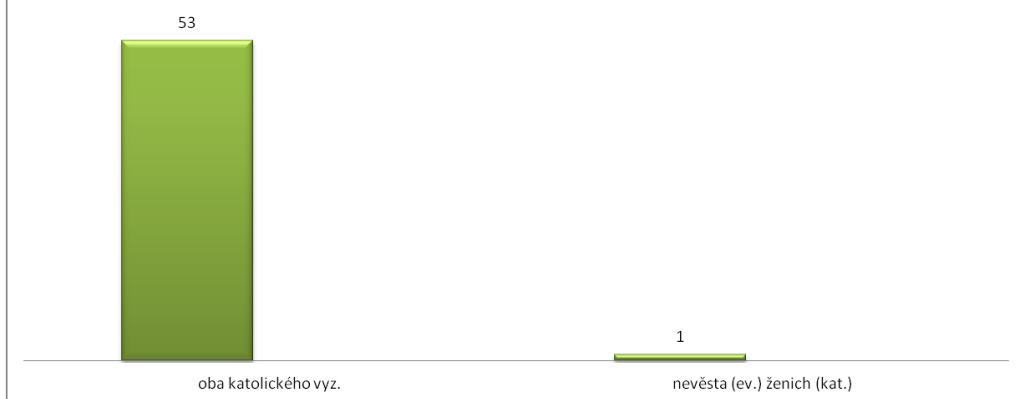
Příloha 14 – Sňatky z hlediska náboženského vyznání

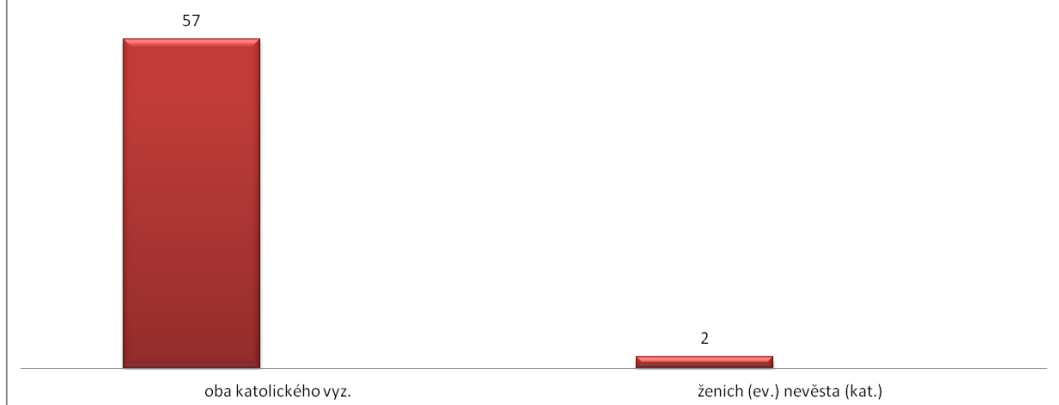
Rozdělení náboženského vyznání ženicha a nevěsty

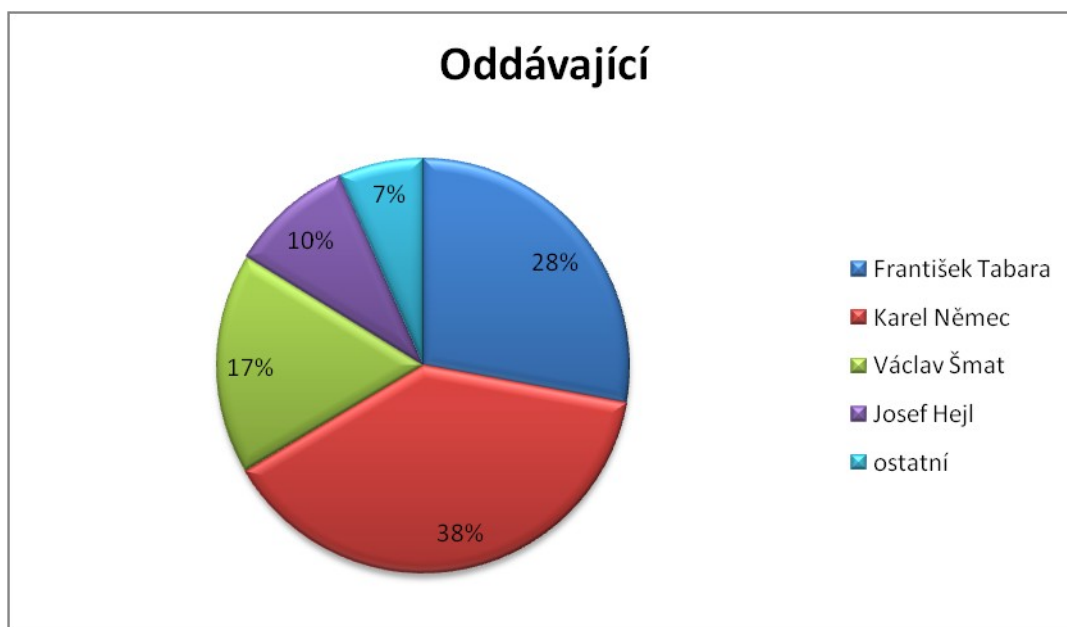
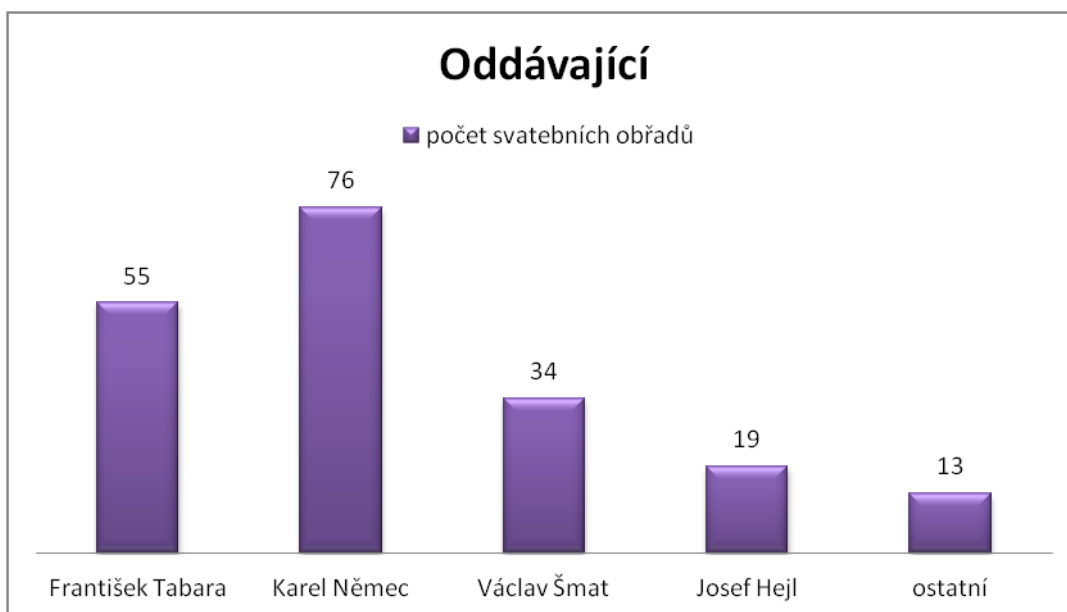
Náboženství z pohledu svatebních obřadů 1901 - 1920

Náboženství z pohledu svatebních obřadů 1921 - 1940

Příloha 15 – Sňatky z hlediska oddávajících

Fotografie ze svatby v Milešově v roku 1957, Anna Štětínová a Josef Mendl

Svatební fotografie mé babičky a dědy, Věra Stupková a Jaroslav Filip, rok 1946 Nová Ves u Mladé Vožice

